

Ε. 569. Α

3160

SAK

**ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ**

ΥΠΟ ΤΟΝ ΤΙΤΛΟΝ « ΝΙΚΩ Δ Ο ΚΑΡΩΝ ».

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙΣ ΣΧΟΛΕΙΟΙΣ

ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΩΝ ΠΑΙΔΩΝ.

ΥΠΟ

ΙΩΑΝ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ.

Καθηγητοῦ τοῦ ἐν Πειραιεὶ Β'. Γυμνασίου.

ΚΑΤ' ΕΓΚΡΙΣΙΝ ΤΗΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ 1861

ΠΕΡΙ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΝΕΩΤΑΤΗ

μετὰ βελτιώσεων.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΑΘΗΝΩΝ
10081

ΑΘΗΝΗΣΙ.

ΤΥΠΟΙΣ ΙΩΑΝ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ.

1872.

AKADIA

ΑΘΗΝΑΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΝ.

15 MAI. 1958

Α. Περί τῶν Γραμμάτων καὶ τῶν Διφθόγγων.

1. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ λέγεται ἡ τέχνη, διὰ τῆς ὁποίας μαθαίνομεν νὰ δριμυλῶμεν καὶ νὰ γράφωμεν ἑσθῶς τινὰ γλῶσσαν.

2. Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα ἔχει γράμματα εἰκοσιτέσσαρα· εἶνε δὲ ταῦτα α, β, γ, δ, ε, ζ, η, θ, ι, κ, λ, μ, ν, ξ, ο, π, ρ, σ, τ, υ, φ, χ, ψ, ω.

3. Τὰ γράμματα ταῦτα διαίρουνται εἰς δύο· εἰς φωνήεντα καὶ εἰς σύμφωνα. Καὶ φωνήεντα μὲν εἶνε ἑπτὰ α, ε, η, ι, ο, υ, ω, σύμφωνα δεκαεπτὰ β, γ, δ, ζ, θ, κ, λ, μ, ν, ξ, π, ρ, σ, τ, φ, χ, ψ.

4. Τὰ φωνήεντα καὶ μόνα τῶν προφερόμενα ἀποτελοῦσι φωνήν· ὡς α, η, ε· τὰ δὲ σύμφωνα τότε μόνον ἀποτελοῦσι φωνήν, ὅταν ἐκφωνῶνται μετὰ τῶν φωνηέντων· ὡς εκ, ουρ, προς, προ.

5. Τὰ φωνήεντα διαίρουνται εἰς τρία· εἰς βραχέα ε καὶ ο· εἰς μακρὰ η καὶ ω. καὶ εἰς δίγρονα, α, ι, υ (α).

ΣΗΜ. Τὸ ε καὶ ο λέγονται βραχέα, διότι ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἐπροφέροντο ταχέως. τὸ δὲ η καὶ ω λέγονται μακρὰ, διότι ἐπροφέροντο μὲ διπλάσιον τῶν βραχέων χρόνον· τὸ δὲ α, ι, υ, λέγονται δίγρονα, διότι ἐπροφέροντο ἄλλοτε ὡς βραχέα καὶ ἄλλοτε ὡς μακρὰ.

6. Ἐκ δύο φωνηέντων ὁμοφώνως προφερομένων γίνονται αἱ δίφθογγοι· εἶνε δὲ αὗται αι, αυ, ει, ευ, οι, ου, αη, ηφ, ηυ, υι.

ΣΗΜ. Τὸ πρῶτον φωνήεν τῶν διφθόγγων λέγεται προτακτικόν, τὸ δεύτερον ὑποτακτικόν, τὸ δὲ ι τοῦτο εἰς τὰς καταχρηστικὰς διφθόγγους αη, ηφ, ηυ υπογράφεται· ἀλλ' εἰς τὴν διὰ κεφαλαίων γραφὴν τὸ ὑπογεγραμμένον τοῦτο προσγράφεται ὡς ΤΗΙ ΣΟΦΙΑΙ.

7. Τὰ σύμφωνα διαίρουνται εἰς δύο· εἰς ἑννέα ἄφωνα π, β, φ, κ,

(α) Ὅταν θέλωμεν νὰ δείξωμεν ὅτι δίγρονόν τι εἶνε μακρόν, θέτομεν ἐπ' αὐτοῦ τὸ σημεῖον - ὡς Τιτάνες, ὅταν δὲ ἑσφαλῇ τὸ - ὡς Σαλαμὶς Σουλῆα.

τ, χ, τ, δ, θ, καὶ εἰς ἑκτὼ ἡμίφωνα ζ, ξ, ψ, λ, μ, ν, ρ, σ.

ΣΗΜ. α'. Τὰ ἄφωνα ὑποδιαιροῦνται διττῶς.

α'. Εἰς χειλέφωνα π, β, φ, εἰς οὐρανισκῶφωνα κ, γ, χ, εἰς δ-δορτόφωνα τ, δ, θ.

β'. Εἰς ψιλὰ κ, π, τ. εἰς μέσα β, γ, δ. καὶ εἰς δασέα θ, φ, χ.

ΣΗΜ. β'. Τὰ ἡμίφωνα ὑποδιαιροῦνται εἰς δύο. εἰς ὑγρά ἢ ἀμετά-βολα λ, μ, ν, ρ· εἰς διπλὰ ζ, ξ, ψ· καὶ εἰς τὸ σ συριστικόν.

2 Β'. Περὶ Λέξεων καὶ περὶ Συλλαβισμοῦ.

8. Λέξεις λέγονται αἱ φωναί, τὰς ὁποίας μεταχειρίζομεθα διὰ νὰ ἐκφράζωμεν πρὸς τοὺς ἄλλους τὰς ιδέας ἢ τὰ αἰσθήματα μας· ὡς λέων Γεώργιος οἶκος.

9. Συλλαβαί λέγονται αἱ μικρότεραι φωναί, εἰς τὰς ὁποίας δύ-νανται νὰ διαιρεθῇ μία λέξις· ὡς ἄν-θρω-πος λό-γοι.

10. Αἱ λέξεις ὡς συνιστάμεναι ἐκ συλλαβῶν εἶνε μονοσύλλαβοι, δισύλλαβοι καὶ πολυσύλλαβοι· ὡς πρὸς, ραος, ἄμπελος.

11. Ἡ συλλαβὴ λέγεται βραχεῖα, ἐὰν ἔχει ἑρχυὸ φωνήεν· ὡς βέλος· θέσει μακρὰ, ἐὰν ἔχει βραχυὸ φωνήεν πρὸ δύο συμφώνων ἢ πρὸ διπλοῦ· ὡς ἔτρεξε· φύσει μακρὰ, ἐὰν ἔχει φωνήεν μακρὸν ἢ δι-φθογγον ὡς ὦρι, πλοῖον.

12. Ἡ τελευταία συλλαβὴ τῆς λέξεως λέγεται λήγουσα ἢ πρὸ τῆς ληγούσης παραλήγουσα, καὶ ἡ πρὸ τῆς παραληγούσης προπα-ραλήγουσα· ὡς τοῦ ἄνθρωπος εἶνε ἡ-πος λήγουσα ἡ-θρω παραλή-γουσα καὶ ἡ ἄν προπαραλήγουσα.

13. Σύμφωνον εὐρισκόμενον μεταξὺ δύο φωνηέντων συλλαβίζεται μὲ τὸ ἀκόλουθον φωνήεν· ὡς λέ-γω.

14. Δύο σύμφωνα μεταξὺ δύο φωνηέντων εὐρισκόμενα συλλαβί-ζονται μὲ τὸ ἀκόλουθον φωνήεν, ἐὰν εἶνε ἀρκτικά λέξεως ἑλληνικῆς, ἄλλως χωρίζονται εἰς τὸν συλλαβισμὸν· ὡς κα-πιός, ἔγρα-ψα, ἀλ-λος.

15. Ἐὰν ἡ λέξις εἶνε σύνθετος συλλαβιζομένη χωρίζεται εἰς τὰ μέρη τῆς· ὡς ἐξ-ῆλθον. Ὅταν ὁμοίως τὸ τελικὸν φωνήεν τῆς λέξεως κἀθὴ ἐκλύψιν, τότε τὸ πρὸ αὐτοῦ σύμφωνον συλλαβίζεται μετὰ τοῦ φωνηέντος τῆς ἐπομένης λέξεως· ὡς πα-ρ' αὐ-τοῦ, γα-λη-ν' ὄρῳ.

Παραδείγματα.

Χαρίλαος, νίκη, ἔρις, Ἀλέξανδρος, Ξυθίππη, Λοκρίς, Ψαμμίτι-χος, ἄγγελος, ἄλλος, ἀμλυράν, ἄγκυρα, Διόσκουροι, συνεχδέχομαι, ἀντεπεξήλθον, παρεξεστράπην, ἐπανεσχόμαι, καταβάνω, παρεστά-θην, μετέβααν, παρ, ἡμῶν, ὑφ' ἐνόει.

Γ'. Περί Πνευματισμοῦ.

16. Πᾶσα λέξις ἀρχομένη ἀπὸ φωνήεντος ἢ διφθόγγου ἔχει ἐπ' αὐτῶν ἓν πνεῦμα· τὰ δὲ πνεύματα εἶνε δύο ἢ ψιλῆ ('), καὶ ἡ δασεῖα (').

17. Πᾶσα λέξις ἀρχομένη ἀπὸ υ ἢ ρ δασύνεται· ὡς ὕπνος, ῥεύμα· ἐὰν δὲ εἰς τὸ μέσον τῆς λέξεως εὐρίσκονται δύο ρ, τότε τὸ πρῶτον ψιλοῦται καὶ τὸ δεύτερον δασύνεται· ὡς ἐπίρρομα (α).

ΣΗΜ. Εἰς τὰς διφθόγγους τὸ πνεῦμα τίθεται εἰς τὸ δεύτερον ἢ τὸ ὑποτακτικόν των φωνῆεν· ὡς εὐθυμος οἰκειός.

Παραδείγματα.

Αἰθήρ, αἷμα, ἐμόν, ἐκόν, εἶτα, εὐρίσκω, ὀλίγον, οἶνον, οἶον, ἰῶτα, ἴνα, ἵππος, υἱός, ἄδω, ὠδή, Ἀλέξανδρος, ἀγάπη, Ἀγχίσις, ὠκεανός, ῥώμη, ῥόδος, θάρρος, πόρρωθεν.

Δ'. Περί Τόνων καὶ περὶ Τονισμοῦ.

18. Ἐκάστης λέξεως προφέρομεν μίαν συλλαβὴν δυνατώτερα τῶν ἄλλων αὐτῆς συλλαβῶν, καὶ τοῦτο ἑνομάζεται τόνος.

19. Οἱ τόνοι εἶναι τρεῖς· ὀξύς βαρὺς καὶ περισπώμενος.

20. Πρὸς παράστασιν δὲ τούτων γράφομεν ἐπὶ τοῦ φωνήεντος τῆς δυνατώτερα προσφερομένης συλλαβῆς ἓν τῶν ἑξῆς τριῶν σημείων ἢ τόνων καλουμένων, διὰ τὸν ὀξὺν τὴν λεγομένην ὀξεῖαν ('), διὰ τὸν βαρὺν τὴν βαρεῖαν ('), καὶ διὰ τὸν περισπώμενον τὴν περισπωμένην (").

21. Ἡ ὀξεῖα τίθεται ἐπὶ τῆς ληγούσης· ὡς καλός, ἐπὶ τῆς παραληγούσης· ὡς λόγος, καὶ ἐπὶ τῆς προπαραληγούσης ὡς δίκαιος.

22. Ἡ περισπωμένη τίθεται ἐπὶ τῆς ληγούσης· ὡς ἀγαθοῦ, καὶ ἐπὶ τῆς παραληγούσης· ὡς πλοῖον.

23. Ἡ βαρεῖα τίθεται μόνον ἐπὶ τῆς ληγούσης, ὅταν δὲν χωρίζεται ἡ λέξις ἀπὸ τῆς ἀκολουθοῦσης διὰ στιγμῆς ὡς ἀγαθός ποίησις.

24. Ἐὰν ἡ ὀξεῖα εἶνε εἰς τὴν λήγουσαν, ἡ λέξις λέγεται ὀξύτονος· ὡς ἀγρός, ἐὰν εἰς τὴν παραλήγουσαν παραξύτονος· ὡς νόμος, καὶ ἐὰν εἰς τὴν προπαραλήγουσαν προπυροξύτονος· ὡς πρόλογος.

25. Ἐὰν ἡ περισπωμένη εἶνε εἰς τὴν λήγουσαν, ἡ λέξις λέγεται περισπωμένη· ὡς καλῶς, ἐὰν δὲ εἰς τὴν παραλήγουσαν τότε λέγεται προπερισπωμένη· ὡς κῆπος.

26. Ὅλαί αἱ λέξεις ἔχουσιν ἓνα τῶν τριῶν εἰρημένων τόνων· μό-

(α) Ἐπὶ τῶν δύο ρ ἢ ψιλῆ καὶ ἡ δασεῖα κατὰ τοὺς νεωτέρους φιλολόγους δὲν τίθεται, ὅπερ καὶ ἡμεῖς παραδεχόμεθα.

νον δ' αὖ ἐξῆς· ὁ, ἦ, οἱ αἰ, ἐν, εἰς, ἐκ, ἢ ἐξ, εἰ, ὡς οὐ, δὲν ἔχουσα κενόν τόνον· τὸ δὲ οὐ τονίζεται μόνον, ὅταν εὑρίσκηται εἰς τὸ τέλος περιόδου ὡς ἐνθρός μὲν οὐ.

27. Πᾶσα βραχὺς συλλαβὴ τονιζομένη ὀξύνεται ὡς *λίγος φέρω*.

28. Μικρὰ παραλήγουσα πρὸ μακρᾶς ληγούσης παροξύνεται ὡς *οἶκον ἦρωσ τρώω*.

29. Ἡ θέσει μακρὰ συλλαβὴ τονιζομένη ὀξείην δέχεται ὡς *τέρτω*.

30. Μακρὰ παραλήγουσα πρὸ βραχείας ληγούσης περισπωμένην δέχεται ὡς *δήμος τοῖοι*.

31. Πᾶσα λέξις λήγουσα εἰς *ευ* καὶ *ου* τονιζομένην περισπᾶται ὡς *βασιλεῦ, φεῦ, εὐ, παρταχού*· πλὴν τοῦ *ἰοῦ, ἰού, καὶ οὐ*.

32. Ἡ προπαραλήγουσα τονιζομένη ὀξείην δέχεται ὡς *Δημητριος ἄγιος*.

33. Ὅταν ἡ λήγουσα ᾖ μακρὰ, ἡ προπαραλήγουσα δὲν τονίζεται ὡς *Δημητρίου, ἀγίου, Κωνσταντίου*.

34. Ὅλαί αἱ δίφθογγοι εἴνε μακρά, πλὴν τῆς *αι* καὶ *οι*, αἵ τινες εὑρισκόμεναι ἐν τέλει λέξεως, χωρὶς ληκτικῶν σύμφωνον εἶνε βραχεῖαι κατὰ τὸν τονισμόν ὡς *μοῦσαι, βῶλοι*.

Φράσεις.

Ἄει ἀλήθευε·—μετρίως ἔσθι καὶ πίνε καὶ πικρὺς—δὲ καλῆς τιμᾶται·—οἱ Ἀθηναίων τύραννοι ὑπὸ Ἀκκεδαίμωνίων κατελύθησαν·—Πλάτων ἐτάφη ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ, ἐνθα τὸν πλείστον χρόνον διτέλεσε φιλοσοφῶν·—ἤττον ἐπιθυμοῦσι τῶν ἀπόντων οἱ ἐπισηθέστες ἀπέχεσθαι τῶν παρόντων.

5. Ε'. Περὶ συναίρεσεως, Κράσεως καὶ Ἐκθλίψεως.

35. *Συναίρεσις* λέγεται ἡ συγχώνεσις εἰς ἓν δύο φωνηέντων μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς λέξεως ὡς *συκέα-συκῆ, ἀπλόος-ἀπ.λοῦς, οὐτέα-οὔστα, ἀ.ληθῆος-ἀ.ληθῶς, τιμάοτος-τιμῶτος, ποιέοτος-ποιούοτος*.

36. *Κράσις* εἶνε ἡ συναίρεσις τοῦ τελικοῦ φωνήεντος ἢ τῆς δίφθογγοῦ τῆς προηγουμένης μετὰ τοῦ ἀρκτικοῦ φωνήεντος τῆς ἐπιφερομένης λέξεως, σημειῖται δὲ διὰ τῆς κορωνίδος ὡς *καλῶς καὶ ἀγαθῶς = κα.λῶς κά.γαθῶς, καὶ εἶτα. = κᾶτα*

37. *Ἐκθλίψις* λέγεται ἡ ἀποβολὴ τοῦ τελικοῦ βραχέος φωνήεντος τῆς προηγουμένης λέξεως πρὸ τοῦ ἀρκτικοῦ φωνήεντος τῆς ἐπιφερομένης· σημειῖται δὲ τῆς ἐκθλίψεως εἶνε ἡ ἀπότροφος (') ὡς *καὶ ἐμοῦ ἀντὶ κατὰ ἐμοῦ, κατ' ἐκεῖνου ἀντὶ κατὰ ἐκεῖνου*.

ΣΗΜ. Ἐὰν ἡ ἐπιφερομένη λέξις ἀρχίζῃ ἀπὸ φωνήεντος δατέος, τότε τὰ πρὸ τοῦ ἐκθλιθέντος φωνήεντος ψιλὸν σύμφωνον τρέπεται εἰς τὸ ἀντίστοιχόν του δασύ ὡς *καθ' ἡμῶν ἀντὶ κατὰ ἡμῶν*.

Φράσεις.

Ὁ Αἶνος παῖς ἦν Ἐρμοῦ καὶ μούσης Οὐρανίας·—ἐπὶ κορυφῆς τῆς ἄκρας Σουνίου νῆος ἐστὶν Ἀθηναῖς Σουνιάδος·—ἄγει πρὸς φῶς τὴν ἀλήθειαν χρόνος·—γελαῖ δ' ὁ μωρὸς κἄρ τι μὴ γελοῖον ἦ·—φίλει τὴν ἀλήθειαν, κἄρ πικρὰ ἦ.

Ὅστις φοβεῖται τὸν πικτέρα κἀσχύνεται, οὗτος πολίτης ἀγαθὸς ἐστὶ κατὰ λόγον·—ἀεὶ κράτιστόν ἐστι τὰ ληθῆ λέγειν·—ἀδύνατον ὡς εἰκοι τὰ ληθῆς λέγειν·—καθ' ἄδην δύο ὁδοῦ, νομίζομεν, μίαν δικσίαν χιτέραν ἀσεβῶν ὁδόν.

Ἐρταῦθ' ἐνεστιν ὅστ' αὖ τε καὶ κούφη κόνις ἀνδρῶν βασιλέων·—ὦ παῖ, σιώπα, πόλλ' ἔχει σιγὴ καλὰ·—τὰ τῶν τεκόντων ὄμμαθ' ἠδιστον βλέπειν·—οὐκ ἐστὶν οὔτε ζωγράφος οὔτ' ἀνδριαντοποιός, ὅστις ἂν πλάσει κάλλος τοιοῦτον, οἶον ἡ ἀλήθει' ἔχει.

ΣΤ'. Περὶ Λόγου καὶ τῶν μερῶν αὐτοῦ.

38. Λόγος λέγεται ἡ ἔκφρασις πρὸς ἄλλους ἐκείνων, τὰ ὅποια διανούμεθα· μέρη δὲ τοῦ λόγου εἶναι δέκα, ἄρθρον, ὄρομα οὐσιαστικόν, ὄρομα ἐπίθετον, ἀντωνυμία, ῥῆμα, μετοχή, πρόθεσις, ἐπίρρημα, σύνδεσμος, ἐπιφώνημα.

39. Τὸ οὐσιαστικόν, ἐπίθετον, ἄρθρον, ἀντωνυμία, ῥῆμα, μετοχὴ λέγονται κλιτά· τὰ δὲ λοιπὰ πρόθεσις, ἐπίρρημα, σύνδεσμος καὶ ἐπιφώνημα λέγονται ἀκλιτα.

40. Οὐσιαστικὰ λέγονται αἱ λέξεις, αἱ ὅποια φανερώουσι πρόσωπα, ζῶα καὶ πράγματα· ὡς Φίλιππος, Ἀνῆρ, Ἀλφειδός, ἵππος, ἔρος, λευκότης, ρίκη, ἡσυχία. Ταῦταδὲ δικαιοῦνται εἰς

α. Κύρια, τὰ ὅποια φανερώουσι ἄτομόν τι πρόσωπον, ζῶον ἢ πρᾶγμα ὡς Ἀλέξανδρος, Βενκέφαλος, Ὀλομπος, Ἐλλάς.

β. Προσηγορικά, ὅσα φανερώουσι ὀλόκληρον τάξιν ὄντων, τὰ ὅποια ὁμοιάζουσι κατὰ τι πρὸς ἄλληλα, ὡς ἄνθρωπος, γυνή, ζῶον, πρᾶγμα, δένδρον.

41. Ἐπίθετα λέγονται αἱ λέξεις, αἱ ὅποια φανερώουσι τὰς ποιότητας ἢ τὰς ιδιότητας τῶν οὐσιαστικῶν· ὡς γλυκός, λευκός, στρογγύλος, τετράγωνος.

ΣΗΜ. Τὰ οὐσιαστικὰ, τὰ ἐπίθετα, αἱ ἀντωνυμίαι, αἱ μετοχαὶ καὶ τὰ ἔρθρα λέγονται εἶ τι πτωτικά.

Ζ'. Περὶ Κλίσεως, Ρίζης, Χαρακτῆρος καὶ Καταλήξεως.

42. Τὰ πτωτικά κλίνονται κατὰ τὸν τύπον τριῶν δικφόρων κλίσεων, τῶν ὁποίων ἡ πρώτη καὶ ἡ δευτέρα λέγονται ὁσούλιατος ἢ δὲ τρίτη περιούλιατος.

43. Ρίζα λέγεται τὸ ἀμετάβλητον μέρος τῆς λέξεως, τὸ ὅποιον

σημαίνει την ιδεάν ἀπλῶς καὶ ἀπολύτως ὡς τοῦ λόγος καὶ πολί-
της τὸ λογ. καὶ πολιτ. εἶναι ρίζα.

44. Καταλήξεις λέγονται τὰ γράμματα τὰ ὁποῖα προσθέτον-
ται εἰς τὸ τέλος τῶν ριζῶν τῶν λέξεων ὡς τοῦ λόγος, πολίτης,
οἰκία, τὸ -ος -ης καὶ -α εἶνε καταλήξεις.

45. Χαρακτήρ λέγεται τὸ πρὸ τῆς καταλήξεως γράμμα ὡς
τοῦ λόγος γ, τοῦ πατέρος τὸ ρ, τοῦ πολίτου τὸ τ.

46. Εἰς τὰ ἄρθρα, τὰ οὐσιαστικά, τὰ ἐπίθετα, τὰς μέτοχάς καὶ
τὰς ἀντωνυμίας ἐξετάζομεν τὸ γένος τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν πτώσιν οὕτω.

α. Γένη εἶνε τρία ἀρσενικὸν θηλυκόν, οὐδέτερον, ὡς Δημή-
τριος, Ἑλένη, βιβλίον.

β. Ἀριθμοὶ εἶνε τρεῖς ἐνικός δυϊκός, πληθυντικός ὡς τὸ βιβλίον
τῷ βιβλίῳ, τὰ βιβλία.

γ. Πτώσεις εἶνε πέντε ὀνομαστική, γενική, δοτική, αἰτιατική,
κλητική. Τούτων ἡ ὀνομαστική καὶ κλητική λέγονται ὄρθαι καὶ
εὐθείαι, ἡ δὲ γενική καὶ δοτική καὶ αἰτιατική πλάγιαι.

§ Η΄ ΠΕΡΙ ΑΡΘΡΩΝ.

47. Ἄρθρα λέγονται αἱ μονοσύλλοι λέξεις, ὁ, ἡ, τὸ, αἱ ὁποῖαι τί-
θενται πρὸ τῶν πτωτικῶν διὰ νὰ καταστήσωσιν αὐτὰ γνωστὰ καὶ ὠρι-
σμένα ὡς ὁ Δημήτριος ἡ Πηνελόπη, τὸ ἄριον κλίνονται δὲ οὕτως.

Ἐνικός ἀριθμός.

	Ἀρσενικόν.	Θηλυκόν.	Οὐδέτερον.
Ὄνομ.	ὁ	ἡ	τὸ
Γεν.	τοῦ	τῆς	τοῦ
Δοτ.	τῷ	τῇ	τῷ
Αἰτιατ.	τόν.	τήν.	τό.

Δυϊκός ἀριθμός.

Ὄν. καὶ Αἰτ.	τῶ	τά	τῶ
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν.	ταῖν.	τοῖν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄνομ.	οἱ	αἱ	τὰ
Γεν.	τῶν	τῶν	τῶν
Δοτ.	τοῖς	ταῖς	τοῖς
Αἰτ.	τούς.	τάς.	τά.

48. Τὰ ἀπὸ φωνήεντος ἀρχίζοντα ἄρθρα δασύνονται καὶ δὲν το-
νίζονται ὡς ὁ ἡ οἱ αἱ.

49. Τὰ ἄρθρα κλητικὴν δὲν ἔχουσιν, εἰς δὲ τὴν κλητικὴν τῶν
ἄλλων πτωτικῶν πρατάσσεται τὸ κλητικὸν ἐπιφώνημα ὦ.

Θ'. ΠΡΩΤΗ ΚΛΙΣΙΣ.

50 Εἰς τὴν πρώτην κλίσιν κλίνονται ἀρσενικὰ λήγοντα εἰς ας καὶ εἰς ης, καὶ θηλυκὰ λήγοντα εἰς α καὶ εἰς η, κατὰ τὸν ἑξῆς τύπον·

	Ἐρικός.	Δυϊκός.	Πληθυντικός.
Ὄνομ.	ας, ης,	α, η,	α, αι,
Γεν.	ου, ου,	ας, (ης), ης,	αιν, ων,
Δοτ.	α, η,	α, (η), η,	αιν, αις,
Αἰτ.	αν, ην,	αν, ην,	α, ας,
Κλητ.	α. η(α)	α. η.	α. αι.

Ἀρσενικά.

Ἐρικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν.	ὁ πολίτης	ἑλλανοδίκης	κριτῆς	νεανίας
Γεν.	τοῦ πολίτου	ἑλλανοδίκου	κριτοῦ	νεανίου
Δοτ.	τῷ πολίτῃ (α)	ἑλλανοδικῇ	κριτῇ	νεανίᾳ
Αἰτ.	τὸν πολίτην	ἑλλανοδικήν	κριτὴν	νεανίαν
Κλητ.	ὦ πολίτα.	ἑλλανοδικά.	κριτά.	νεανία.

Δυϊκὸς ἀριθμὸς.

Ὄν. Αἰτ. Κλ. τῷ	πολίτα	ἑλλανοδικά	κριτά	νεανία
Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν	πολίταιν.	ἑλλανοδικαῖν.	κριταῖν.	νεανίαν.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν.	οἱ πολῖται	ἑλλανοδικοί	κριταί	νεανίαι
Γεν.	τῶν πολιτῶν	ἑλλανοδικῶν	κριτῶν	νεανιῶν
Δοτ.	τοῖς πολίταις	ἑλλανοδικαῖς	κριταῖς	νεανίαῖς
Αἰτ.	τούς πολίτας	ἑλλανοδικάς	κριτάς	νεανίας
Κλητ.	ὦ πολῖται	ἑλλανοδικοί.	κριταί.	νεανίαι.

Θηλυκά.

Ἐρικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν.	ἡ δίκη	τιμῆ	σκιά	τράπεζα
Γεν.	τῆς δίκης	τιμῆς	σκιάς	τραπέζης
Δοτ.	τῇ δίκη	τιμῇ	σκιά	τραπέζῃ
Αἰτ.	τὴν δίκην	τιμὴν	σκιάν	τράπεζαν
Κλητ.	ὦ δίκη.	τιμῆ.	σκιά.	τράπεζα.

Δυϊκὸς ἀριθμὸς.

Ὄν. Αἰτ. Κλ. τὰ	δίκαια	τιμὰ	σκιά	τράπεζα
Γεν. καὶ Δοτ. ταῖν	δίκαιιν.	τιμαῖν.	σκιαῖν.	τράπεζαῖν

(α) Ἡ δοτικὴ ἐν τῇ λαλουμένῃ γλώσσῃ ἀπαντᾷται ἰδίως ἐπὶ ἐπιγραφῶν γραμμάτων· ἀντ' αὐτῆς δὲ συνηθεστέρα εἶναι ἢ εἰς ἡμετὰ αἰτιατικῆς ὡς εἶπεν τῷ Γεωργίῳ = εἶπον εἰς τὸν Γεώργιον. — Ὁμοίως τῷ Νικόλαῳ = ὁμοίως μὲ τὸν Νικόλαον.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν	αἱ	δίκαι	τιμαί	σκιαί	τράπεζαι
Γεν.	τῶν	δικῶν	τιμῶν	σκιῶν	τραπεζῶν
Δοτ.	ταῖς	δικαῖς	τιμαῖς	σκιαῖς	τραπέζαις
Αἰτ.	τάς	δικάς	τιμάς	σκιάς	τραπέζας
Κλητ.	ᾧ	δίκαι.	τιμαί,	σκιαί.	τράπεζαι.

51. Εἰς τὴν πρώτην κλίσιν κλίνονται καὶ *συνηρημένα* τὰ ὁποῖα ἔχουσι χαρακτηριστικὸν φωνῆεν *α* καὶ *ε* καὶ αὐτὸ συναίρουσι μετὰ τοῦ φωνήεντος τῆς καταλήξεως. ὡς

Ἀρσενικά.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὄν.	ὁ	Ἐρμέας-Ἐρμῆς	Ἀπελλέας-Ἀπελλῆς
Γεν.	τοῦ	Ἐρμέου Ἐρμού	Ἀπελλέου-Ἀπελλοῦ
Δοτ.	τῷ	Ἐρμέα-Ἐρμῆ	Ἀπελλέη-Ἀπελλῆ
Αἰτ.	τὸν	Ἐρμέαν-Ἐρμῆ	Ἀπελλέν-Ἀπελλῆν
Κλητ.	ᾧ	Ἐρμέα-Ἐρμῆ.	Ἀπελλέη-Ἀπελλῆ.

Δυϊκός ἀριθμός.

Ὄν. Αἰτ. Κλ.	τῷ	Ἐρμέε-Ἐρμᾶ	Ἀπελλέα-Ἀπελλᾶ
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	Ἐρμέαιν-Ἐρμαῖν.	Ἀπελλέαιν-Ἀπελλαῖν.

Πληθυντικός ἀριθμός

Ὄν.	οἱ	Ἐρμέεσι Ἐρμαῖ	Ἀπελλέαι-Ἀπελλαῖ
Γεν.	τῶν	Ἐρμέων Ἐρμῶν	Ἀπελλέων-Ἀπελλῶν
Δοτ.	τοῖς	Ἐρμέαις Ἐρμαῖς	Ἀπελλέαις Ἀπελλαῖς
Αἰτ.	τούς	Ἐρμέεας-Ἐρμᾶς	Ἀπελλέας-Ἀπελλᾶς
Κλητ.	ᾧ	Ἐρμέεσι Ἐρμαῖ.	Ἀπελλέαι-Ἀπελλαῖ.

Θηλυκά.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὄν.	ἡ	μνάα μνᾶ	σुकέα-σुकῆ
Γεν.	τῆς	μνάας-μνάς	σुकέας-σुकῆς
Δοτ.	τῇ	μνάα μνᾶ	σुकέα-σुकῆ
Αἰτ.	τὴν	μνάαν-μνάν	σुकέαν-σुकῆν
Κλητ.	ᾧ	μνάα-μνᾶ.	σुकέα-σुकῆ.

Δυϊκός ἀριθμός.

Ὄν. Αἰτ. Κλ.	τά	μνάα μνᾶ	σुकέα-σुकᾶ
Γεν. καὶ Δοτ.	ταῖν	μνάαιν μναῖν	σुकέαιν-σुकαιῖν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν.	αἱ	μνάαι-μναῖ	σुकέαι-σुकαιῖ
Γεν.	τῶν	μναῶν μνῶν	σुकεῶν-σुकῶν
Δοτ.	ταῖς	μνάαις μναῖς	σुकέαις-σुकαιῖς
Αἰτ.	τάς	μνάας μνάς	σुकέας-σुकᾶς
Κλητ.	ᾧ	μνάαι-μναῖ.	σुकέαι-σुकαιῖ.

Φράσεις.

Μένθανε ὦ νεανία, τὴν σοφίαν—πολίτη πρέπει εὐκοσμία. — Ἐλ-
 λανοδίκαί ἦσαν ἄρχοντες Ἡλείων οἱ διέποντες τὰ κατὰ τὸν ἀγῶνα
 τῶν Ὀλυμπίων— ἀκροαταῖς καὶ θεαταῖς προσήκει ἡσυχίαν ἄγειν—
 φεύγετε, ὦ ναῦται, βορρᾶν— δρέγεσθε, ὦ πολῖται, τῆς ἀρετῆς—
 κριταῖς πρέπει δικαιοσύνη. Σπικριτῆται δόξης καὶ τιμῆς ἐρασαί
 ἦσαν— θχυμάζομεν τὴν Ἔροῦ τέχνην— ἡ λύρα τὰς μερίμνας λύει—
 ἡ φιλία ἐπαγγέλλεται καταφυγὴν καὶ βοήθειαν— ἡ μέριμνα τὴν
 καρδίαν ἐσθίει— θεραπεύειε τὰς Μούσας— μὴ πείθεσθε διαβο-
 λαῖς— τροφὴ ἀδικίαν καὶ πλεονεξίαν τίκτει— βροντὴ ἐκ λαμπρᾶς
 ἀστοραπῆς γίνεται— αἱ λαμπραὶ τύχαι ῥαδίως πίπτουσιν.

52. Ὅσα θηλυκὰ πρὸ τῆς καταλήξεως ἢ ἔχουσι φωνῆν ἢ ρ σχη-
 ματίζουσι τὴν ἐνικὴν καὶ δοτικὴν εἰς *αε* καὶ *α'* ὡς *σοφία* σοφία.
ῶρα ῶρα· ἔτι δ' αἱ λέξεις Ἄνδρουέδα, Διοτίμα, Λήδα, Φιλομήλα.

53. Τὰ λήγοντα εἰς *-της* καὶ *-ης* τὰ σύνθετα ἐκ τοῦ ἀρχοῦ
ῶιου καὶ *πῶ* τρίβω, μετρώ, λατρεύω, καὶ τὰ ἐθνικὰ σχημα-
 τίζουσι τὴν κλητικὴν εἰς *α* βραχύ· ὡς ἐργάτης ἐργάτα, τομάρχα.
Παιδοτρίβω, *βιβλιοπῶλα*, *Πέρσα* δέσποτα.

54. Ἡ γενικὴ πληθυντικὴ τῶν οὐσιαστικῶν τῆς πρώτης κλίσεως
 τονίζεται εἰς τὴν λήγουσαν ὡς ὑπηρετής, ὑπηρετῶν, πλὴν τῶν χρή-
 στων, χιούρων, ἀφύων, ἐτησίων.

55. Ὅσα θηλυκὰ τρέπουσι τὸ *α* τῆς ὀνομαστικῆς εἰς τὴν γενικὴν
 εἰς *η* ἔχουσιν αὐτὸ βραχύ· ὡς *μοῦσα* μουσῆς.

56. Ὅσα θηλυκὰ ἐπίθετα ἔχουσι τὴ ἰσχυρὸν τριτόκλητον ἔχουσι
 τὸ ληκτικὸν *η* ἐν τῇ ὀνομαστικῇ βραχύ· ὡς *πᾶς* πᾶσα, ἐν ᾧ τὰ ἔ-
 χοντα αὐτὸ δευτερόκλητον τὸ ἔχουσι μακρόν· ὡς ἅγιος ἁγία.

57. Τὰ εἰς *ια* παροξύτονα καὶ ὅλα τὰ ὀξύτονα ἔχουσι τὸ *α* μα-
 κρόν οἷον *σοφία*, *χαρὰ*, *λαλία*.

58. Τὰ εἰς *εἰα* δισύλλαβα καὶ τὰ εἰς *εἰα* παραγόμενα ἐκ τῶν εἰς
 εὐω ληγόντων ῥημάτων ἔχουσι τὸ *α* μακρόν· ὡς *μυρία* βασιλεία.

59. Τὰ εἰς *ρα* δισύλλαβα παραλήγοντα εἰς φωνῆν ἔχουσι τὸ *α*
 μακρόν· ὡς ὄρα πλὴν τοῦ χύτρα, σφύρα, τὰ δὲ παραλήγοντα εἰς
 δίφθογγον ἔχουσιν αὐτὸ βραχύ· ὡς *μοῖρα*, πλὴν τοῦ αὔρου, λαύρα,
σαύρα, *Φαίδρα*.

60. Τὰ εἰς *αἰα* δισύλλαβα ἔχουσι τὸ *α* βραχύ· ὡς *μαῖα*· ὡσαύτως
 καὶ τὰ *νῖα* οὐσιαστικά καὶ τὰ εἰς *νῖα* ὀξύτονα· ὡς *μυῖα*, ἄγυιά,
ὄργυιά.

61. Τὰ εἰς *αε* τῆς πρώτης κλίσεως ἔχουσι τὸ *α* μακρόν· ὡς *νεανίας*,

62. Ἡ ἀσυνσίρετος ὀνομαστικὴ καὶ αἰτιατικὴ τονιζομένη εἰς τὴν
 λήγουσαν ὀξεῖαν δέχεται κριτής, τιμή, κριτήν τιμήν.

63. Ἡ μακροκατάληκτος γενική καὶ δοτική τονίζομένη ἐπὶ τῆς ληγούσης περισπομένην δέχεται ὡς τοῦ κριτοῦ, τῷ κριτῆ, τῶν κριτῶν, τοῖς κριταῖς.

79 Ἰ. ΔΕΥΤΕΡΑ ΚΛΙΣΙΣ.

64. Εἰς τὴν δευτεραν κλίσειν κλίνονται ἀρσενικά καὶ θηλυκά λήγοντα εἰς ος καὶ οὐδέτερα εἰς ον, κατὰ τὸν ἐξῆς τύπον.

Ὀν.	ος,	ον,	ω,	οι,	α,
Γενικ.	ου,	ου,	οιν,	ων,	ων,
Δοτικ.	ω,	ω,	οιν,	οις,	οις,
Αἰτιατ.	ον,	ον,	ω,	ους,	α,
Κλητ.	ε, ος.	ον.	ω.	οι.	α.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὀν. ὁ λόγος	θεός	ἡ νῆσος	ὁδός	τὸ σῦκον	πτηνὸν
Γεν. τοῦ λόγου	θεοῦ	τῆς νήσου	ὁδοῦ	τοῦ σύκου	πτηνοῦ
Δοτ. τῷ λόγῳ	θεῷ	τῇ νήσῳ	ὁδῷ	τῷ σύκῳ	πτηνῷ
Αἰτ. τὸν λόγον (α)	θεὸν	τὴν νήσαν	ὁδὸν	τὸ σῦκον	πτηνὸν
Κλ. ὦ λόγε.	θεέ.	ῶ νῆσε.	ὁδός.	ῶ σῦκον.	πτηνόν.

Δυϊκὸς ἀριθμός.

Ὀν. Αἰτ. Κλ. τὸ λόγῳ	θεῷ	τῶ νήσῳ	ὁδοῦ	τὸ σύκῳ	πτηνῶ
Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν λόγοιν.	θεοῖν.	ταῖν νήσῳιν.	ὁδοῖν.	τοῖν σύκοιν.	πτηνοῖν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὀν. οἱ λόγοι	θεοὶ	αἱ νῆσοι	ὁδοὶ	τὰ σῦκα	πτηνά
Γεν. τῶν λόγων	θεῶν	τῶν νήσων	ὁδῶν	τῶν σύκων	πτηνῶν
Δοτ. τοῖς λόγοις	θεοῖς	ταῖς νήσοις	ὁδοῖς	τοῖς σύκοις	πτηνοῖς
Αἰτ. τοὺς λόγους	θεοὺς	τὰς νήσους	ὁδοὺς	τὰ σῦκα	πτηνά
Κλ. ὦ λόγοι.	θεοὶ.	ῶ νῆσοι.	ὁδοί.	ῶ σῦκα.	πτηνά.

Ἐνικός

Δυϊκός

Πληθυντικός,

Ὀν. ὁ ἄνθρωπος	Ὀν. Αἰτ. Κλ. τῶ ἀνθρώπῳ Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν ἀνθρώποιν	οἱ ἄνθρωποι
Γεν. τοῦ ἀνθρώπου		τῶν ἀνθρώπων
Δοτ. τῷ ἀνθρώπῳ		τοῖς ἀνθρώποις
Αἰτ. τὸν ἄνθρωπον		τοὺς ἀνθρώπους
Κλ. ὦ ἄνθρωπε.		ῶ ἄνθρωποι.

65. Τὰ οὐδέτερα ἔχουσι τρεῖς πτώσεις τὰς αὐτὰς τὴν ὀνομαστικὴν, αἰτιατικὴν καὶ κλητικὴν.

66. Τὸ α εἰς τὸ τέλος τῶν οὐδετέρων, ἂν δὲν προκύπτῃ ἐκ συναϊρέσεως, εἶνε βραχύ. ὡς ξύλα. δένδρα.

ΣΗΜ. α'. Τῶν οὐδετέρων ἀποκόπτεται τὸ ν ἐν τοῖς ἐξῆς ὡς αὐτὸς αὐτό, δς δ, οὔτος τοῦτο, ἐκεῖνος ἐκεῖνο, ἄλλος ἄλλο.

ΣΗΜ. β'. Πολλὰ ὀνόματα εἰς τὸν ἐνικὸν ἀριθμὸν ἀρσενικά ὄντα εἰς τὸν πληθυντικὸν γίνονται οὐδέτερα ὡς ὁ δεσμὸς τὰ δεσμά, ὁ ἄνωτος τὰ ἄνωτα, ὁ ζυγὸς τὰ ζυγά.

Φράσεις,

Δίωκε καλὰ ἔργα· ὦ φίλε νσανία·—πείθου τοῖς τοῦ διδασκάλου λόγοις·—πιστὸς ἑταῖρος τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν κακῶν μετέχει·—πολλοῖς ἔργοις ἔπεται κίνδυνος·—ὁ κακὸς τῷ Θεῷ καὶ τοῖς ἀνθρώποις ἐχθρὸς ἐστί·—χαλεπῶ ἔργω δόξα ἔπεται·—ὁ θάνατος τοὺς ἀνθρώπους ἀπολύει πόνων καὶ κακῶν·—πολλοὶ νόσοι ἐν ἀνθρώποις εἰσίν

(α) Τὸ αἰτιατικὴς, ἐν τῇ κοινῇ γλώσσῃ παραλείπεται· ὡς τὸν ἀνθρώπο, ~~αὐτῶν~~ τῶν οὐδετέρων τῶν ληγόντων εἰς ὃν ἀποκόπτεται ἐνίοτε τὸ ὄν ὡς παιδί.

67. Ἡ δευτέρα κλίσις ἔχει συνηρημένα λήγοντα εἰς ὅς, ὅσ, καὶ εἰς ὅος, -οσ, κλινόμενα οὕτω.

Ἑνικός ἀριθμός.

Ὄν.	ὁ	πλόος-πλοῦς	ὁ, ἡ εὐπλόος-εὐπλοῦς	χρῦσεος-χρυσούος
Γεν.	τοῦ	πλόου-πλοῦ	εὐπλόου-εὐπλου	χρυσέου-χρυσού
Δοτ.	τῷ	πλόω-πλώ	εὐπλόω-εὐπλώ	χρυσέω-χρυσῶ
Αἰτ.	τόν	πλόον-πλοῦν	εὐπλοον-εὐπλοον	χρῦσεον χρυσούν
Κλητ.	ὦ	πλόε-πλοῦ.	εὐπλοε-εὐπλου.	χρῦσεος χρυσούος.

Δυϊκός ἀριθμός.

Ὄν. Αἰτ. Κλ.	τῶ	πλόω-πλώ	εὐπλόω-εὐπλω	χρυσέω-χρυσῶ
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	πλόοιν-πλοῖν.	εὐπλόοιν-εὐπλων.	χρυσέοιν-χρυσούιν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν.	οἱ	πλόοι-πλοῖ	εὐπλοοι-εὐπλοι	χρῦσεοι-χρυσοῖ
Γεν.	τῶν	πλόων-πλῶν	εὐπλόων-εὐπλων	χρυσέων-χρυσῶν
Δοτ.	τοῖς	πλόοις-πλοῖς	εὐπλόοις-εὐπλοῖς	χρυσέοις-χρυσοῖς
Αἰτ.	τούς	πλόους-πλοῦς	εὐπλόους-εὐπλοῦς	χρυσέους-χρυσούς
Κλητ.	ὦ	πλόοι-πλοῖ.	εὐπλοοι-εὐπλοι.	χρῦσεοι-χρυσοῖ.

Ἑνικός ἀριθμός.

Ὄνομα.	τὸ	ἀπλόον-ἀπλοῦν	ὀστέον-ὀστοῦν
Γεν.	τοῦ	ἀπλόου-ἀπλοῦ	ὀστέου-ὀστοῦ
Δοτ.	τῷ	ἀπλόω-ἀπλώ	ὀστέω-ὀστώ
Αἰτ.	τὸ	ἀπλόον-ἀπλοῦν	ὀστέον-ὀστοῦν
Κλητ.	ὦ	ἀπλόον-ἀπλοῦν.	ὀστέον-ὀστοῦν.

Δυϊκός ἀριθμός.

Ὄν. Αἰτ. Κλ.	τῶ	ἀπλόω-ἀπλώ	ὀστέω-ὀστώ
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν	ἀπλόοιν-ἀπλοῖν.	ὀστέοιν-ὀστώιν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄνομα.	τὰ	ἀπλόα-ἀπλά	ὀστέα-ὀστέα
Γεν.	τῶν	ἀπλόων-ἀπλῶν	ὀστέων-ὀστώων
Δοτ.	τοῖς	ἀπλόοις-ἀπλοῖς	ὀστέοις-ὀστώοις
Αἰτ.	τὰ	ἀπλόα-ἀπλά.	ὀστέα-ὀστέα.
Κλητ.	ὦ	ἀπλόα-ἀπλά.	ὀστέα-ὀστέα.

Φράσεις.

Λόγος κάτοπρόν ἐστὶ νοῦ·—τὸν νοῦν ἔχουσιν οἱ ἄνθρωποι διδάσκαλον·—τὸν εὐνοῦν φίλον θεράπευε· ὁ πλοῦς ἐστὶν ἀδελγος τοῖς ναύταις·—σὺν νῶ τὸν βίον ἄγε·—οἱ ἀγαθοὶ τοῖς ἀγαθοῖς εὐνοί εἰσι·—τὰ Ὀρέστου ὄσι' ἐν Τεγέᾳ ἦν·—αἱ θεράπαινοι ἐν κανοῖς τὸν ἄρτον προσφέρουσιν·—ἀπλοῦς ἐστὶν ὁ τῆς ἀληθείας λόγος.

ΣΗΜ. α'. Τοῦ δοῦκοῦ ἡ ὀνομαστικὴ, αἰτιατικὴ καὶ κλητικὴ περισπᾶται ἐνχτήριον τοῦ κανόνος.

ΣΗΜ. β'. Εἰς τὴν δευτέραν κλίσιν ἔτι κλίνονται καὶ τὰ εἰς ὡς ἀρσενικά καὶ τὰ εἰς ὠν οὐδέτερα, τὰ ὑποῖα λέγονται ἄττικα καὶ ἐμπεριλαμβανόμενα ἐν τῇ γραμματικῇ ταύτῃ εἰς τὰ ἀνώμαλα.

ΙΑ. ΤΡΙΤΗ ΚΛΙΣΙΣ.

68. Εἰς τὴν τρίτην κλίσιν κλίνονται πάντα τὰ περιττοσύλλαβα, ὅσα δηλαδὴ ἔχουσιν εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ καὶ εἰς ἀπάσας τοῦ πληθυντικοῦ μίαν συλλαβὴν περισσοτέραν τῆς ἐνικῆς ὀνομαστικῆς, κατὰ τὸν ἐξῆς τύπον.

	Ἐνικός.	Δοτικός.	Πληθυντικός.
Ὄνομ.	— —	ε	ες, α
Γεν.	ος, ος,	οιν,	ων, ων,
Δοτ.	ε, ι,	οιν,	σι, σι,
Αἰτ.	α —	ε	ας. α,
Κλητ.	— —	ε	ες. α.

69. Τῶν περιττοσυλλάβων τούτων ἡ ὀνομαστικὴ λήγει εἰς τὰ φωνήεντα α, ι, υ, ω, καὶ εἰς τὰ σύμφωνα ρ, ρ, σ, ξ, ψ.

70. Τῶν τριτοκλίτων ἡ ῥίζα εὐρίσκειται, ἐὰν ἀπὸ τὴν γενικὴν ἀποβληθῇ ἡ κατάληξις ὡς τοῦ ποδὸς γεν. ποδός ἢ ῥίζα εἶνε ποδ.

71. Ὁ χαρακτήρ τῆς ῥίζης τῶν τριτοκλίτων δυνατὸν νὰ ἦνε φωνήεν, ἄφωρον ἢ ὑγρόν διὰ τοῦτο καὶ ταῦτα διαιροῦνται εἰς φωνηεντόληκτα ὡς ἐχθός ἐχθός εἰς ἀφωρόληκτα ὡς πατρίς παιρίδος καὶ εἰς ὑγρόληκτα ὡς σωτήρ σωτήρος.

72. Αἱ κατάληξεις ι, α, ας τῆς τρίτης κλίσεως εἶνε βραχέαι ὡς σώματι, παιδα, παιδισ.

73. Ὅσα ἔχουσι μονοσύλλαβον ὀνομαστικὴν, ταῦτα τῆς γενικῆς καὶ δοτικῆς τονίζουσι τὴν κατάληξιν ὡς ποδὸς ποδός ποδός ἐξαιροῦνται τὰ πάντων πᾶσι, παιδων, Τρόφων φώτων ὄτων, καὶ αἱ μονοσύλλαβοι μετοχαὶ ὄν ὄντος κτλ.

74. Αἱ δοτικαὶ πληθυντικαὶ αἱ λήγουσαι εἰς σι, ξι, ψι, ἐπομένου φωνήεντος λαμβάνουσα ὡς ταῖς γυναιξίν ἐκεῖναις, τοῖς παισίν ἡμῶν, τοῖς Θραξίν ἱππέσιν.

75. Τὰ τριτόκλιτα δύνανται νὰ διαιρεθῶσιν εἰς ἀσυναίρετα, συνηρημένα, συνηχοπέμενα, ἀνώμαλα, ἐλλειπτικά καὶ ἄκλιτα.

π Α'. Ἀσυναίρετα.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὄν. ὁ	παιάν	λειμών	δαίμων	λέον	λιμήν
Γεν.	τοῦ παιᾶνος	λειμώνος	δαίμονος	λέοντος	λιμένος
Δοτ.	τῷ παιᾶνι	λειμῶνι	δαίμονι	λέοντι	λιμένι
Αἰτ.	τὸν παιᾶνα	λειμῶνα	δαίμονα	λέοντα	λιμένα
Κλ.	ῶ παιάν	λειμών.	δαίμον.	λέον.	λιμήν.

Διῦχοι ἀριθμοί.

Ὄν. Αἰτ. Κλ.	τῷ παιᾶνε	λειμῶνε	δαίμονε	λέοντε	λιμένε
Γεν. καὶ Δοτ.	τοῖν παιᾶνοι.	λειμῶνοι.	δαίμονοιν.	λέοντοιν	λιμένοιν

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν. οἱ	παιᾶνες	λειμῶνες	δαίμονες	λέοντες	λιμένες
Γεν.	τῶν παιᾶνων	λειμώνων	δαίμωνων	λεόντων	λιμένων
Δοτ.	τοῖς παιᾶσι	λειμῶσι	δαίμοσι	λέονσι	λιμέσι
Αἰτ.	τοὺς παιᾶνας	λειμῶνες	δαίμονας	λέοντας	λιμένας
Κλ.	ῶ παιᾶνες.	λειμῶνες.	δαίμονες.	λέοντες.	λιμένας.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὄν. ὁ	αἰθήρ	ρήτωρ	κλητήρ	Ἕλλην	μῆν
Γεν.	τοῦ αἰθέρος	ρήτορος	κλητήρος	Ἕλληνας	μηνός
Δοτ.	τῷ αἰθέρι	ρήτορι	κλητῆρι	Ἕλληνι	μηνὶ
Αἰτ.	τὸν αἰθέρα	ρήτορα	κλητῆρα	Ἕλληνα	μῆνα
Κλ.	ῶ αἰθήρ.	ρήτορ.	κλητήρ.	Ἕλλην.	μῆν.

Διῦχοι ἀριθμοί.

Ὄν. Αἰτ.	τῷ αἰθέρι	ρήτορε	κλητῆρε	Ἕλληνε	μῆνε
Γεν. Δοτ.	τοῖν αἰθέρι	ρήτοροιν.	κλητῆροιν	Ἕλλήνοιν.	μηνῶν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν. οἱ	αἰθέρες	ρήτορες	κλητῆρες	Ἕλληνες	μῆνες
Γεν.	τῶν αἰθέρων	ρήτόρων	κλητήρων	Ἑλλήνων	μηνῶν
Δοτ.	τοῖς αἰθέρι	ρήτορσι	κλητῆρσι	Ἕλλησι	μησὶ
Αἰτ.	τοὺς αἰθέρας	ρήτορας	κλητῆρας	Ἕλληνας	μῆνας
Κλ.	ῶ αἰθέρες	ρήτορες.	κλητῆρες.	Ἕλληνες.	μῆνες.

Φράσεις.

φεῦγε τοὺς θῆρας—οἱ λιμῶνες θάλλουσιν—οἱ στρατιῶται ἐν τοῖς πολέμοις ἄδουσι παιᾶνα—ἐν πυρὶ τὸν χρυσὸν καὶ τὸν ἄργυρον γινώσκωμεν—πολλοὶ παρὰ κρατῆρι γίνονται φλοι ἐταῖροι—οἱ ἄνθρωποι τέρπονται κιθάρα καὶ θαλία καὶ χοροῖς καὶ παιᾶσιν—οἱ ποιμένες ἀγέλας φυλάττουσι—τὸν κακὸν φεῦγε ὡς κακὸν λιμένα—πολλάκις χλευπαὶ μέριμνα τεύρουσι τῆς τῶν ἀνθρώπων φρένας—ἔππου, ὦ φίλε ἀγχιθοῖς ἡγεμῶσιν—ὁ θεὸς κολαστὴς ἐστὶ τῶν ἄγαν ὑπερφρόνων—οἱ θηρευταὶ τοὺςλέοντας ἐνεδρεύουσιν.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὦν. ὁ ἀναξ	γίγας	ὄδους	χαρίεις	πᾶς	ἦρωσ
Γεν. τοῦ ἀνακτος	γίγαντος	ὄδόντος	χαριέντος	παντός	ἦρωος
Δοτ. τῷ ἀνακτι	γίγαντι	ὄδόντι	χαριέντι	παντί	ἦρωϊ
Αἰτ. τὸν ἀνακτα	γίγαντα	ὄδόντα	χαριέντα	πάντα	ἦρωα
Κλ. ὦ ἀναξ.	γίγας.	ὄδους.	χαρίεις.	πᾶς.	ἦρωσ.

Δυϊκός ἀριθμός.

Ὦν. Α. Κλ. τῶ ἀνακτι	γίγαντε	ὄδόντε	χαριέντε	πάντε	ἦρωε
Γεν. Δ. τοῖν ἀνάκτοιιν.	γίγαντοιιν.	ὄδόντοιιν.	χαριέντοιιν.	παντοῖιν.	ἦρώοιν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὦν. οἱ ἀνακτες	γίγαντες	ὄδόντες	χαριέντες	πάντες	ἦρωες
Γεν. τῶν ἀνάκτων	γίγαντων	ὄδόντων	χαριέντων	πάντων	ἦρώων
Δοτ. τοῖς ἀναξι	γίγασι	ὄδοῦσι	χαρίεσι	πᾶσι	ἦρωσι
Αἰτ. τοὺς ἀνακτας	γίγαντας	ὄδόντας	χαριέντας	πάντας	ἦρωας
Κλ. ὦ ἀνακτες.	γίγαντες.	ὄδόντες.	χαριέντες.	πάντες.	ἦρωες.

Φράσεις.

Οἱ κόρακες κράζουσι—τοὺς κόλακας φεύγε—παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις καὶ ὀρυγῶν καὶ ἀλεκτρούωνων ἀγῶνες ἦσαν—αἱ ὄρνιθες ἄδουσι—τὴν ψυχὴν ἐθίζε, ὦ παῖ, πρὸς τὰ χρηστὰ πράγματα.—τοῖς ὄδοῦσι τὰ βρώματα λεξινομεν—οὐ πᾶσιν ἀνθρώποις ὁ αὐτὸς νοῦς ἐστίν· Ὅμηρος ἄδει πολλοὺς ἦρωας.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὦν. ἡ λαμπάς	ὄρνις	κόρυς	νύξ
Γεν. τῆς λαμπάδος	ὄρνιθος	κόρυθος	νυκτός
Δοτ. τῇ λαμπάδι.	ὄρνιθι	κόρυθι	νυκτὶ
Αἰτ. τὴν λαμπάδα.	ὄρνιθα καὶ ὄρνιν	κόρυθα καὶ κόριν	νυκτα
Κλ. ὦ λαμπάς.	ὄρνις.	κόρυς.	νύξ.

Δυϊκός ἀριθμός.

Ὦν. Αἰτ. Κλ. τὰ λαμπάδε	ὄρνιθε	κόρυθε	νυκτε
Γεν. Δοτ. ταῖν λαμπάδοιν	ὄρνιθοιν.	κορύθοιν.	νυκτοῖν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὦν. αἱ λαμπάδες	ὄρνιθες	κόρυθες	νυκτες
Γεν. τῶν λαμπάδων	ὄρνιθων	κορύθων	νυκτῶν
Δοτ. ταῖς λαμπάσι	ὄρνισι	κόρυσι	νυξί
Αἰτ. τὰς λαμπάδας	ὄρνιθας	κόρυθας	νυκτας
Κλ. ὦ λαμπάδες.	ὄρνιθες.	κόρυθες.	νυκτες.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὦν. ἡ ρίς	ὠψ	πλάξ	πατρίς	πλάστιγξ
Γεν. τῆς ρίνος	ὠπός	πλακός	πατρίδος	πλάστιγγος
Δοτ. τῇ ρίνι	ὠπί	πλακί	πατρίδι	πλάστιγγι
Αἰτ. τὴν ρίνα	ὠπα	πλάκα	πατρίδα	πλάστιγγα
Κλ. ὦ ρίς.	ὠψ.	πλάξ.	πατρίς.	πλάστιγξ.

Διτχός αριθμός.

ὄν. Αἰτ. τὰ ῥίνε	ῶπε.	πλάκας	πατρίδες	πλάστιγγες
Γεν. Δοτ. ταῖν ῥινῶν	ῶπῶν.	πλακῶν.	πατρίδων.	πλαστιγγῶν.

Η.ληθυρτικὸς ἀριθμὸς.

ὄν. αἱ ῥίνες	ῶπες	πλάκας	πατρίδες	πλάστιγγες
Γεν. τῶν ῥινῶν	ῶπῶν	πλακῶν	πατρίδων	πλαστιγγῶν
Δοτ. ταῖς ῥίσι	ῶψι	πλαξί	πατρίσι	πλάστιγξι
Αἰτ. τὰς ῥίνας	ῶπας	πλάκας	πατρίδας	πλάστιγγας
Κλ. ῶ ῥίνες.	ῶπες.	πλάκας.	πατρίδες.	πλάστιγγες.

Φράσεις.

Οἱ ἄνθρωποι τέρπονται φόρμιγγι· — οἱ ποιμένες πρὸς τὰς σύριγγας ἄδουσιν· — αἱ φόρμιγγες τὰς τῶν ἀνθρώπων ψυχὰς τέρπουσι· — χάρις χάριν τίκει, ἕρις ἕριδα· — ὁ θάνατος τοὺς ἀνθρώπους φροντίδων ἀπολύει· — ἐν νυκτὶ βουλή τοῖς σοφοῖς γίνεται· — οἱ ἄνθρωποι πολλακίς κούφως ἐλπῖσι τέρπονται· — ταῖς τοῦ ἡλίου ἀκτίσι χαίρομεν· — ῥινῶν ἔργον ἐστὶν ὀσφραίνεσθαι· — οἱ σοφοὶ κολάζουσι τὴν κακότητα· — οἱ ποιμένες τὰς τῶν βοῶν ἀγέλας εἰς τοὺς λειμῶνας ἐλαύνουσιν· — οἱ θηρευταὶ τὰς ἀγρίας σὺς ἀγρεύουσι· — κοινὴ πατρίς ἀνθρώπων ἀπάντων ὁ κόσμος ἐστίν, ὡσπερ ἡζίου Σωκράτης.

Ἐνικός.

Πληθυντικός.

ὄν τὸ σῶμα	νέκταρ	πέρας	τὰ σώματα	νέκταρα	περάτα
Γεν. τοῦ σώματος	νέκταρος	περάτος	τῶν σωμάτων	νεκτάρων	περάτων
Δοτ. τῷ σώματι	νέκταρι	πέρατι	τοῖς σώμασι	νεκτῶρσι	περάσι
Αἰτ. τὸ σῶμα	νέκταρ	πέρας	τὰ σώματα	νέκταρα	περάτα
Κλ. ῶ σῶμα.	νέκταρ	πέρας.	ῶ σώματα.	νέκταρα.	περάτα.

Διτχός ἀριθμὸς.

ὄν. Αἰτ. Κλ. τῷ σώματι, νέκταρι, πέρατι, Γεν. Δοτ. τῶν σωμάτων, νεκτάρων, περάτων.

Φράσεις.

Ἐν χαλεποῖς πράγμασιν ὀλίγοι πιστοὶ εἰσιν· — ὁ θάνατος χωρισμός ἐστι τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος· — ὁ πλοῦτος παρέχει τοῖς ἀνθρώποις ποικίλα βοηθήματα· — μὴ πείθου κακῶν ἀνθρώπων ῥήμασιν· — εὐδαιμόνων ἐστὶν ὁ ἐν ὀλίγοις ἀρκούμενος· — θεὸν μὲν νοῆσαι χαλεπὸν, φράσαι δὲ ἀδύνατον· τὸ γὰρ ἀσώματον σώματι σημεῖναι ἀδύνατον.

Β'. Συνηρημένα.

Ἐνικός ἀριθμὸς.

ὄν	ὁ	Ξενοφῶν-Ξενοφῶν	ποιέων-ποιῶν
Γεν.	τοῦ	Ξενοφάντος-Ξενοφῶντος	ποιέοντος-ποιούντος
Δοτ.	τῷ	Ξενοφάντι-Ξενοφῶντι	ποιέοντι-ποιούντι
Αἰτ.	τὸν	Ξενοφάντα-Ξενοφῶντα	ποιέοντα-ποιούντα
Κλ.	ῶ	Ξενοφῶν-Ξενοφῶν.	ποιέων-ποιῶν.

Δυϊκὸς ἀριθμὸς.

Ὀν. Αἰτ. Κλ.
Γεν. Δοτ.ποιέοντε-ποιούντε
ποιέοντοιν-ποιούοντοιν.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὀν.	οἱ	Ξενοφάοντες-Ξενοφῶντες	ποιέοντες-ποιούντες
Γεν.	τῶν	Ξενοφάοντων-Ξενοφῶντων	ποιέοντων-ποιούοντων
Δοτ.	τοῖς	Ξενοφάουσι-Ξενοφῶσι	ποιέουσι-ποιουῶσι
Αἰτ.	τούς	Ξενοφάοντας-Ξενοφῶντας	ποιέοντας-ποιούοντας
Κλ.	ὧ	Ξενοφάοντες-Ξενοφῶντες.	ποιέοντες-ποιούντες.

Ἐνικὸς ἀριθμὸς.

Ὀν.	ὁ	Περικλῆς-Περικλῆς	πλακῶεις-πλάκωϋς
Γεν.	τοῦ	Περικλέους-Περικλέους	πλακῶέντος-πλακῶόντος
Δοτ.	τῷ	Περικλέει-Περικλεῖ	πλακῶέντι-πλακῶόντι
Αἰτ.	τόν	Περικλέα-Περικλῆ	πλακῶέντα-πλακῶόντα
Κλ.	ὧ	Περικλέες-Περικλέεις.	πλάκῶεις-πλάκωϋς.

Δυϊκὸς ἀριθμὸς.

Ὀν. Αἰτ. Κλ.
Γεν. Δοτ.τῷ πλακῶέντε-πλάκωϋντε
ταῖν πλακῶόντοιν-πλάκωϋόντοιν.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὀν.	οἱ	Περικλέες-Περικλεῖς	πλακῶέντες-πλάκωϋντες
Γεν.	τῶν	—	πλακῶόντων-πλάκωϋόντων
Δοτ.	τοῖς	—	πλακῶέσι-πλάκωϋσι
Αἰτ.	τούς	Περικλέας-Περικλεῖς	πλακῶέντας-πλάκωϋντας
Κλ.	ὧ	—	πλακῶέντες-πλάκωϋντες.

Φράσεις.

Οἱ σπουδαῖοι μαθηταὶ τὰ Ξενοφώντος βιβλία ἠδέως ἀναγινώσκουσιν—αἱ Σοφοκλέους τραγωδίαὶ καλαὶ εἰσι· Περικλέα ἐπὶ τῇ σοφίᾳ θαυμάζομεν—Σωκράτει πολλοὶ μαθηταὶ ἦσαν—ὄλοφυρόμεθα τὸν ἐν τῇ τῆς ἡλικίας ἀκμῇ τελευτῶντα—ὁ μὴδὲν ἀδικῶν οὐδενὸς δεῖται νόμου.

Ἐνικὸς ἀριθμὸς.

Ὀν.	ὁ βασιλεὺς	Πειραιεὺς	σαφῆς
Γεν.	τοῦ βασιλέως	Πειραιέως Πειραιῶς	σαφέως-σαφοῦς
Δοτ.	τῷ βασιλεῖ βασιλεῖ	Πειραιεῖ-Πειραιεῖ	σαφέϊ-σαφεῖ
Αἰτ.	τόν βασιλέα	Πειραιέα-Πειραιᾶ	σαφέα-σαφεῖ
Κλ.	ὧ βασιλεῦ.	Πειραιεῦ.	σαφῆς ἢ σαφέως.

Δυϊκὸς ἀριθμὸς.

Ὀν. Αἰτ. τὸ βασιλέ
Γεν. Δοτ. τῶν βασιλέων.σαφέε-σαφῆ
σαφέων-σαφοῶν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν. οἱ βασιλέες-βασιλεῖς	Πειραιέες-Πειραιεῖς	σαφέες-σαφεῖς
Γεν. τῶν βασιλέων	Πείραιέων-Πειραιῶν	σαφέων-σαφῶν
Δοτ. τοῖς βασιλεῦσι	Περαιεῦσι	σαφέσι
Αἰτ. τοὺς βασιλέας-βασιλεῖς	Πειραιέας-Πειραιεῖς	σαφέας-σαφεῖς
Κλ. ᾧ βασιλέες-βασιλεῖς	Πειραιέες-Πειραιεῖς.	σαφέες-σαφεῖς.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὄν. ὁ πῆχυς	γλυκὺς	ἰχθὺς	ὄφις
Γεν. τοῦ πῆχεως	γλυκέος	ἰχθύος	ὄφεως
Δοτ. τῷ πῆχει-πῆχει	γλυκέϊ-γλυκεῖ	ἰχθύϊ	ὄφει-ὄφει
Αἰτ. τὸν πῆχυν	γλυκὺν	ἰχθύν	ὄφιν
Κλ. ᾧ πῆχυ.	γλυκύ.	ἰχθύ.	ὄφικαὶ ὄφιν.

Δυϊκός ἀριθμός.

Ὄν. Αἰτ. τῷ πῆχει	γλυκέϊ	ἰχθύε	ὄφει
Γεν. Δοτ. τοῖν πῆχειον.	γλυκέο ν.	ἰχθύοιν.	ὄφειον.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν. οἱ πῆχες πῆχεις	γλυκέες-γλυκεῖς	ἰχθῆες-ῦς	ὄφεις-εις
Γεν. τῶν πῆχεων	γλυκέων	ἰχθύων	ὄφειων
Δοτ. τοῖς πῆχεσι	γλυκέσι	ἰχθύσι	ὄφεισι
Αἰτ. τοὺς πῆχας-πῆχεις	γλυκέας-γλυκεῖς	ἰχθύας-ῦς	ὄφεις εἰς
Κλ. ᾧ πῆχες-πῆχεις.	γλυκέες-γλυκεῖς.	ἰχθύες-ῦς.	ὄφεις-εις.

Φράσεις.

Οἱ βασιλεῖς ἐπιμέλειαν ἔχουσι τῶν πολιτῶν—ἡ ἀγέλη τῷ νομῆι πέθεται—Κυβρός παῖς ἦν ἀγκυρῶν γονέων—πέθου, ᾧ παῖ, τοῖς γονεῦσι—Τηλέμαχος ἦν Ὀδυσσεῶς—Ἐπαμινώνδας πατὴρ ἦν ἀφρονῦς—ὀρέγεσθε, ᾧ νεανία ἀληθῶν λόγων—οἱ ἰχθύες ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀνακύπτουσιν—ἡ γῆ φέρει στάχυν καὶ βότρυς—οἱ τῶν συκῶν καρποὶ γλυκεῖς εἰσιν.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὄν. ἡ σαφῆς	τριήρης	αἰδῶς
Γεν. τῆς σαφέος σαφοῦς	τριήρεως τριήρους	αἰδέος-αἰδέους
Δοτ. τῇ σαφεῖ-σαφεῖ	τριήρει-τριήρει	αἰδοῖ-αἰδοῖ
Αἰτ. τὴν σαφέα-σαφῆ	τριήρεα-τριήρη	αἰδοῦα-αἰδοῦα
Κλ. ᾧ σαφῆς-ἡ σαφές.	τριήρης.	αἰδοῖ.

Δυϊκός ἀριθμός.

Ὄν. Αἰτ. τὰ σαφεῖ-σαφῆ	τριήρεε-τριήρη	αἰδῶ
Γεν. Δοτ. ταῖς σαφείοιν-σαφείοιν.	τριήρεοῖν-τριήρηοῖν.	αἰδοῖν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν. αἱ σαφῆες-σαφεῖς	τριήρεες-τριήρεις	αἰδοῖ
Γεν. τῶν σαφέων-σαφῶν	τριήρεων-τριήρων	αἰδῶν
Δοτ. ταῖς σαφέσι	τριήρεσι	κατὰ τὴν δευ-
Αἰτ. τὰς σαφέας-σαφεῖς	τριήρεας-τριήρεις	τέραν ὡς καὶ ὁ
Κλ. ᾧ σαφῆες-σαφεῖς.	τριήρεες-τριήρεις.	Δυϊκός.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὄν. ἡ πόλις	λεχῶ	τὸ ἄστυ
Γεν. τῆς πόλεως	λεχός-λεχοῦς	ἄστεος
Δοτ. τῇ πόλει πόλει	λεχοί-λεχοί	ἄσται ἄστει
Αἶτ. τὴν πόλιν	λεχά λεχῶ	ἄστυ
Κλ. ὦ πόλι.	λεχοί.	ἄστυ.

Διτικός ἀριθμός.

Ὄν. Αἶτ. Κλ. τὰ πόλεις	λεχῶ	ἄστεε
Γεν. Δοτ. ταῖν πόλεσιν.	λεχοῖν.	ἄστέων

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν. αἱ πόλεις-πόλεις	λεχοί	ἄστεα-ἄσται
Γεν. τῶν πόλεων	λεχῶν	ἄστων
Δοτ. ταῖς πόλεσι	κατὰ τὴν δευτ. Κλ.	ἄσσει
Αἶτ. τὰς πόλεις-πόλεις	ὡς καὶ ὁ Διτικός.	ἄστα-ἄσται
Κλ. ὦ πόλεις-πόλεις.		ἄστα-ἄσται.

Ἰβ. Τὰ θηλυκὰ τὰ λήγοντα ἐν τῇ ὀνομαστικῇ εἰς ὡς ἢ ὦ, ἔχουσι τὴν κλητικὴν εἰς οἰ ὡς αἰδοί, λεχοί τὴν δ' ἐνικήν αἰτιατικὴν τὰ εἰς ὡ ὁξύνουσι παρὰ τὸν κανόνα ὡς λεχῶ.

Φράσεις.

Ἐπου τῇ φύσει:—ἐν ταῖς πόλεσιν αἱ ἀρχαὶ νόμων φύλακές εἰσιν.—ἀπέχεσθε, ὦ πολῖται, στάσεων.—οἱ θηρευταὶ τὰς ἀγρίας σὺς ἀγρεύουσι.—πολλὰ ἄσται τείχη ἔχουσιν.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὄν. τὸ σαφές	γλυκῦ	γένος
Γεν. τοῦ σαφέος-σαφοῦς	γλυκέος	γένεος-γένους
Δοτ. τῷ σαφεί-σαφεί	γλυκέι-γλυκεῖ	γένει-γένει
Αἶτ. τὸ σαφές	γλυκῦ	γένος
Κλ. ὦ σαφές.	γλυκῦ.	γένος

Διτικός ἀριθμός.

Ὄν. Αἶτ. Κλ. τὸ σαφέε σαφῆ	γλυκέε	γένεε-γένεοι
Γεν. Δοτ. τοῖν σαφέσιν-σαφῶν.	γλυκέσιν.	γένεσιν-γενῶν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν. τὰ σαφέα-σαφῆ	γλυκέα	γένεα-γένη
Γεν. τῶν σαφέων-σαφῶν	γλυκέων	γενέων-γενῶν
Δοτ. τοῖς σαφέσι	γλυκέσι	γένεσι
Αἶτ. τὰ σαφέα-σαφῆ	γλυκέα	γένεα-γένη
Κλ. ὦ σαφέα-σαφῆ.	γλυκέα.	γένεα-γένη.

Ἐνικός

Διτικός

Πληθυντικός.

Ὄν. ὁ καὶ ἡ μείζων	μείζονε	μείζονες-μείζους
Γεν. — μείζονος	μειζόνου	μειζόνων
Δοτ. — μείζονι	μειζόνου	μειζοσι
Αἶτ. — μείζονα-μείζω	μείζονε	μείζονας-μείζους
Κλ. — μείζον.	μείζονε.	μείζονες-μείζους.

Ἑνικός ἀριθμός.

Ὄν. τὸ κρέας	μειζον
Γεν. τοῦ κρέατος καὶ κρέατος-κρέως	μειζονος
Δοτ. τῷ κρέατι καὶ κρέατι-κρέα	μειζονι
Αἰτ. τὸ κρέας	μειζον
Κλ. ὦ κρέας.	μειζον.

Διδικός ἀριθμός.

Ὄν. Αἰτ. Κλ. τὰ κρέατα-κρέα	μειζονε
Γεν. Δοτ. τῶν κρέατων-κρέων.	μειζονων.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν. τὰ κρέατα καὶ κρέα κρέα	μειζονα-μειζω
Γεν. τῶν κρέατων καὶ κρέατων-κρέων	μειζονων
Δοτ. τοῖς κρέασι	μειζοσι
Αἰτ. τὰ κρέατα καὶ κρέατα-κρέα	μειζονα-μειζω
Κλ. ὦ κρέατα καὶ κρέατα-κρέα.	μειζονα-μειζω.

77. Τὰ -ας γεν. -ασι οὐδέποτε ἀποκόπτοιαι συνήθως τὸ τ καὶ συναρθεύονται ὡς γήρας γήραος-γήρωσ.

Φράσεις.

Σαφῆ λέγει, ὦ παῖ, πράγματα πονηρὸν δὲ τὸ ἀσάφες·—ἡ γῆ πολλοὺς ἀνθεσι θάλλει·—τῶν ἐν γῆρα κακῶν φάρμακον ὁ θάνατός ἐστι·—τὰ γέρα τοὺς στρατιώτας εἰς ἀνδρείαν προτρέπει·—αἱ ἔλαφοι κέρα ἔχουσι·—μὴ ἀπέχου φύχους καὶ θάλπευς·—τὸ καλδόνου μήκει χρόνου κρίνομεν, ἀλλ' ἀρετῇ·—κυβερνήτου νοσοῦντος ὅλον συμπάσχει τὸ κκάφος.

Γ. Συγκοπτόμενα.

Ἑνικός ἀριθμός.

Ὄν. ὁ πατήρ	ἀνὴρ	γαστήρ
Γεν. τοῦ πατέρος-πατρὸς	ἀνέρος-ἀνδρὸς	γαστέρος-γαστρός
Δοτ. τῷ πατέρι-πατρὶ	ἀνέρι-ἀνδρὶ	γαστέρι-γαστρί
Αἰτ. τὸν πατέρα	ἀνέρα-ἀνδρα	γαστέρα
Κλ. ὦ πάτερ.	ἀνερ.	γαστήρ.

Διδικός ἀριθμός.

Ὄν. Αἰτ. Κλ. τὸν πατέρα	ἀνέρι-ἀνδρε	γαστίει
Γεν. Δοτ. τῶν πατέρων.	ἀνέρων-ἀνδρῶν.	γαστίων.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν. εἰ πατέρες	ἄνδρες	γαστέρες
Γεν. τῶν πατέρων	ἀνδρῶν	γαστέρων
Δοτ. τοῖς πατέσι	ἀνδράσι	γαστήροσι καὶ -άσι
Αἰτ. τοὺς πατέρας	ἄνδρας	γαστέρας
Κλ. ὦ πατέρες.	ἄνδρες.	γαστέρες.

Φράσεις.

Στέργετε τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα·—μὴ δούλευε τῇ γαστρί·—

χρῆς, ὦ φίλε νεανία, τῷ ἀγαθῷ πατρὶ καὶ τῇ ἀγαθῇ μητρὶ—μὴ
 σὺν κακῷ ἀνδρὶ βουλευέου—Δήμητρι πολλοὶ καὶ καλοὶ υἱοὶ ἦσαν—
 ἡ ἀγαθὴ θυγάτηρ ἠδέως πείθεται τῇ φίλῃ μητρὶ—τοῖς ἀγαθοῖς ἀν-
 δράσι λαμπρὰ ἡ δόξα ἔπεται—οἱ ἀγαθοὶ υἱοὶ τοὺς πατέρας καὶ τὰς
 μητέρας στέργουσι—χαρίζου, ὦ φίλε πάτερ, τῇ ἀγαθῇ θυγατρὶ.

ΙΑ'. Ἀνώμαλα.

Ἐπικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν. ὁ Ζεὺς	κύν	μάρτυς	βοῦς
Γεν. τοῦ Διὸς	κυνὸς	μάρτυρος	βοῦς
Δοτ. τῷ Δίῳ	κυνὶ	μάρτυρι	βοῦ
Αἰτ. τὸν Δία	κύνα	μάρτυρα	βοῦν
Κλ. ὦ Ζεῦ.	κύον.	μάρτυς.	βεῦ.

Διτικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν. Αἰτ. Κλ.	τῷ κύνε	μάρτυρε	βόε
Γεν. Δοτ.	τῶν κυνῶν.	μαρτύρων.	βοῶν.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν. οἱ	κύνες	μάρτυρες	βόες
Γεν. τῶν	κυνῶν	μαρτύρων	βοῶν
Δοτ. τοῖς	κύσιν	μάρτυσι	βοῦσιν
Αἰτ. τοὺς	κύνας	μάρτυρας	βόας
Κλ. ὦ	κύνες.	μάρτυρες.	βόες.

Ἐπικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν. ἡ ναῦς	θρίξ	γραῦς	γυνή
Γεν. τῆς νεώς	τριχὸς	γραῦδος	γυναϊκὸς
Δοτ. τῇ νηϊ	τριχί	γραῖ	γυναϊκί
Αἰτ. τὴν ναῦν	τρίχα	γραῦν	γυναϊκα
Κλ. ὦ ναῦ.	θρίξ.	γραῦ.	γύναι.

Διτικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν. Αἰτ. Κλ. τὰ νεῖα	τρίχε	γράε	γυναῖκε
Γεν. Δοτ. ταῖν νεῶν.	τριχῶν.	γραῶν.	γυναϊκῶν.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν. αἱ νῆες	τρίχες	γραῦς	γυναῖκες
Γεν. τῶν νεῶν	τριχῶν	γραῶν	γυναϊκῶν
Δοτ. ταῖς ναυσὶ	θρίξι	γραῦσι	γυναϊξί
Αἰτ. τὰς ναῦς	τρίχας	γράας· γράυς	γυναϊκας
Κλ. ὦ ναῦς.	τρίχες.	γράυς.	γυναῖκες.

Ἐπικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν. ἡ χεῖρ	τὸ γάλα	δόρυ
Γεν. τῆς χειρὸς καὶ χειρὸς	ταῦ γάλακτος	δόρατος
Δοτ. τῇ χειρὶ καὶ χειρὶ	τῷ γάλακτι	δόρατι
Αἰτ. τὴν χεῖρα καὶ χεῖρα	τὸ γάλα	δόρυ
Κλ. ὦ χεῖρ.	ἢ γάλα.	δόρυ.

Δυϊκὸς ἀριθμὸς.

Ἦν. Αἰτ. Κλ.	τὰ χέρες	τῷ γάλακτι	δόρατε
Γεν. Δοτ.	ταῖν χερῶν.	τοῖν γαλακτιῶν.	δοράτοιιν.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ἦν. αἱ	χέρες καὶ χεῖρες	τὰ γάλακτα	δόρατα
Γεν. τῶν	χερῶν καὶ χειρῶν	τῶν γαλάκτων	δοράτων
Δοτ. ταῖς	χερσὶ	τοῖς γάλαξι	δόρασι
Αἰτ. τὰς	χέρας καὶ χεῖρας	τὰ γάλακτα	δόρατα
Κλ. ᾧ	χέρες καὶ χεῖρες.	ᾧ γάλακτα.	δόρατα.

Ἐνικὸς ἀριθμὸς.

Ἦν. τὸ	οὖς	ὑδῶρ	γόνυ
Γεν. τοῦ	ὠτός	ὑδάτος	γόνυτος
Δοτ. τῷ	ὠτὶ	ὑδατι	γόνυατι
Αἰτ. τὸ	οὖς	ὑδῶρ	γόνυ
Κλ. ᾧ	οὖς.	ὑδῶρ.	γόνυ.

Δυϊκὸς ἀριθμὸς.

Ἦν. Αἰτ. Κλ.	τὸ ὄτε	ὑδατι	γόνυατι
Γεν. Δοτ.	τοῖν ὄτοιιν.	ὑδάτοιιν.	γόνυατοιιν.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ἦν. τὰ	ὄτα	ὑδατα	γόνυατα
Γεν. τῶν	ὄτων	ὑδάτων	γόνυατων
Δοτ. τοῖς	ὄσι	ὑδασι	γόνυασι
Αἰτ. τὰ	ὄτα	ὑδατα	γόνυατα
Κλ. ᾧ	ὄτα.	ὑδατα	γόνυατα.

Ἐνικὸς ἀριθμὸς.

Ἦν. ὁ	πρέσβυς	πρεσβευτῆς
Γεν. τοῦ	πρεσβύτου	πρεσβευτοῦ καὶ πρέσβεω;
Δοτ. τῷ	πρεσβύτῃ	πρεσβευτῇ καὶ πρέσβεϊ-πρέσβεϊ
Αἰτ. τὸν	πρεσβύτην καὶ πρέσβυν	πρεσβευτὴν
Κλ. ᾧ	πρεσβύτα καὶ πρέσβυ.	πρεσβευτά.

Δυϊκὸς ἀριθμὸς.

Ἦν. Αἰτ.	τὸ πρεσβύτα	πρεσβευτά καὶ πρέσβεε;
Γεν. Δοτικ.	τοῖν πρεσβύταιιν.	πρεσβευταῖιν καὶ πρέσβεων.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ἦν. οἱ	πρεσβῦται	πρεσβευταὶ καὶ πρέσβεε;
Γεν. τῶν	πρεσβυτῶν	πρεσβευτῶν καὶ πρέσβεων
Δοτ. τοῖς	πρεσβύταις	πρεσβευταῖς καὶ πρέσβεεσι
Αἰτ. τοὺς	πρεσβύτας	πρεσβευτάς καὶ πρέσβεε;
Κλ. ᾧ	πρεσβῦται.	πρεσβευταὶ καὶ πρέσβεε;

	<i>Ἐτικὸς ἀριθμὸς.</i>		
Ὄν. ἡ ἀπόκρεως	ἡ Κέως	ἡ ἕως	ὁ ἀξιόχρεως
Γεν. τῆς ἀπόκρεω	Κέω	ἕω	τοῦ ἀλόχρεω
Δοτ. τῇ ἀπόκρεω	Κέω	ἕω	τῶ ἀξιόχρεω
Αἰτ. τὴν ἀπόκρεων	Κέω	ἕω	τὸν ἀξιόχρεων
Κλ. ᾧ ἀπόκρεως	Κέως	ἕως.	ᾧ ἀξιόχρεως.

Διτικός ἀριθμὸς.

Ὄν. Αἰτ. Κλ. τὰ ἀποκρέω			τὸ ἀξιόχρεω
Γεν. Δοτ. ταῖν ἀποκρέων.			ταῖν ἀξιόχρεων.

Πληθυντικός ἀριθμὸς.

Ὄν. αἱ ἀπόκρεω			οἱ ἀξιόχρεω
Γεν. τῶν ἀπόκρεων			τῶν ἀξιόχρεων
Δοτ. ταῖς ἀπόκρεως			τοῖς ἀξιόχρεως
Αἰτ. τὰς ἀπόκρεως			τοὺς ἀξιόχρεως
Κλ. ᾧ ἀπόκρεω			ᾧ ἀξιόχρεω.

Φράσεις.

Αἱ γυναῖκες τῷ κόσμῳ χαίρουσι—ταῖς γυναίξιν ἡ αἰδώς πρέπει—οἱ κύνες τὸν οἶκον φυλάττουσι—ὁ κυβερνήτης τὴν ναῦν εὐθύνει—αἱ σταγόνες τοῦ ὕδατος πέτρας κοιλιάνουσι—οἱ φαῦλοι μῦθοι τῶν ὠτῶν οὐχ ἄπτονται—αἱ τῶν μαρτύρων μαρτυραὶ πολλάκις ἄπιστοὶ εἰσι—τοῖς ὡσὶν ἀκούομεν—Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης τῶν νεῶν σωτῆρες ἦσαν—οἱ Αἰθίοπες τὴν τοῖγα μέλαιναν ἔχουσι—ὧ γύναι, σώζε τὴν οἰκίαν, καὶ σύ, ᾧ παῖ εἴθου τοὺς πρεσβύτας—πόλεμος ἐσκιατραφημένων σωμάτων ἔξιν οὐ δέχεται—ἐξ αἰγῶν καὶ προβάτων γάλακτα καὶ κρέατα διατροφὴν ἔχουσι οἱ ἄνθρωποι—οἱ τῶν γραῶν λῆροι τὰ ὦτα τείρουσι—πρέσβεις περὶ εἰρήνης οἱ Ἀθηναῖοι μετὰ τὴν ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς συμφορὰν εἰς Σπάρτην ἐπεμψαν—ὁ Ἀκράθως ἀκρωτήριον τοῦ Ἄθω ἐστὶ—ὁ Ἐλικὸν ὄρεων τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐν τοῖς μάλιστα ἐστὶ εὐγεωσ καὶ δένδρων ἀνάπλεως.

ΣΗΜ. Τὰ λέγοντα εἰς ἰς υς, αυς καὶ ους ἀπρονόηκτα παροξύτονα σχηματίζουσι τὴν ἐνικήν αἰτιατικήν εἰς ν καὶ εἰς α ὡς ὄρνιθα καὶ ὄρνιν· τὰ δὲ φωνηεντόληκτα μόνον εἰς ν' ὡς πόλις πόλιν, βοῦς βοῦν, ναῦς ναῦν.

ΙΒ'. Ἐλλειπτικά καὶ ἀκλίτα οὐσιαστικά.

78. Ἐλλειπτικά οὐσιαστικά εἶνε ὅσα δὲν κλίνονται εἰς ὅλους τοὺς ἀειθμούς· τοιαῦτα δὲ εἶνε.

α'. Ὁ αἰθέρ, τὰ ἔγκατα, οἱ ἐτησίοι, αἱ δυομαί.

β'. Τὰ κύρια ὀνόματα, τὰ ὀνόματα τῶν ποταμῶν, λιμνῶν, ὄρεων, χωρῶν πόλεων ὡς Λεωνίδας, Κημισσός, Κωπαῖς, Ὁλυμπος, Ἑλλάς, Ἀθῆναι.

γ'. Τὰ ὀνόματα τῶν ἑορτῶν ὡς τὰ Ὀλύμπια, τὰ Διονύσια, τὰ Ἰαθμία.

δ'. ὅσα δὲν ἔχουσι ἐν χρήτει πάσης τῆς πτώσεως ὡς τὸ ὄφελος, τὸ σέβας, ὕπαρ, ὄναρ, ἔχουσι μόνον ἐνικὴν ὀνομαστικὴν καὶ αἰτιατικὴν.

79. ἄκλιτα δὲ εἶνε

α'. Γὰ ὀνόματα τῶν γραμμάτων ὡς τὸ ἄλφα, βῆτα κτλ.

β'. Ἐσικὰ τινὰ ὀνόματα ὡς τὸ Πάσχα, ὁ Ἀδάμ, ὁ Δαβὶδ.
Φράσεις.

Ἡὺρ καὶ θάλασσαν καὶ πνοὴς τοῦ αἰθέρος περὶν εἰμι ἔτιμος.—
ποῖς ἐτησίαις πυρομένοις ἐπαυλοῦσθαι νότος ἔοικε.—Θεμιστοκλῆς
καὶ Ἀριστείδης ἐστασίχρον παῖδες ὄντες.—Σκιπίων ὁ Αφρικανὸς
ἐξήλασε τῆς Ἰταλίας Ἀνίβαν τὸν Καρχηδόνιον.—ὁ Ἴστρος ἐκβάλλει
εἰς τὸν Εὐξείναιον.—Στυμφαλίς λίμνη ἐστὶν ἐν Πελοποννήσῳ· τίς·
σαρες ἦσαν ἐν Ἑλλάδι πηνηγῶρες Ἰσθμικαί, Νέμεα, Ὀλύμπια Πύθια.
Τὸ ἄγνωστον ὕπαρ τε καὶ ὄναρ περὶ τε δικαίων καὶ ἀδίκων.—ὄφελος
ἔσομαι πολλοῖς ἀνθρώποις σωθῆναι, ἀποθανόντων δὲ οὐδενί.—πρὸ ἑξ
ἡμερῶν τοῦ Πάσχα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Βυθωνίαν.

ΣΗΜ. Ἰπαρχοῦσι καὶ τινὰ συγκομμένα, τὰ ὅποια εἶνε τοῦ παρακμάζοντος δι-
λητισμοῦ ὡς ὁ Μητρῆς, τοῦ Μητρῆ, τῷ Μητρῆ, τὴν Μητρῆν, ὁ Ἀλε-
ξῆς, ὁ Δημῆς· κατὰ ταῦτα δὲ κλῶνται καὶ τινὰ ἑσικὰ ὡς ὁ Ἰησοῦς, τοῦ
Ἰησοῦ, τὸν Ἰησοῦν, ὁ Μανναῖος κτλ.

ΙΓ'. Περὶ ἐπιθέτων.

80. Τὰ ἐπίθετα ὡς σημαίνονται τὴν ποιότητα ἢ ἰδιότητα τῶν οὐ-
σιαστικῶν συμφωνοῦσι μετ' αὐτῶν κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν.

81. Τῶν ἐπιθέτων ὅσα μὲν ἔχουσι χωριστὴν κατάληξιν δι' ἑκα-
τον γένος λέγονται τρικατάληκτα ὅσα δ' ἔχουσι μίαν κατάληξιν διὰ
τὸ ἀρσενικὸν καὶ θηλυκὸν καὶ μίαν διὰ τὸ οὐδέτερον λέγονται δι-
κατάληκτα καὶ ὅσα δ' ἔχουσι μίαν κατάληξιν διὰ τὰ ὑπάρχοντα
γένη λέγονται μοιοκατάληκτα.

82. Ἐπειδὴ δὲ αἱ μετοχὴ φανερώουσι ὅχι μόνον τὴν ποιότητα
ἢ ἰδιότητα, ἀλλὰ καὶ τὸν χρόνον καθ' ὃν ἡ ποιότης ἐφαρμόζεται εἰς
τὴν οὐσίαν, διὰ τοῦτο καὶ αὐταὶ εἶνε ἐπίθετα, ἀλλὰ τριγενῆ καὶ τρι-
κατάληκτα ὡς ὁ λέγων, ἡ λέγουσα, τὸ λέγον.

Τρικατάληκτα.

ὁ σοφὸς	ἡ σοφὴ	τὸ σοφόν.
ὁ ἅγιος	ἡ ἁγία	τὸ ἅγιον
ὁ ὀγδοὸς	ἡ ὀγδόη	τὸ ὀγδοόν.
ὁ γλυκὺς	ἡ γλυκεία	τὸ γλυκύ.
ὁ χαρῖεις	ἡ χαρίεσσα	τὸ χαρίεν.
ὁ μέλας	ἡ μέλαινα	τὸ μέλαν.
ὁ πᾶς	ἡ πᾶσα	τὸ πᾶν.
ὁ ἀπλοῦς	ἡ ἀπλή	τὸ ἀπλοῦν.
ὁ χρυσοῦς	ἡ χρυσοῆ	τὸ χρυσοῦν.

ὁ ἀγαθός	ἡ ἀγαθή	τὸ ἀγαθόν.
ὁ γράψας	ἡ γράψασα	τὸ γράψαν.
ὁ τυφθεὶς	ἡ τυφθεῖσα	τὸ τυφθέν.

ΣΗΜ. Τῶν ληθέντων εἰς ος ἐπιθέτων ὅσα ἔχουσι πρὸ τοῦ ος φωνὴν ἢ ρ, καὶ τὰ εἰς ρ εὐρος ἢ ρ οος σχηματίζουσι τὸ θληκὸν εἰς α' ὡς ἄγιστος, ἀγία, πονηρὸς, πονηρά, ἀθρόος, ἀθρόα, ἀργύρεος, ἀργυρέα, τὰ δὲ λοιπὰ σχηματίζουσι τὸ θλοκὸν εἰς η' ὡς καλός, καλή, ἄγδιος, ἐγδόν.

Δικατάληκτα.

ὁ ἡ κόσμιος,	τὸ κόσμιον
ὁ ἡ ἥσυχος,	τὸ ἥσυχον.
ὁ ἡ δόκιμος,	τὸ δόκιμον
ὁ ἡ εὖνους,	τὸ εὖνουν.
ὁ ἡ ἀληθής,	τὸ ἀληθές.
ὁ ἡ εὐδαίμων,	τὸ εὐδαίμων.
ὁ ἡ ἄδακρυς,	τὸ ἄδακρυ.
ὁ ἡ ἄρσεν,	τὸ ἄρσεν.
ὁ ἡ πολύπους,	τὸ πολύπουν.
ὁ ἡ καρχαρόδους,	τὸ καρχαρόδουν.

Μονοκατάληκτα.

ὁ ἡ ἄπαις.
ὁ ἡ μακρόχειρ.
ὁ ἡ φυγάς.
ὁ ἡ βλάξ.
ὁ ἡ ἐθελοντής.
ὁ γεννάδας.
ὁ πέντης.
ὁ γέρων.
ὁ ἀκάμας.

ΣΗΜ. Τὰ σύνθετα ἢ ἐκ συνθέτων ῥηματικῶν παράγωγα ἐπίθετα εἶνε δικατάληκτα ὡς ὁ καὶ ἡ εὐφωγός τὸ εὐφωγον, ὁ καὶ ἡ ἀκακός τὸ ἀκακῶν, ὁ καὶ ἡ ἄτεκνος τὸ ἄτεκνον.

Φράσεις.

Ὁ μὲν βίος βραχύς ἢ δὲ τέχνη μακρά·—Ἀριστοτέλης ἔφη τῆς παιδείας τὰς ρίζας εἶνε πικράς, γλυκεῖς δὲ τοὺς καρπούς·—βούλου ἀρέσκειν πᾶσι μὴ σεκυτῶ μόνον·—οὐκ ὄνησι χρυσῇ κλίνη τὸν πάσχοντα, οὐδὲ τὸν ἄφρονα ἐπίσχυμος εὐτυχία· τὸν εὐτυχοῦντα χρῆσφόν εἶνε·—ἡ Φωκίονος γυνὴ μόνη τῶν ἄλλων οὐκ ἐφόρει χρυσοῦν στολισμόν·—εὐδαίμων πόλις ἢ καλῶς ἀρχομένη·—οἱ πρὸς τὴν δόξαν κεληνότες σπικνίως ἐνδοξοὶ γίνονται·—οὐ νόσος λοιμώδης, οὐ σεισμὸς τοσαῦτα πόλεις ἐρήμους κατέλιπεν ἢ τοσαῦτα γένη ἀνθρώπων ἐξίτηλα ἐποίησεν, ὅσα ἡ τῶν βασιλέων πλεονέκτης φιλοτιμία·—Κύρος ἐπολέμει Τισσαφέρνην σὺν τοῖς φυγάσι τῶν Μιλησίων·—Ἐπαμινώνδας ἄπαις ἀπέθανεν·—ἔστιν ἐν Κύπρῳ ἄκρα Ἀκάμας·—πολλοὶ ἐν Ἀθήναις ἦσαν πέντητες·—γεννάδας εἶ ὦ Μένιππε.

ΙΔ'. Ἀνώμαλα ἐπίθετα καὶ ἐλλειπτικά.

83. Ἀνώμαλα ἐπίθετα εἶνε τὰ ἐξῆς.

Ἐνικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν ὁ πολὺς	ἡ πολλή	τὸ πολὺ
Γεν. τοῦ πολλοῦ	πολλῆς	πολλοῦ
Δοτ. τῷ πολλῷ	πολλῇ	πολλῷ
Λίτ. τὸν πολλόν	πολλήν	πολὺ
Κλ. ὃ πολὺς.	πολλή.	πολύ.

Διτικός ἀριθμός.

Ὄν. Αἴτ. Κλ. τὸ πολλῶ	πολλά	πολλῶ
Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν πολλοῖν.	πολλῶν.	πολλοῖν.

Πληθυντικός ἀριθμός,

Ὄν. οἱ πολλοὶ	αἱ πολλοὶ	τὰ πολλὰ
Γεν. τῶν πολλῶν	πολλῶν	πολλῶν
Δοτ. τοῖς πολλοῖς	πολλοῖς	πολλοῖς
Αἴτ. τοὺς πολλοὺς	πολλὰς	πολλὰ
Κλ. ὧ πολλοί.	πολλῶν	πολλὰ.

Ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν.

Ὄν. ὁ μέγας	ἡ μεγάλη	τὸ μέγα
Γεν. τοῦ μεγάλου	μεγάλου	μεγάλου.
Δοτ. τῷ μεγάλῳ	μεγάλῃ	μεγάλῳ
Αἴτ. τὸν μέγαν	μεγάλην	μέγα
Κλ. ὧ μέγα.	μεγάλη.	μέγα.

Διτικός ἀριθμός.

Ὄν. Αἴτ. Κλ. τὸ μέγα	μεγάλα	μεγάλο
Γεν. Δοτ. τοῖν μέγαλοι.	μεγάλων.	μεγάλων.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν. οἱ μεγάλοι	αἱ μεγάλοι	τὰ μεγάλα
Γεν. τῶν μεγάλων	μεγάλων	μεγάλων
Δοτ. τοῖς μεγάλοις	μεγάλοις	μεγάλοις
Αἴτ. τοὺς μεγάλους	μεγάλας	μεγάλα
Κλ. ὧ μεγάλοι.	μεγάλοι.	μεγάλα.

Φράσεις.

Πολὸν οἶνον πίνειν κακόν ἐστιν — οἱ βασιλεῖς μεγάλας προαύδας ἔχουσι — ἐν Αἰγύπτῳ ἀφθονία αἴτου ἦν — ἡ θάλασσα μεγάλη ἐστὶ — πολλὰς ἐξ ὀλίγης ἡδονῆς μέγα γίνεται ἄλγος — τὰ μέγα δῶρα τῆς τύχης ἔχει φόβον.

84 Ἐκλειπτικὸν ἐπιθέτον εἶναι τὸ φροῦδος, εἰρηματικὸν εἰς τὴν ἔνομαστικὴν παντὸς γένους καὶ ἀριθμοῦ.

ΙΕ'. Περὶ ἐπιθέτων παραθετικῶν.

85. Τὸ ἐπιθέτον λέγεται *θετικόν*, ὅταν φανερώη ἀπλῶς τὴν ποιότητα ἢ ιδιότητα ὡς σοφός συγκριτικόν, ὅταν φανερώη τὴν ιδιότητα εἰς τι ἀντικείμενον εὐρισκόμενον περισσύτερον παρὰ εἰς ἄλλο τῆς αὐτῆς φύσεως ὡς σοφώτερος ὑπερθετικόν, ὅταν φανερώη τὴν ιδιότητα εὐρισκομένην εἰς τι ἀντικείμενον εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμὸν ὡς σοφώτατος.

86. Τὰ συγκριτικὰ καὶ ὑπερθετικὰ λέγονται καὶ παραθετικά.

καὶ τοῦ μὲν συγκριτικοῦ κατάληξις εἶνε -τερος καὶ -ίων τοῦ δὲ ὑπερθετικοῦ ταιος καὶ -ιστος δις ἐξῆς.

μέλας	μελάντερος	μελάντατος.
κούφος	κουφότερος	κουφότατος
ἰσχυρὸς	ἰσχυρότερος	ἰσχυρότατος.
πικρὸς	πικρότερος	πικρότατος.
ἡδύς	ἡδίω	ἡδίστος.
αἰσχρὸς	αἰσχίω	αἰσχίστος.

87. Ὄταν ἢ πρὸ τῆς **καταληξεως** ος συλλαβὴ εἶνε βραχέα, τότε τὸ ο τρέπεται εἰς **α** προτῶν παραθετικῶν **καταληξεων** τε-ροστατος σοφός σοφώτερος σοφώτατος.

σοφός	σοφώτερος	σοφώτατος.
ἄξιος	ἀξιώτερος	ἀξιώτατος.
ἐπιχαρὶς	ἐπιχαριώτερος	ἐπιχαριώτατος.

88. Τὰ λήγοντα εἰς **ων** καὶ τὰ ἔχοντα χαρακτηῖρα κ, γ, χ λαμβάνουσι πρὸ τῆς -τερος καὶ -τατοι τὴν συλλαβὴν -ιη ἢ -εις τὰ δ' ἔχοντα χαρακτηῖρα ε λαμβάνουσι μόνον ο' ὡσαύτως δ' ἐνίστε καὶ τὰ εἰς -οος -υς λαμβάνουσι τὴν συλλαβὴν **εσσι** **συναφραῦσι** τὸ **οσ** εἰς **υ**.

σώφρων	σωφρονέστερος	σωφρονέστατος. ωσ απχασ
εὐδαίμων	εὐδαιμονέστερος	εὐδαιμονέστατος. υς τερσ α
ἀμαθής	ἀμαθέστερος	ἀμαθέστατος. πυστερος
εὐγενής	εὐγενέστερος	εὐγενέστατος.
χαρίεις	χαριέστερος	χαριέστατος.
ἄπλοῦς	ἄπλούτερος	ἄπλούστατος.

89. Τὰ εἰς -εος συναφραῦσι μετὰ τὴν πρόσληψιν τῆς καταλήξεως -τερος καὶ ταιος τὸ **ευ** εἰς **ω** ὡς

πορφυροῦς	πορφυρώτερος	πορφυρώτατος.
-----------	--------------	---------------

90. Τὰ εἰς -αιος μετὰ τὴν πρόσληψιν τῆς -τερος καὶ -τατος κόπτουσι τὸ ο ὡς

καλαῖος	καλαίτερος	καλαίτατος.
γεραῖος	γεραίτερος	γεραίτατος.
σχολαῖος	σχολαίτερος	σχολαίτατος. οὕτω
καὶ τὸ φίλος	φίλτερος	φίλτατος.

91. Τὰ δ' ἐπόμενα τρέπουσι τὸ ληκτικὸν ο εἰς **αι'** ὡς

ἴδιος	ἰδιαίτερος	ἰδιαίτατος
ἔψιος	ἐψιαίτερος	ἐψιαίτατος.
πρώιος	πρωϊαίτερος	πρωϊαίτατος.
ἑρθριος	ἑρθριαίτερος	ἑρθριαίτατος.
ἡσυχος	ἡσυχαιέτερος	ἡσυχαιάτατος.
εὐδῖος	εὐδαιέτερος	εὐδαιάτατος.
μέσος	μεσαιέτερος	μεσαιάτατος.

87 Ὄταν ἢ πρὸ τῆς **καταληξεως** ος συλλαβὴ ἦνε μα-
κρά τότε τὸ ο μένει ἀτρέπτον πρὸ τῶν **καταληξεων**
τερος ταιος **πικρ**-**ξήρος** **ἤρωτερος** **ξήροστατος**

Φράσεις.

Ἄριστεύει πτωχότατος ἢν, ἀλλὰ δικαιοτάτος· —οἱ Κύκλωπες δικαιοτάτοι ἦσαν — Καλλίας πλουσιώτατος ἦν Ἀθηναίων· —οὐδὲν ἐστι·σιωπῆς χρησιμώτερον· —οὐκ ἔστι σοφίας τιμιώτερον· — Λακεδαιμονίων δίκαια ἦν ἀπλουστάτη· —οἱ γεραίτεροι ταῖς τῶν νέων τιμῆς ἀγάλλονται· —ἡ πατρίς ταῖς ἀνθρώποις φιλότατη ἐστίν· —οἱ Ἴνδοι παλαιότατον ἔθνος νομίζονται· —ὧ παῖδες ἔστε ἡσυχάι τα τοι· —πολλοὶ τῶν χειλιθόνων εἰσι λαλίστεροι· —οἱ δοῦλοι πολλάκις ψευδίστατοι καὶ κλεψίστατοί εἰσιν· —Ὁ θάνατος τῷ βαθυτάτῳ ὕπνῳ παραπλησιαίτατός ἐστιν· —οἱ νέοι ταῖς τῶν πρεσβυτέρων ἐπαινοῖς χαίρουσιν· —ἡ μεσοῦτος ἐν πάσιν ἀσφαλεστέρα ἐστίν· —οἱ γέροντες ἀσθενέστεροί εἰσι τῶν νέων· —οἱ κόρακες μελαντατοί εἰσιν· —Ἀφροδίτη ἦνευ χαρισταιτάτη· Σωκράτης ἐγκρατέστατος ἦν καὶ σωφρονέστατος, Κριτίας δ' ἀρπαγίστατος· —οὐδενθεατόν ἐστιν ἤβης· —πάντων ἡδιστὸν ἐστὶν ἡ φιλία· —οἱ ὄφεις ταῖς λοιπῶν ζώων ἐχθιστοί εἰσιν.

ΙΣΤ'. Ἀνώμαλα παραθετικά.

92. Ἀνώμαλα παραθετικά, τὰ ὅποια δὲν ἔχουσιν εὐχρηστον θετικὸν ἢ δὲν φυλάττουσι τὸν τακτικὸν σχηματισμὸν τοῦ θετικοῦ των, εἶνε τὰ ἀκόλουθα.

ἀγαθός	βελτίων	βέλτιστος.
ἀγαθός	ἀμείνων	ἄριστος.
ἀγαθός	κρείστων	κράτιστος.
καλός	καλλίων	κάλλιστος.
κακός	κακίων	κάκιστος.
κακός	χειρόνων	χειρόριστος.
ἀλγεινός	ἀλγίων	ἀλγιστος.
μακρὸς	μέστων	μήκιστος.
μέγας	μείζων	μέγιστος.
ἐλάχιστος	μείων ἢ ἥττων.	ὀλίγιστος.
ῥάδιος	ῥάων	ῥάστος.
πολύς	πλείων	πλείστος.

Φράσεις.

Οὐχ ὁ μήκιστος βίος ἄριστός ἐστιν, ἀλλ' ὁ σπουδαιότατος· —μέτρον ἐπὶ πάσιν ἄριστον· —αἱ γνώμη γεραιτέρων ἀμείνους εἰσὶ· —σύμβουλος οὐδεὶς ἐστὶ βελτίων χρόνου· —ἢ λέγε σιγῆς κριττονα ἢ σιγῆν ἔχε — ἀεὶ κράτιστόν ἐστι τὸ ἀσφαλεστάτον· —οὐκ ἔστι λύπης χειρόν ἀνθρώπῳ κακόν· — ἀνὴρ μαλακὸς τὴν ψυχὴν ἐστὶ καὶ χρημάτων ἥττων· —οὐκ ἔστι κτήμα κάλλιον φίλου· —ἡ δουλεία τῷ ἐλευθέρῳ ἀλγίστη ἐστίν· —ὁ κροκόδειλος ἐξ ἐλαχίστου γίνεται μέγι-

στος—ὀλίγιστοι ἄνθρωποι εὐδαίμονες εἰσι—μικρὰ κέρδη πολλὰ κίς μείζους βλάβας φέρουσιν—ἀναρχίας μείζον οὐκ ἔστι κακόν—ὁ πόλεμος πλεῖστα κακὰ φέρει—τὰ ἀναγκάσια τοῦ βίου φέρει ὡς ῥᾶστα—τὸ κελεύειν ῥᾶν ἔστι τοῦ πράττειν.

ΙΖ'. Περὶ ἀριθμητικῶν.

93. Τὰ ἀριθμητικὰ εἶνε ἐπίθετα οὐσιαστικὰ καὶ ἐπιρρήματα.

94. Ἀριθμητικὰ ἐπίθετα λέγονται αἱ λέξεις, αἱ ὁποῖαι ἐκφράζουσιν ἀριθμούς, ἥτοι τὴν πληθὺν ἢ πολλαπλότητα τῶν ὄντων εἶνε δὲ ἄ. Ἀπόλυτα· οἷον εἷς, δύο, τρεῖς τέσσαρες, πέντε, ἑκατόν, διακόσια κτλ.

Τὰ ἀπόλυτα ἀριθμητικὰ εἶνε ἄκλιτα ἀπὸ τοῦ πέντε ἕως τοῦ ἑκατόν, τὰ λοιπὰ δὲ κλίνονται εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν ὡς ἐπίθετα τριγενῆ καὶ τοικατάληκτα· τὸ δὲ εἷς, δύο, τρεῖς, κλίνονται οὕτως.

	Ἐνικός.		Δυϊκός.		Πληθυντικός.	
Ὄνομ.	εἷς	μία	ἓν	δύο		δύο
Γεν.	ἑνός	μιάς	ἑνός	δυσῶν		δύο
Δοτ.	ἐνὶ	μιά	ἐνὶ	δυσῶν		δυσί
Αἰτ.	ἕνα	μίαν	ἓν.	δυσῶν.		δύο.

	Πληθυντικός		ἀριθμός.	
Ὄν.	οἱ, αἱ	τρεῖς	τὰ	τρία
Γεν.	τριῶν	τριῶν	οἱ, αἱ	τέσσαρες
Δοτ.	τρισί	τρισί	τὰ	τέσσαρα
Αἰτ.	τρεῖς.	τρία.	τεσσάρων	τεσσάρων
			τεσσαρσι	τεσσαρσι
			τέσσαρας.	τέσσαρα.

ΜΗΜ. Τὰ ἀριθμητικὰ εἷς, ἓν, ἕξ, ἑπτὰ, ἑκατόν καὶ τὰ παράγωγά των διασύνονται.
 Β'. Τακτικά. λέγοντα εἰς -τος καὶ -σιος ὡς πρῶτος δεῦτερος, τρίτος, τέταρτος, πέμπτος, ἕκτος, ἑβδομος, ὄγδος, ἔνατος, δέκατος, ἑκατοστός, χιλιεστός κτλ.

γ'. Χρονικά, λέγοντα εἰς· αἰος ὡς προτεραίος, δευτεραίος, τριταίος.

δ'. Πολλαπλασιαστικά, λέγοντα εἰς -π.λοῦς ἢ -π.λάσιος, ὡς διπ.λοῦς, τριπ.λοῦς, τετραπ.λοῦς, διπ.λάσιος, τριπ.λάσιος κτλ.
 Φράσεις.

Ἐν ἡμέρᾳ δύο νίκας Κίμων ἐποίησεν—Εὐφράτης ὁ ποταμὸς ἔχει τὸ εὖρος τεσσάρων σταδίων—τὸ στάδιον παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἔχει πέντε καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατόν βήματα, ἢ πέντε καὶ εἴκοσι καὶ ἑξήκοντα πόδας—τοῦ Σάρου ποταμοῦ τὸ εὖρος ἦν τρία πλέθρα—τοῦ Κύρου στρατεύματος ἦν ἀριθμὸς τῶν μὲν Ἑλλήνων ὀπλίται μύριοι καὶ τετρακόσιοι, πελτασται δὲ δισχίλιοι καὶ τετρακόσιοι—ὁ Πλάτων ἐτελεύτησε τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς ὀγδόης ἑκατοστῆς Ὀλυμπιάδος—ἐν Μικραθῶνος τριταίῳ ἐν Σπάρτῃ ἀφίετο ἄγγελος.

95. Τὰ οὐσιαστικὰ ἀριθμητικὰ, σημαίνοντα τὴν ἀριθμὸν ἀσπρη-

μένως καταλήγουσιν εἰς -ας γεν. -αδος, καὶ τέσσαρα εἰς -υς γεν. -υος· ὡς μονὰς μονάδος, δεκάς δεκάδος, χιλιάς χιλιάδος, τρίτος τριτόος, τετρακτὺς τετρακτύος, ἑκατοστὴς ἑκατοσχύος, χιλιοστὴς χιλιοστύος.

96. Τὰ ἀριθμητικὰ ἐπιρρήματα, σημαίνοντα τὸ ποσάκις γίνεται τι εἰς τινὰ καιρὸν, καταλήγουσιν εἰς -ακις· ὡς πετάκις, δεκάκις, χιλιάκις, μυριάκις, πλὴν τοῦ ἅπαξ, δις, τρίς.

Φράσεις.

Ἄνων ὁ προσεχύτερος ἐκ τῆς Αὐδίας ἀπέπεσε μεγάλην δύναμιν εἰς Σικελίαν πεζῶν μυριάδας πέντε·—μέτρον φίλις τῆ δυνάδι χάρομεθα·—γεγόναμεν ἅπαξ δις δὲ οὐκ ἔστι γενέσθαι·—ὁ δις ἐν τοῖς ἑαυτοῦ πράγμασιν ἀμικράνων, ἄφρων ἂν δικαίως νομισθεῖη·

Ἀριθμητικὰ σημεῖα.

97. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνας σημεῖα πρὸς παράστασιν τῶν ἀριθμῶν μετεχειρίσθησαν τὰ εἰκοσιτέσσαρα γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου πλὴν δὲ τούτων διὰ τὸ εἶ τὸ ς. διὰ τὸ ἐνεήκοντα τὸ ἴ, καὶ διὰ τὸ ἐνεακόσιον τὸ η.

98. Τὰ σημεῖα ταῦτα ἐξέγονται, ὅταν φανερώωσι μονάδας, δεκάδας καὶ ἑκατοντάδας, δέχονται δὲ κεραίαν ὑπογεγραμμένην πρὸς τὰ ἀριστερὰ ὅταν φανερώωσι χιλιάδας.

α'—1	ι'—10	ρ'—100	α—1000
β'—2	κ'—20	ς'—200	β—2000
γ'—3	λ'—30	ζ'—300	γ—3000
δ'—4	μ'—40	υ'—400	δ—4000
ε'—5	ν'—50	φ'—500	ε—5000
ς'—6	ξ'—60	χ'—600	ς—6000
ζ'—7	ο'—70	ψ'—700	ζ—7000
η'—8	π'—80	ω'—800	η—8000
θ'—9	ι'—90	π'—900	κτλ.

Ἡ καὶ τὰ ἐξῆς σημεῖα.

ἐν	δύο	τρία	τέσσαρα	πέντε	ἕξ	ἐπτὰ	ὀκτὼ	ἐννέα.
Ι	ΙΙ	ΙΙΙ	ΙΙΙΙ	Π	ΠΙ	ΠΙΙ	ΠΙΙΙ	ΠΙΙΙΙ
δέκα	εἴκοσι	πεντήκοντα	ἐξήκοντα	ἑκατὸν	χίλιον	μύρια		
Δ	ΔΔ	[Δ]	[Δ]Δ	Π	X	M		

ΙΖ'. Περὶ Ἀντωνυμιῶν.

99. Ἀντωνυμίαι λέγονται αἱ λέξεις τὰς ὁποίας μεταχειρίζομεθα ἀντὶ ὀνομάτων· εἶνε δὲ

α. Προσωπικαί, αἱ ὁποῖαι φανεροῦσι τὰ πρόσωπα· ὡς ἐξῆς

	<i>Ἑνικός ἀριθμός.</i>		
	Α'. πρόσωπον	Β'. πρόσωπον	Γ'. πρόσωπον.
Όνομ.	ἐγώ	σύ	—
Γεν.	ἐμοῦ καί μου	σοῦ	οῦ
Δοτ.	ἐμοί καί μοι	σοί	οἱ
Αἰτ.	ἐμέ καί με.	σέ.	ἐ.

Όπ. Αἰτ. νότι νόθ
Γεν. Δοτ. νότιν νόθν.

Δυϊκός ἀριθμός.

σφῶσι σφῶ
σφῶσι σφῶν.

σφῶσι σφῶ
σφῶν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Όνομ.	ἡμεῖς	ὑμεῖς	σφεῖς οὐδ. σφέα
Γεν.	ἡμῶν	ὑμῶν	σφῶν
Δοτ.	ἡμῖν	ὑμῖν	σφίσι
Αἰτ.	ἡμᾶς (α).	ὑμᾶς.	σφᾶς οὐδ. σφέα.

ΣΗΜ. Συνθεστέρα εἶναι ἀντί τῆς οὐ, οἱ, ἐ, ἡ αὐτός, αὐτή, αὐτή.

Φράσεις.

Ἡ Φωκίωτος γυνή ἐρωτηθεῖσα διὰ τί μόνη τῶν ἄλλων οὐ φορεῖ χρυσοῦν κόσμον, ἔφη, ὅτι αὐτάρκης κόσμος μοι ἐστίν ἡ τοῦ ἀνδρός ἀρετή — Διογένης πρὸς τὸν εἰπόντα, Πόθις νικῶ ἄνδρας; ἐγὼ μὲν οὖν, εἶπεν ἄνδρας, σὺ δὲ ἀνδράποδα. — τὰ ἄστρα ἡμῖν τὰς ὥρας τῆς νυκτὸς ἐμφανίζει. — λέγεται Ἀπόλλων ἐκδειῖραι Μαρσύαν νικήσας ἐρίζοντι οἱ περὶ σφίρας. — στάσεως ἐν Κερκύρα γεννομένης ἀπέθανον πολλοὶ χρημάτων ἕτεκα σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων.

Ἐ' Ἀιτητικῆ, αἰδοῦνται φανερώουσι τὸν κτήτορα, ἦτοι ἐκείνου εἰς τὸν ὁποῖον ἀνάγει τι.

Α'. πρόσωπον	Β'. πρόσωπον	Γ'. πρόσωπον.
ἐμός, ἐμή, ἐμόν,	ός, σή, σόν,	ές, ἐή, εόν
ἡμέτερος, ἡμετέρα,	ὑμέτερος, ὑμετέρα,	σφέτερος σφετέρα,
ἡμέτερον.	ὑμέτερον.	σφέτερον (5).

Φράσεις.

Ὁ ἐμός πατήρ ἀγαθός ἐστι. — πάντες στέργουσι τοὺς σφετέρους. — οἱ ἡμέτεροι παῖδες σπουδαίως τὰ γράμματα μαθάνουσιν. — ὁ σὸς νοῦς τὸ σὸν σῶμα μεταχειρίζεται. — ὁ ἐμός παῖς σπουδαίος ἐστίν. — πλοῦτον ἔχων τὴν χεῖρα πανητεύουσαν ὄρεζον. — ἡμέτερος θεός ἐστίν ἐν πάσιν ἔργοις αὐτοῦ ἄριστος. — ἐνδυσον γυμνόν, μετάδος πεινῶντι ἄρτον σῶν.

(α) Κοινῶς ἀντί ἐμέ λέγομεν ἐμένα, ἐτένα, καὶ πληθ. ἐμεῖς, ἐσεῖς, ἐμᾶς, ἐσᾶς, μᾶς, σᾶς.

(5) Ἄντ' αὐτῆς λέγομεν ὁ ἐδικός μου, ὁ ἐδικός σου, ὁ ἐδικός των, οἱ ἐδικοί μας, ἐδικοί σας, ἐδικοί των.

γ'. *Δεικτικά*, αἰτινες φανερώουσι δεῖξιν προσώπου ἢ πράγμα-
τος· εἶνε δὲ αὗται.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὄν.	ὁδε	ἡδε	τόδε		οὗτος	αὕτη	τοῦτο
Γεν.	τοῦδε	τῆςδε	τοῦδε		τούτου	ταύτης	τούτου
Δοτ.	τῶδε	τῆςδε	τῶδε		τούτῳ	ταύτῃ	τούτῳ
Αἰτ.	τόνδε.	τήνδε.	τόδε.		τούτον.	ταύτην.	τούτο.

Δυϊκός ἀριθμός.

Ὄν. Αἰτ.	τάδε	τάδε	τάδε		τούτω	ταύτα	τούτω
Γεν. Δοτ.	ταίνδε	ταίνδε	ταίνδε		τούτων	ταύτων	τούτων.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν.	οἷδε	αἷδε	τάδε		οὗτοι	αὗται	ταῦτα
Γεν.	τῶνδε	τῶνδε	τῶνδε		τούτων	τούτων	τούτων
Δοτ.	τοῖςδε	ταῖςδε	ταῖςδε		τούτοις	ταύταις	τούτοις
Αἰτ.	τούςδε	τάςδε	τάδε.		τούτους	ταύτας	ταῦτα.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὄν.	ἐκεῖνος	ἐκεῖνη	ἐκεῖνο
Γεν.	ἐκείνου	ἐκείνης	ἐκείνου
Δοτ.	ἐκείνῳ	ἐκείνῃ	ἐκείνῳ
Αἰτ.	ἐκεῖνον	ἐκείνην	ἐκεῖνο.

Δυϊκός ἀριθμός.

Ὄν.	ἐκεῖνο	ἐκεῖνο	ἐκεῖνο
Γεν.	ἐκείνου	ἐκείνου	ἐκείνου.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν.	ἐκεῖνοι	ἐκεῖναι	ἐκεῖνα
Γεν.	ἐκείνων	ἐκείνων	ἐκείνων
Δοτ.	ἐκείνοις	ἐκείναις	ἐκείνοις
Αἰτ.	ἐκείνους	ἐκείνας	ἐκείνα.

Φράσεις.

Τούτων τὸν νόμον ὁ θεὸς τέθεικεν· εἴ τι ἀγαθὸν θέλεις παρὰ σεαυ-
τοῦ λάβε· — οὐδὲν τῶν μὴ καλῶν διδώσει θεός, ἀλλ' ἔστι ταῦτα
ὄψρα τύχης ἀλόγου· — ὦν σοι ἔδωκε θεός, τούτων χρῆξουσι παρά-
σχου· — ἅτιν' ἂν νοι λογιζομένῳ φαίνηται βέλτιστα ταῦτα τοῖς
ἔργοις ἐπιτέλει· — οἱ πλοῦσοι καὶ οἱ βασιλεῖς τῶν φιλοσόφους τι-
μῶντες ἐκυτοῦς τε κοσμοῦσι κἀκείνους.

δ'. *Διγαφορικά*, διὰ τῶν ὁποίων ἀναφέρομεν πρόσωπα ἢ πράγ-
ματα προλεχθέντα ἕως αὗται.

(α) Τὰ αὐτὰ μετὰ τοῦ ἄρθρου κληόμενα γίνονται κατὰν ἕως ταῦτων εἰπεῖν.

	Ἑνικός			Διτικός			Πληθυντικός.		
Ὀν.	ὁ; ἡ	ὁ	ᾧ ἄ ᾧ	οἱ αἱ	ἔ				
Γεν.	οῦ ῆς	οῦ	οῖν αῖν οῖν	ῶν ῶν	ῶν				
Δοτ.	ῶ ῆ ῶ		οῖν αῖν οῖν	οῖς αῖς	οῖς				
Αἰτ.	ὄν ἡν.	ὄ.	ᾧ. ἄ. ᾧ.	οῖς. αῖς.	ᾶ.				

	Ἑνικός.			Πληθυντικός.		
Ὀν.	αὐτός	αὐτή	αὐτό (σ)	αὐτοὶ	αὐταὶ	αὐτὰ
Γεν.	αὐτοῦ	αὐτῆς	αὐτοῦ	αὐτῶν	αὐτῶν	αὐτῶν
Δοτ.	αὐτῶ	αὐτῆ	αὐτῶ	αὐτοῖς	αὐταῖς	αὐτοῖς
Αἰτ.	αὐτόν	αὐτήν.	αὐτό.	αὐτούς.	αὐτάς.	αὐτά.

Διτικός ἀριθμός.		
Ὀν.	Αἰτ.	αὐτῶ αὐτῆ αὐτό
Γεν.	Δοτ.	αὐτοῖν αὐταῖν αὐτοῖν.

Φράσεις.

Χαλεπώτατος ἐχθρός ἐστὶν ὁ Κύρος, ᾧ ἂν πολέμιος ἦ· ἔχει δὲ καὶ δύναμιν, ἢν πάντες ὁμοίως ὀρώμεν—ἐν Ἀσία ἐστὶ ποταμὸς Δάρδης, οὗ τὸ εὖρος πλέθρου— ἔν ἔχεις, τούτων ἄλλοις παρέχου— τὸ λέγειν τοῦ πράττειν αὐ ταῦτόν ἐστιν— ἐνοιὶ περὶ τῶν αὐτῶν τῆς αὐτῆς ἡμέρας οὐ ταῦτὰ γινώσκουσιν— οὐ μόνον ὁ πλεῖστος τυφλός, ἀλλὰ καὶ ἡ ὀδύροῦσα αὐτὸν τύχη— οὐδὲν θαλάσσης ἀπιστότερον· πλοῦτον γὰρ διδοῦσα αὐτὸν πάλιν ἀφαιρεῖται καὶ μετ' αὐτοῦ ἀφαιρεῖται τὰς ψυχὰς— ἐφ' οἷς γὰρ μὴ φρονῶ. σιγᾶν φιλοῦ.

ΣΗΜ. Ἡ δέ, ἡ, ὄ, λαμβάνει ἐπίστε καὶ τὸ περ' οἷον ὅσπερ, ἡπερ, ὅπερ, καὶ τότε τὸ περ εἰς τὴν κλίσιν μένει ἀμετάβλητον.

ε. Αὐταπαθεῖς ἢ σύνθετοι, τὰς ὁποίας μεταχειρίζομεθα διὰ νὰ φανερώσωμεν ὅτι τῶν ὑποκειμένων ἡ ἐνέργεια ἐπιστρέφει εἰς αὐτὰ τὰ ὑποκείμενα· εἶνε δὲ αὗται

Ἑνικός ἀριθμός.

	Α'. πρόσωπον		Β'. πρόσωπον.	
Γεν.	ἐμαυτοῦ	ἐμαυτῆς	σ(ε)αυτοῦ	σ(ε)αυτῆς
Δοτ.	ἐμαυτῶ	ἐμαυτῆ	σ(ε)αυτῶ	σ(ε)αυτῆ
Αἰτ.	ἐμαυτόν.	ἐμαυτήν.	σ(ε)αυτόν.	σ(ε)αυτήν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Γεν.	ἡμῶν αὐτῶν	— —	ὑμῶν αὐτῶν	— —
Δοτ.	ἡμῖν αὐτοῖς	ἡμῖν αὐταῖς	ὑμῖν αὐτοῖς	ὑμῖν αὐταῖς
Αἰτ.	ἡμᾶς αὐτούς	ἡμᾶς αὐτάς	ὑμᾶς αὐτούς.	ὑμᾶς αὐτάς.

Ἑνικός ἀριθμός.

Γ'. πρόσωπον.			
Γεν.	ἐ)αυτοῦ	ἐ)αυτῆς	ἐ)αυτοῦ
Δοτ.	ἐ)αυτῶ	ἐ)αυτῆ	ἐ)αυτῶ
Αἰτ.	ἐ)αυτόν.	ἐ)αυτήν.	ἐ)αυτό.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Γεν.	σφῶν	αὐτῶν	ἢ ἐ)κυτῶν	—	—	—
Δοτ.	σφίσιν	αὐτοῖς	ἢ ἐ)κυτοῖς	σφίσιν	αὐταῖς	ἢ ἐ)κυταῖς
Αἰτ.	σφᾶς	αὐτούς	ἢ ἐ)κυτούς	σφᾶς	αὐτάς	ἢ ἐ)κυτάς.
		Οὐδ.	σφέα	αὐτά	ἢ ἐ)κυτά.	

Φράσεις.

Ὁ βίος πολλὰ λυπηρὰ ἐν ἐ)αυτῷ φέρει·—γίνωσκε σ(ε)κυτόν·—βούλου ἀρέσκειν πᾶσι μὴ σκυτῷ μόνον—ἀρετὴ καθ' ἐαυτὴν ἐστὶ καλὴ·—οἱ πλεονέκται ἐκυτούς μὲν πλουτίζουσιν, ἄλλους δὲ βλάπτουσιν·—οὐχ οἱ ἀκρατεῖς τοῖς μὲν ἄλλοις βλαβέροι ἐκυτοῖς δὲ ὠφέλιμοί εἰσιν, ἀλλὰ κακοῦργοι μὲν τῶν ἄλλων, ἐκυτῶν δὲ πολὺ κακουργότεροι·—ὁ φθονῶν ἐκυτὸν ὡς ἐχθρὸν λυπεῖ·—μηδέποτε φρονήσης ἐπὶ σκυτῷ μέγας, ἀλλὰ μηδὲ καταφρονήσης σκυτοῦ.

ΣΤ'. Ἀ.λ.η.λοπαθεῖς, αἱ ὁποῖαι φανερόνουνσι τὴν ἀμοιβίαν ἐνέργειαν δύο ἢ περισσοτέρων προσώπων· εἶνε δὲ αὐται.

Δυϊκός ἀριθμός.

Αἰτ.	ἀλλήλω	ἀλλήλα	ἀλλήλω
Γεν. Δοτ.	ἀλλήλοιν.	ἀλλήλαιν.	ἀλλήλοιν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Γεν.	ἀλλήλων	ἀλλήλων	ἀλλήλων
Δοτ.	ἀλλήλοις	ἀλλήλαις	ἀλλήλοις
Αἰτ.	ἀλλήλους.	ἀλλήλας.	ἀλλήλα

Φράσεις.

Οἱ κακοὶ ἀλλήλους βλάπτουσιν·—κορώναι ἀλλήλαις εἰσὶ πιστόταται·—ἀγαπάτε, ὦ παῖδες, ἀλλήλους·—τοῖς ἀληθῶς φίλοις οὔτε ζῆλος οὐδεὶς ἐστὶ πρὸς ἀλλήλους οὔτε φθόνος (α).

Ζ'. Ἀόριστοι, αἱ ὁποῖαι φανερόνουνσι ὅτι πρόσωπον ἢ πράγμα δὲν εἶνε προσδιωρισμένον· εἶνε δὲ αὐται

Ἄρσ. καὶ θηλ.	οὐδ.	Ἄρσ. καὶ Θηλ.	Οὐδ.
Ὄν.	τίς	τί	ὅ, ἢ δεῖνα
Γεν.	τινός	τινός	δεῖνος
Δοτ.	τινὶ	τινὶ	δεῖνι
Αἰτ.	τινά.	τί.	δεῖνα.

Δυϊκός ἀριθμός.

Ὄν Αἰτ.	τινὲ	τινὲ
Γεν. Δοτ.	τινοῖν,	τινοῖν

(α) Εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν αὐται δὲν σώζονται ἀπ' αὐτῶν δι' ἐλάττωμα ἢ ἕνεκα τῶν ἄλλων (=ἀλλήλοισ) βοηθούμεν.

Πληθυντικός ἀριθμός

Ὀν.	τινός	τινά	δαινός ἢ δαιναι	δαιναί
Γεν.	τινῶν	τινῶν	δαινῶν	δαινῶν
Δοτ.	τισί	τισί	—	—
Αἰτ.	τινάς.	τινά.	δαινάς ἢ δαιναί.	δαιναί.

Ἐπίκλιτος ἀριθμός.

Ὀν.	ὄστις	ἦστις	ὄ,τι
Γεν.	ὄστινος	ἦστινος	ὄστινος
Δοτ.	ὄστινι	ἦστινι	ὄστινι
Αἰτ.	ὄστινα	ἦστινα	ὄ,τι.

Διακλιτικός ἀριθμός.

Ὀν. Αἰτ.	ὄστι	ἄστι	ὄστι
Γεν. Δοτ.	ὄστινων.	ἄστινων.	ὄστινων.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὀν.	οἷτινες	οἷτινας	οἷτινα
Γεν.	οἷτινων	οἷτινων	οἷτινων
Δοτ.	οἷτισι	οἷτισι	οἷτισι
Αἰτ.	οἷτινας	οἷτινας	οἷτινα

ΣΗΜ. Αἱ ἀντωνυμιαὶ μοῦ μοί, μέ, σὺ, σοί, σέ, σὺ, σέ, ἔ, τίς οἷσι καὶ τὰ ἐπιρρήματα πῶς, ποῦ, ποῦν, τέ, γέ, ἐε, περὶ τῶν ἀνακλιτικῶν ἐπιρρημάτων τὸν τόνον ἔχουσιν ἐπὶ τὴν ἀντωνυμίαν ἢ ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς λέξεως, ὅταν αὐτὴν γὰρ προσαρξάντονος ἢ προσαρξάνομένην· οἱ ἀντωνυμιαὶ τίς, ἐάν, δὲ, οἷνε ἢ προσαρξάνομένην ἀφύπτονος ἢ παραρξάνομένην, τότε οἱ αὐτοὶ ἐπιρρήματα τὸν τόνον ἔχουσιν ἐπὶ τὴν ἀντωνυμίαν καὶ οὐκ ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς λέξεως· ἢ ἐπὶ τὴν ἀντωνυμίαν καὶ οὐκ ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς λέξεως· ἢ ἐπὶ τὴν ἀντωνυμίαν καὶ οὐκ ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς λέξεως· ἢ ἐπὶ τὴν ἀντωνυμίαν καὶ οὐκ ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς λέξεως· ἢ ἐπὶ τὴν ἀντωνυμίαν καὶ οὐκ ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς λέξεως.

Ἐπίκλιτος ἀριθμός.

Ἄνωτον ἔργον τῶν μὲν ἰδιωτῶν ἐθέλειν τινὸς ἀποθνήσκειν, ἵνα τελευτήσαντες ἐπιναβῶσι, τοῖς δὲ βασιλέσσι μὴ πολυῶν χρηθῆναι τοῖς ἐπισημασμένοις τούτοις. Ἐξ ὧν ζῶντες ἀδελφικησούσιν· εἰπόντος τινὸς τῶν στρατιωτῶν πρὸς Πελοπίδαν, ἐκπεπτοκάμενος εἰς τοὺς πολεμίους· τί μᾶλλον εἶπεν ἢ εἰς ἡμᾶς ἐκείνοι; — οὐδαίς ἐλεύθερος ἐστίν, ὅστις αὐτοῦ μῆκροτῆ — Ἀριστοτέλης λέγει πάντα τὰ χειρᾶται ἀναπνεῖν· — εἰ φίλον τινὸς δικάσει, τὸν τρόπον ἐξετάξῃ· — λέγε μοι ὅστις γράφει ταύτην τὴν ἐπιστολήν· — σοφὸν τι χροῖμα ἂν ἄνθρωπος ἐστί· — ψεύδονται πολλοί· οἱ δανείζοντες, γράφοντες ὅτι τῷ δεῖνι τοσοῦτον διδόναι ἐλαττον διδόντες.

ἢ Ἐρωτηματικῶν, τὰς ὁποίας μεταχειρίζομεθα ὅταν ἐρωτῶμεν περὶ προσώπου ἢ πράγματος· εἶνε δὲ οὗται.

Ἄρσ. καὶ θλι.	Ὀὐδ.	Ἄρσ. καὶ θλι.	Ὀὐδ.
Ὀν.	τίς	τί	τίς
Γεν.	τίνος	τίνο	τίνων
Δοτ.	τίνι	τίνι	τίσι
Αἰτ.	τίνα	τί.	τίνας.

ΣΗΜ. Ἡ ἐρωτηρητικὴ τῆς καὶ τῆς ἀπάντησός ἐξήνεται· σπάνη καὶ αἰ γυναικί καὶ αἰ δούκῃ καὶ αἰτιστικῇ τοῦκονται εἰς τὴν παρακλήρουσιν, ἐν ᾧ αἰ τῆς ἀρεῖστου τοῦκονται εἰς τὴν λήγουσιν.

Φράσεις.

Τὴ τὸν νεκρὸν ὁ καινὸς ὠφελεῖ. — Κίλων ἐρωτήθη· τί χαλεπώ-
τακτον; τὸ γινώσκειν ἐκυτὸν ἔφη. — Τριτοπλόμα μὲν ἱερὰ καὶ βω-
μοὺς ἐνέστησαν ὅτι τὰς ἡμέρας νεορῆς ἤμῃν ἔδωκε, τῷ δὲ τὴν ἀ-
λήθειαν εὐρόντι τίς ἤμῃν βωμὸν ἰδρύτατος;

Ὁ. Ἐπιπροσέτατο, τὰς ὁποῖας μεταχειρίζομεθα ἔτιαν θέλωμεν
νὰ ἐπιμεριώσωμεν· εἶνα δὲ αὐτῶν ἕκαστος, καθὼς αἰ εἰς αὐτῶν, αὐτῶν,
καὶ κλίνονται ἑκατὸς κατὰ τὴν δευτέραν κλίσην, τὸ δὲ ὑπὸ κλίμακα
τὴν πρώτην.

Φράσεις.

Ὁ σὺ μισεῖς ἑτέρω μὴ ποιήσῃς· ἄλλους μεμνόμενος σκόπει μὴ
αὐτὸς ἀξίωμα πτωχεύτης. — εἶοντι νοσοῦσιν σὺδεν ἄλλα ὠφελεῖ
φάρμακον εἰμὴ βρωθεία πύλακος· τὸ ἄλλο ὄρατος οὐ χροῦνται, οὐτα
δυνύοντες, οὐτα ἄλλους ἐξοικουνοται· — ὄρατος ἑσῶν ἱεραικός. ἔταν
εἰς ἀγροὺς ἐκλήθη ὁ βασιλεὺς, πάντας ἰδῆσαι κατὰ τὴν ἐκαστοῦ δι-
ναμιν ἕκαστος δῶρα αὐτῷ προσκομίζουσι.

Ἱ. Νοσηρὸς ἔ, αἰ ὁποῖα εἶνα ἐκαστοῦ τινος, τὸ ὅπου φανερώ-
νουςι σχέσιν τινος πρὸς ἄλλου· τίς δὲ εἶται.

Ἐρωτηρητικά.

Δεικτικά.

πόσος	πόση	πόσον.	πόσος	ποσῆδε	ποσοῦτος.
ποιός	ποιῆ	ποιόν.	ποιός	ποιῆδε	ποιούτος.
πηλίκος	πηλίκη	πηλίκον.	πηλίκος	πηλικῶδε	πηλικούτος.
πότερος	ποτέρη	πότερον.			

Ἀνκωφρικοί.

Ἀόριστοι.

ἕσος	ἕση	ἕσον.	ποσός	ποσῆ	ποσόν.
ἐπόσος	ἐπόση	ἐπόσον.	ποιός	ποιῆ	ποιόν.
ὁποῖος	ὁποῖα	ὁποῖον.	ἡλίκος	ἡλίκη	ἡλίκον.

Πρὸς ποῖον κτῆμα τῶν ἄλλων παραβιλλόμενος φίλος ἀγαθὸς οὐκ
ἂν πολλῶ κρεῖττον φανείη; ὁ ᾧ ἂν τις τοὺς φίλους ἰσχυροτέρους
ποιῆ τοσοῦτω αὐτῷ ἰσχυρότερος γίγνεται. — ἐάν ἐμμένῃ τῇ φιλο-
σοφίᾳ καὶ τοσοῦτον ἐπιδιδῆς ἔσον νῦν περ, ταχέως γενήσῃ τοιοῦτος,
οἷόν σε προσήκει. — πόσον ἐστὶν ἰσχὺς ἀνθρώπου τῆς τῶν ἄλλων
ζῶων δυνάμεως; — ὅστις ἐρυθρὸς τελικούτος ὧν ἔτι πρὸς τοὺς ἑαυ-
τοῦ γονεῖς οὐκ ἔστι κακός. — οἷον τὸ ἔθος ἐκαστοῦ τοιοῦτος ὁ βίος.
— ποῖα τῶν θηρίων ἐστὶ χαλεπώταται ἐν ταῖς πόλῃσιν οἱ τελώναι
καὶ οἱ συγκοφάνται. — οἱ Λακεδαιμόνιοι οὐκ ἠρώτων πόσοι εἰσίν, ἀλλὰ
ποῦ εἰσίν οἱ πολλέμοιοι.

ΣΗΜ. Εἰς τὰς συσχετικὰς ἀναφορικὰς ἀντωνυμίας καὶ εἰς τὴν ὅστις πολλὰκις προστίθενται οἱ προσχηματισμοὶ οὖν, δῆποτε, δηποτοῦν· ὡς ὁστισοῦν, ὁστιδῆποτε, ὁσιδῆποτε, ὁσιδηποτοῦν.

ΙΗ'. Περὶ Ῥήματος.

400. Ῥήματα λέγονται αἱ λέξεις αἱ ὅποια φανερώνουσι τὰς ἐνεργείας τὰ πάθη καὶ τὰς καταστάσεις τῶν προσώπων καὶ πραγμάτων.

401. Τῶν ῥημάτων ἄλλα μὲν σημαίνουν ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐνεργεῖ καὶ λέγονται ἐνεργητικά, ὡς *τύπτω'* ἄλλα δὲ ὅτι πάσχει καὶ λέγονται παθητικά, ὡς *τύπτομαι'* ἄλλα ὅτι οὔτε ἐνεργεῖ οὔτε πάσχει καὶ λέγονται οὐδέτερα, ὡς *κοιμῶμαι*, καὶ ἄλλα ὅτι τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον ἐνεργεῖ καὶ τὸ αὐτὸ πάσχει, καὶ λέγονται μέσα, ὡς *λουομαι*.

402. Ἡ ἐνέργεια αὕτη, τὸ πάθος, ἡ οὐδετερότης καὶ ἡ μεσότης τοῦ ῥήματος λέγονται διαθέσεις.

403. Τὰ παρεπόμενα τοῦ ῥήματος εἶνε ἔγκλισις, διάθεσις, χρόνος, ἀριθμὸς, πρόσωπον, συζυγία.

404. Ἐγκλίσεις εἶνε πέντε ὀριστική, προστακτική, εὐκτική, ὀποτακτική, ἀπαρέμφατος.

405. Διαθέσεις εἶνε τέσσαρες ἐνεργητική, παθητική, οὐδειτέρα, μέση.

406. Χρόνοι εἶνε ἕξ ἐνεστώς, παρατατικός, μέλλων ὀριστος, παρακείμενος, ὑπερσυντελικός.

ΣΗΜ. Ὁ ἐνεστώς, παρακείμενος καὶ μέλλων λέγονται ἀρχικοί, ὁ δὲ παρατατικός, ὑπερσυντελικός, ὀριστος παραγόμενοι. Πολλὰ δὲ ῥήματα ἔχουσι καὶ δευτέρους μέλλοντας, ὀριστους, παρακείμενους καὶ ὑπερσυντελικούς, οἵ ὅποιοι δὲν διαφέρουσι τῶν πρώτων κατὰ τὴν σημασίαν.

407. Ἀριθμοὶ εἶνε τρεῖς ἐνικός, δυϊκός, πληθυντικός.

408. Πρόσωπα εἶνε τρία πρῶτον γράφω, δεύτερον γράφεις, τρίτον γράφει.

ΣΗΜ. Τὰ τρίτα πρόσωπα τῶν ῥημάτων τὰ λήγοντα εἰς *ε* ἢ *ι* ἐπομένου φωνήεντος λαμβάνουσι *ν* ὡς ἔγραψεν ὁ Γεώργιος, γράφουσιν ἐκεῖνοι.

409. Συζυγία εἶνε ὀκτὼ μίαν τῶν βαρύτερων, τρεῖς τῶν περιπωμένων, καὶ τέσσαρες τῶν εἰς *μι* (α).

410. Φωναὶ εἶνε δύο ἐνεργητική, λήγουσα εἰς-*ω* καὶ παθητικὴ λήγουσα εἰς-*μαι*· καὶ κατὰ μὲν τὴν -*ω* φωνὴν σχηματίζονται τὰ ἐνεργητικὰ καὶ οὐδέτερα, κατὰ δὲ τὴν -*μαι*, τὰ παθητικὰ, τὰ οὐδέτερα καὶ τὰ μέσα.

ΙΘ'. Περὶ αὐξήσεως.

411. Ὁ παρατατικός, παρακείμενος, ὑπερσυντελικός καὶ ὀριστος ὡς σημαίνοντες τὸ παρελθὸν λέγονται παρωχημένοι καὶ ἱστορικοί,

(α) Αἱ συζυγίαι τῶν εἰς *μι* ἐν τῇ Γραμματικῇ ταύτῃ παραλείπονται, τῶν ὀνομάτων αὐτῶν συγκαταθέντων ἐν ταῖς ἀνομασίαις.

λαμβάνοντες ἐν ἀρχῇ αὐξήσιν, ἢ δὲ αὐξήσις εἶνε συλλαβική καὶ χρονική.

122. Συλλαβική αὐξήσις εἶνε τὸ ε, τὸ ὅποιον λαμβάνουσι ἐν ἀρχῇ εἰς τοὺς παρωχημένους χρόνους ὅλα τὰ ἀπὸ συμφώνου ἀρχίζοντα ῥήματα ὡς γράφω, ἔγραφοι, ἔγραψα, ἐγγράφει.

113. Χρονική αὐξήσις εἶνε ἡ τροπὴ τοῦ ἀρκτικοῦ βραχέος φωνήεντος τῶν ῥημάτων εἰς μακρόν γίνεται δὲ τοῦτο εἰς τοὺς παρωχημένους χρόνους ὅπου τὸ α καὶ ε τρέπονται εἰς η, τὸ αἰ εἰς η, τὸ ο εἰς ω, τὸ οἰ εἰς ω, καὶ τὸ αυ καὶ ευ ἔτι εἰς ηι πρὸ συμφώνου ἐπίστε. ὡς ἀκούω, ἤκουον, ἐλπίζω, ἤλπιζον, αἰρέω, ἤνεον, ὀμιλῶ ὀμιλοῦν, οἰκίζω, ὀκίζον, αὐλῶ ἠύλουν, εὐχομαι ἠυχόμεν.

ΣΗΜ. α. Τὸ ἔχω καὶ ἄλλα τινὰ ῥήματα ἀρχόμενα ὅπου ε τρεπουσιν αὐτὰ εἰς τοὺς ἐπιθέτας χρόνους εἰς εἰ ὡς ἔχω εἶχον, (ῥέω) εἶρακα, ἐθίζω ἐθίζον, ἐλάω ἐλάκον, ἐργάζομαι ἐργάζομαι κτλ.

β. Τὸ ἐντάξω τρέπει τὸ ο εἰς ω ὡς ἐντάξον τὸ δὲ ὄρω, οἰσχεῖω καὶ ἀνοίγω ἔχουσι καὶ τῆς δύο αὐξήσεως ὡς ὄρων, ἐνοητέον, ἠνίωξ.

γ. Τὸ βούλομαι, δύναμαι καὶ μέλλω λαμβάνουσι καὶ τὰς δύο αὐξήσεις ὡς ἔβουλόμην καὶ ἔβουλόμην, ἐμέλλον καὶ ἠμέλλον, ἰδύναμην καὶ ἠδύναμην.

δ. Τὰ σύνθετα ἀπὸ προθέσεων συνθήσονται αὐξάνουσι μεταξὺ τῆς προθέσεως καὶ τοῦ ῥήματος, καὶ τότε τὸ τελικόν φωνήεν τῆς προθέσεως ἀποβάλλεται, πλὴν τῆς πρὸ καὶ περὶ ὡς ἐκκλησιάζω ἐκκλησιάζον, ἀφραπίζω ἀφραπίζον.

3 Κ'. Περὶ ἀναδιπλασιασμοῦ.

114. Ἀναδιπλασιασμός λέγεται ἡ ἐπανάληψις τοῦ ἀρκτικοῦ συμφώνου τῆς ρίζης τοῦ ῥήματος πρὸ τῆς συλλαβικῆς αὐξήσεως· γίνεται δὲ τοῦτο εἰς τὸν παρκαίμενον καὶ ὑπερσυντελικόν, ὅταν τὸ ῥήμα ἀρχίζῃ ἀπὸ ἀπλοῦ συμφώνου ἢ ἀπὸ ἀφώνου πρὸ ἀμεταβόλου ὡς λέγω λέλεγα ἐλέλεγει, πράττω πέπραχα ἐπεπράχει.

ΣΗΜ. α. Τὰ ἀρχίζοντα ἀπὸ ρ καὶ γν δὲν ἀναδιπλασιάζονται ὡς ῥάπτω ἔρραξα, γινώσκω ἐγνώρικα ἔτι δὲ καὶ τὸ γρηγορέω ἐγρηγόρικα.

β. Τὸν ἀναδιπλασιασμόν ὁ παρκαίμενος φυλάττει εἰς ὅλας τὰς ἐπιθέσεις καὶ εἰς αὐτὴν τὴν μετατόχην.

γ. Τὰ ἄλλα ῥήματα τὰ ἀρχίζοντα ἀπὸ ἄλλων συμφώνων ἢ ἀπὸ διπλοῦ δὲν ἀναδιπλασιάζονται, ἐξαιροῦνται τὸ κτῶμαι κίεταμαι, κνῶμαι μέμνηται.

115. Γὰ ἀρχίζοντα ἀπὸ τῶν ἁσίων θ, φ, γ, εἰς τὸν ἀναδιπλασιασμόν τρέπουσιν αὐτὰ εἰς τὰ ἀντίστοιχὰ τῶν φιλά κ, π, τ, ὡς γορεύω πεφόνευκα, θεωρῶ τεθεώρικα, χρωρεύω τεχώνευκα.

116. Τὰ ἔχοντα ρίζην μονοσύλλαβον ἢ δυσσύλλαβον καὶ ἀρχίζοντα ἀπὸ σ, ε, ο, ἐπαναλαμβάνουσι πρὸ τῆς αὐξήσεως τὰ δύο ἀρκτικά γράμματα τοῦ ἐνεστώτος καὶ συστέλλουσι τὴν λέγουσιν ὡς ἀκούω ἀκήκου, ἐγείρω ἐγείγερκα, ὄδω ὄδωδα (α).

(α) ὁ διδασκαλὸς τὰ περὶ αὐξήσεως καὶ ἀναδιπλασιασμοῦ δύναιται καὶ διδάξαι κἀκερτὰ τοὺς τύπους τῶν ῥημάτων.

117. Ἐνεργητικὸν παράδειγμα

Ἔρ.	ΟΡΙΣΤΙΚΗ.	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.
Ἐνεργ.	λείπω, λείπεις, λείπει λείπομεν, λείπετον, λεί- ποτον. λείπομεν, λείπετε, λεί- πουσι.	λείπω, λείπης, λείπη. λείπομεν, λείπητον, λεί- πητον. λείπομεν, λείπητε, λεί- πουσι.	λείπα, λειπέτω, λείπετον, λει- πέτων. λείπατε λειπέ- τωσαν.
Παρατακτ.	ἔλειπον, ἔλειπες, ἔλειπε. ἔλειπομεν, ἐλείπετον, ἐλείπετον ἔλειπομεν, ἐλείπετε, ἔλειπον		
Παρακείμενοι.	ἠλείφω, ἠλείφης, ἠέ- λειφε. ἠλείφωμεν, ἠλείφητον ἠλείφητον ἠλείφωμεν, ἠλείφητε, ἠλείφωσι.	ἠλείφω, ἠλείφης, ἠε- λείφη. ἠλείφωμεν, ἠλείφη- τον, ἠλείφητον ἠλείφωμεν, ἠλείφητε, ἠλείφωσι.	ἠλείφε, ἠλειφέτω ἠλείφετον, ἠλει- φέτων ἠλείφετε ἠλειφέ- τωσαν.
Ἰπέρσυντελικός.	ἐλελείφθην, ἐλελείφεις, ἐλείφει. ἐλελείφωμεν, ἐλελείφει- τον ἐλελείφθητον ἐλελείφωμεν, ἐλελείφει- τε, ἐλελείφωσι		
Μέλλων ἄ.	λείψω, λείψεις, λείψει, λείψωμεν, λείψητον, λεί- ψητον. λείψωμεν, λείψετε, λεί- ψουσι.		
Ἄριστος ἄ.	λείψω, λείψης, λείψη. λείψωμεν, λείψητον, λεί- ψητον. λείψωμεν, λείψητε, λεί- ψουσι.	λείψω, λείψης, λείψη. λείψωμεν, λείψητον, λεί- ψητον. λείψωμεν, λείψητε, λεί- ψουσι.	λείψα, λειψάτω, λείψατον, λειψά- των. λείψατε, λειψάτω- σαν
Ἄορ. ὄ.	ἔλιπον, ἔλιπες, ἔλιπε. ἔλιπομεν, ἔλιπετον, ἔλι- πέτων. ἔλιπομεν, ἔλιπετε, ἔλιπον.	ἔλιπω, ἔλιπης, ἔλιπη. ἔλιπομεν, ἔλιπητον, ἔλι- πητον. ἔλιπομεν, ἔλιπητε, ἔλι- πωσι.	ἔλιπα, λιπέτω ἔλιπέτον, λιπέτων ἔλιπατε, λιπέτωσαν

τῶν βορυτόνων.

ΕΥΚΤΙΚΗ.	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ	ΜΕΣΟΧΗ.
<p>λείπομι, λείποις, λείποι. λείπομεν, λείποιτον, λεί- ποιτήν. λείπομεν, λείποιτε, λεί- ποιεν.</p>	<p>λείπειν.</p>	<p>ὁ λείπων λείπωντος. ἢ λείπουσα λειπούσης, τὸ λείπον λείποντος.</p>
<p>λελείφοιμι, λελείφοις λε- λείφοι. λελείφοιμεν, λελείφοιτον λελείφοίτην. λελείφοιμεν, λελείφοιτε. λελείφοιεν.</p>	<p>λελείφεναι</p>	<p>ὁ λελείφως λελείφωτος, ἢ λελείφουσα λελείφουσας, τὸ λελείφως λελείφωτος.</p>
<p>λείψοιμι, λείψοις, λείψοι, λείψοιμεν, λείψοιτον, λεί- ψοίτην. λείψοιμεν, λείψοιτε, λεί- ψοιεν.</p>	<p>λείψειν.</p>	<p>ὁ λείψων λείψαντος, ἢ λείψουσα λειψούσας, τὸ λείψων λείψαντος.</p>
<p>λείψαιμι, λείψαις λείψαι. λείψαιμεν, λείψαιτον, λεί- ψαίτην. λείψαιμεν, λείψαιτε, λεί- ψαιεν.</p>	<p>λείψαι.</p>	<p>ὁ λείψας λείψαντος, ἢ λείψασα λειψάσας, τὸ λείψαν λείψαντος.</p>
<p>λίπομι, λίποις, λίποι. λίπομεν, λίποιτον, λι- ποίτην. λίπομεν, λίποιτε, λίποιεν.</p>	<p>λίπειν.</p>	<p>ὁ λιπὼν λιπόντος, ἢ λιπούσα λιπούσας, τὸ λιπὼν λιπόντος.</p>

118. Παθητικὸν παράδειγμα

Σφ	ΟΡΙΣΤΙΚΗ.	ΥΠΟΓΑΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.
Ενεός.	λείπ-μαι, λείπ-εις, λείπ-εται. λείπ-όμενος, λείπ-εσθαι, λείπ-ονται. λείπόμεθα, λείπεσθε, λείπονται.	λείπ-ομαι, λείπ-ηται, λείπ-ηται. λείπ-όμενος, λείπ-εσθαι, λείπ-ονται. λείπόμεθα, λείπεσθε, λείπονται.	λεί-πε, λείπεσθε λείπεσθαι, λείπεσθαι. λείπεσθε, λείπεσθεσαν.
Παρεπ.	ἐλείπ-ομαι, ἐλείπ-εσθαι, ἐλείπ-εται. ἐλείπ-όμενος, ἐλείπ-εσθαι, ἐλείπ-ονται. ἐλείπόμεθα, ἐλείπεσθε, ἐλείποντο.		
Περσείμ.	λελειμ-μαι, λελειψ-η, λελειπ-ηται. λελειμ-μένος, λελειψ-ησθαι, λελειψ-ησθαι. λελειμ-μεθα, λελειψ-ησθε, λελειψ-ησθαι.	λελειμ-μένος ᾧ, ᾗς, ᾗ λελειμ-μένοι ᾧ, ᾗς, ᾗ λελειμ-μένοι ᾧ, ᾗς, ᾗ	λελειψο, λελειψο. λελειψο, λελειψο. λελειψο, λελειψο.
Υπερσυντ.	ἐλελειμ-μαι, ἐλελειψ-η, ἐλελειπ-ηται. ἐλελειμ-μένος, ἐλελειψ-ησθαι, ἐλελειψ-ησθαι. ἐλελειμ-μεθα, ἐλελειψ-ησθε, ἐλελειψ-ησθαι.		
Μεσ. Μέλ. ᾄ	λείψ-ομαι, λείψ-ηται, λείψ-ηται. λείψ-όμενος, λείψ-εσθαι, λείψ-ονται. λείψόμεθα, λείψεσθε, λείψονται.		
Μεσ. ᾄρ. ᾄ	ἐλείψ-ομαι, ἐλείψ-ηται, ἐλείψ-ηται. ἐλείψ-όμενος, ἐλείψ-εσθαι, ἐλείψ-ονται. ἐλείψόμεθα, ἐλείψ-ησθε, ἐλείψ-ησθαι.	λείψ-ομαι, λείψ-ηται, λείψ-ηται. λείψ-όμενος, λείψ-εσθαι, λείψ-ονται. λείψόμεθα, λείψ-ησθε, λείψ-ονται.	λείψ-ηται, λείψ-ησθαι. λείψ-ησθαι, λείψ-ησθαι. λείψ-ησθε, λείψ-ησθαι.
Προσ. ᾄρ. ᾄ	ἐλείψ-ομαι, ἐλείψ-ηται, ἐλείψ-ηται. ἐλείψ-όμενος, ἐλείψ-εσθαι, ἐλείψ-ονται. ἐλείψόμεθα, ἐλείψ-ησθε, ἐλείψ-ησθαι.	λείψ-ομαι, λείψ-ηται, λείψ-ηται. λείψ-όμενος, λείψ-εσθαι, λείψ-ονται. λείψόμεθα, λείψ-ησθε, λείψ-ονται.	λείψ-ηται, λείψ-ησθαι. λείψ-ησθαι, λείψ-ησθαι. λείψ-ησθε, λείψ-ησθαι.
Προσ. Μέλ. ᾄ	λείψ-ομαι, λείψ-ηται, λείψ-ηται. λείψ-όμενος, λείψ-εσθαι, λείψ-ονται. λείψόμεθα, λείψεσθε, λείψονται.		
Μεσ. ᾄρ. ᾄ	λίπ-ομαι, λίπ-ηται, λίπ-ηται. λίπ-όμενος, λίπ-εσθαι, λίπ-ονται. λίπόμεθα, λίπεσθε, λίπονται.	λίπ-ομαι, λίπ-ηται, λίπ-ηται. λίπ-όμενος, λίπ-εσθαι, λίπ-ονται. λίπόμεθα, λίπεσθε, λίπονται.	λίπο, λίπεσθε. λίπεσθαι, λίπεσθαι. λίπεσθε, λίπεσθαι.

τῶν βαρυτόνων.

ΕΥΚΤΙΚΗ.	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.	ΜΕΤΟΧΗ.
λειποῖμην, λείποιτο, λείποιτο. λειπομένον λείποισθον, λειποίσθην. λειποίμεθα, λείποισθε λείποντο.	λείπεισθαι.	ὁ λειπόμενος λειπομένου, ἡ λειπομένη λειπομένης, τὸ λειπόμενον λειπομένου.
λειποῖμην, λείποιτο, λείποιτο. λειπομένον λείποισθον, λειποίσθην. λειποίμεθα, λείποισθε λείποντο.		
λειψομένον εἶπν, εἶπε, εἶπε. λειψομένην εἶψμεν, εἶψτον. εἶψιν. λειψομένοι εἶψμεν, εἶψτε, εἶψ- σιν.	λειψέσθαι.	ὁ λειψόμενος λειψομένου, ἡ λειψομένη λειψομένης, τὸ λειψόμενον λειψομένου.
λειψομένον εἶπν, εἶπε, εἶπε. λειψομένην εἶψμεν, εἶψτον. εἶψιν. λειψομένοι εἶψμεν, εἶψτε, εἶψ- σιν.		
λειψοῖμην, λειψοίτο, λειψοίτο. λειψομένον λειψοίσθον, λειψοί- σθην. λειψοίμεθα, λειψοίσθε λειψοί- ντο.	λειψέσθαι.	ὁ λειψόμενος λειψομένου, ἡ λειψομένη λειψομένης, τὸ λειψόμενον λειψομένου.
λειψοῖμην, λειψοίτο, λειψοίτο. λειψομένον λειψοίσθον, λειψοί- σθην. λειψοίμεθα, λειψοίσθε λειψοί- ντο.	λειψέσθαι.	ὁ λειψόμενος λειψομένου, ἡ λειψομένη λειψομένης, τὸ λειψόμενον λειψομένου.
λειψοίμην, λειψοίτο, λειψοίτο. λειψομένην λειψοίμεν, λειψοί- ντον. λειψοίμεν, λειψοίτε, λειψοί- νον.	λειψήσθαι.	ὁ λειψοίμενος λειψοίμενου, ἡ λειψοίμενη λειψοίμενης, τὸ λειψοίμενον λειψοίμενου.
λειψοίμην, λειψοίτο, λειψοίτο. λειψομένην λειψοίμεν, λειψοί- ντον. λειψοίμεν, λειψοίτε, λειψοί- νον.	λειψοίσθαι.	ὁ λειψοίμενος λειψοίμενου, ἡ λειψοίμενη λειψοίμενης, τὸ λειψοίμενον λειψοίμενου.
λιποῖμην, λιποίτο, λιποίτο. λιπομένον λιποίσθον, λιποί- σθην. λιποίμεθα, λιποίσθε, λιποί- ντο.	λιπέσθαι.	ὁ λιπόμενος λιπομένου, ἡ λιπομένη λιπομένης, τὸ λιπόμενον λιπομένου.

ΣΗΜ. Αἱ δίφθογοι αὐαί καὶ οἱ ἐν τέλει λέξεως δίγως ἡχητικὸν σύμφωνον εἰς τὴν εὐκτικὴν ἔγκλισιν εἶναι μικραί.

Φράσεις τῶν βαρυτόνων.

Ὁ γραμμάτων ἄπειρος οὐ βλέπει βλέπων. — Σωκράτης, ὡσπερ ἐγίνωσκεν, οὕτως ἔλεγεν — ὅτε οἱ Ἕλληνες ἐπλησίαζον, οἱ βάρβαροι ἀπέφευγον. — ἑταῖρος ἑταίρου φροντίζεται — ἀπότρεπε, ὦ θεέ, τὸ δεινὸν ἀρ' ἡμῶν. — οἱ στρατιῶται τὴν πόλιν ἀπὸ τῶν πολεμίων ἀπολύσουσιν. — οἱ Ἕλληνες ἀνδρεία πολλὰ ἴσχυσαν. — τὰς τῶν φαύλων συνηθείας, ὀλίγος χρόνος διαλύει. — πρὶν ἀμφοτέρων μύθον ἀκούσης μὴ δικάζε. — τίς ἂν πιστεύσει ψεύστη; — τὴν Ἀθηναίων πόλιν λέγουσι μέγαν κίνδυνον κινδυνεύσαι.

Γενναίως μαχώμεθα περὶ πατρίδος. — Ἀναγκαῖόν ἐστι τὸν υἱὸν πείθεσθαι τῷ πατρί. — πολλοὶ ἀγαθοὶ πένονται. — μὴ ἀποδέχου τῶν φίλων τοὺς πρὸς τὰ φαυλά σοι χαρίζομένους. — ἐάν βούλη καλῶς πράττειν, ἐργάζου. — οἱ Λακεδαιμόνιοι μετ' αὐτῶν ἐστρατεύοντο. — εἴθε πάντες ἄνε. ὄργης βολεύονται. — Ἡ Οἰνὸν, οὕτω ἐν τοῖς μεθορίοις τῆς Ἀττικῆς καὶ Βιωτίας, ἐτετείχιστο, καὶ αὐτῇ φρουρίῳ οἱ Ἄθηναῖοι ἐχώρητο. — οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τοὺς Πέρσας ἐστρατεύαντο. — πάντες τιμῶν γούσασθαι βούλονται. — Ἐκτωρ ὑπ' Ἀχιλλέως ἐφονεύθη. — εἴθε πάντες νεανῖαι καλῶς παιδευθῆεν. — οἱ στρατιῶται εἰς τὴν πολεμὴν γῆν πορευθῆναι λέγονται. — ὁ ληστὴς ἀξίως τῶν ἔργων φονεύθησεται.

Παρατηρήσεις τινὲς τῆς κοινῆς ἡμῶν γλώσσης ἐπὶ τῶν βαρυτόνων.

Ἐνεργητικά.

Τὸ τρίτον πληθυντικὸν πρόσωπον τοῦ ἐνεργητικοῦ ἐνεστῶτος τῆς ὀριστικῆς ἔγκλισις κοινῶς λήγει εἰς οὐν ὡς λείπουν.

Τὸ πρῶτον πρόσωπον τοῦ παρατατικοῦ λήγει κοινῶς εἰς -α ὡς ἔλειπα, καὶ τὰ πληθυντικά εἰς -αμέν· ατε αν' ὡς ἐλείπαμεν ἐλείπατε ἔλειπαν.

Κοινῶς ὁ παρακείμενος σχηματίζεται διὰ τοῦ ἔχω καὶ τοῦ μέλλοντος τῆς ἀπαρεμφάτου ἔχω λείψει, ἔχεις λείψει, ἔχει λείψει· ὁ δὲ παρακείμενος διὰ τοῦ εἶχα ὡς εἶχα λείψει, εἶχες λείψει, εἶχε λείψει· πολλὰ δὲ διὰ τοῦ ἔχω καὶ εἶχα καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς τοῦ παρακειμένου ὡς ἔχω ἢ εἶχα γραμμένον.

Ὁ μέλλον μονολεκτικῶς εἰς τὴν λαλουμένην γλῶσσαν δὲν ὑπάρχει· σχηματίζει δὲ αὐτὸν περιφραστικῶς διὰ τοῦ θέα καὶ τοῦ ἐνεστῶτος καὶ ἀορίστου τῆς ὑποτακτικῆς, θέα λείπω, θέα λείψω· ἤδη καὶ διὰ τοῦ θέλω μετ' ἀπαρεμφάτου, θέλω λείπει, θέλω λείψει.

Τοῦ ἀορίστου ἄ. ἐν τῇ ὀριστικῇ τὸ δεύτερον πρόσωπον κοινῶς λήγει εἰς-εσ-ε-

Μ λείψα ελείψες, εἰς τινα δὲ μέρη λέγουσι καὶ τὸν τρίτον πληθυντικὸν εἰς -ασι ἐ-
λείψαμεν, ἐλείψατε, ἐλείψασιν ἀντὶ ἐλείψαν.

Ἡ ὑποτακτικὴ κοινῶς τὸν πληθυντικὸν ἔχει εἰς -οιμεν ὡς ἡ ὀριστικὴ οἶον
νὰ εἰποῦμεν τὴν ἀλήθειαν.

Τὸ τρίτον ἐνικόν, καὶ τὸ τρίτον πληθυντικὸν τῆς προστακτικῆς κοινῶς δανειζό-
μεθα ἀπὸ τὴν ὑποτακτικῆν οἶον λείπω, ἄς λείπη, λείπωμεν, λείπε-
τε, ἄς λείπωσι· λείψε, ἄς λείψη, ἄς λείψωμεν, λείψετε, ἄς λείψωσιν.

Ἡ εὐκτικὴ εἰς τὴν λαλουμένην γλώσσαν δὲν σώζεται, ἀντ' αὐτῆς δὲ λέγομεν
εἶθε νὰ λείπω ἢ λείψω, ἢ μόνον νὰ λείπω καὶ εἶθε νὰ ἐλείπην, εἶθε νὰ εἶχα λεί-
ψει, εἶθε νὰ ἔγραφα, ἀλλὰ καὶ νὰ εἶχα γράψῃ ἢ νὰ εἶχα γραμμένα ἀνευ τοῦ εἶθε.

Τῆς ἀπαρεμφάτου μόνον λείψανα ἤδη σωζονται ὀνομαστικῶς ὡς εἰς τὸ ἄμε
ἢ ἄγε καὶ εἰς τὸ ἔλα=εις τὸ ἄγειν καὶ εἰς τὸ ἔρχεσθαι· τὸ φαγεῖ καὶ τὸ πιεῖ=
τὸ φαγεῖν καὶ πιεῖν τοῦ ἔρριξεν νὰ δεῖ=τοῦ ἔρριξεν ἐν ἰδεῖν.

Παθητικά.

Ὁ παθ. παρατατικὸς κοινῶς λήγει εἰς -οιμουν ἢ -οιμου' ὡς λειπό-
μουν ἢ ἐγράφουμουν.

Κοινῶς σχηματίζεται συνήθως ὁ παρακείμενος διὰ τοῦ εἶμαι καὶ
τῆς παθητικῆς μετοχῆς εἶμαι γραμμένος· ὁ δὲ ὑπερσυντελικὸς διὰ
τοῦ ἦμουν γραμμένος, ἦσουν γραμμένος, ἦτο γραμμένος.

Ὁ ἀόριστος ἄ. κοινῶς σχηματίζεται οὕτως ἐγράφθηκα, ἐ-
γράφθηκες, ἐγράφθηκε.

Ὁ μέλλων κοινῶς σχηματίζεται διὰ τοῦ θά καὶ τοῦ ἐνεστώτος ἢ
ἀορίστου πρώτου τῆς ὑποτακτικῆς ὡς θά τρώγωμαι, θά γρα-
φῶ ἢ θέλω γραφῆ.

Τῆς ὑποτακτικῆς ὁ ἐνεστώς κοινῶς δὲν φυλάττει τὸ η καὶ ω τῆς
καταλήξεως, ἀλλὰ σχηματίζεται ὡς ὁ ἐνεστώς τῆς ὀριστικῆς λεί-
πεται, λείπεται.

Τὸ γ' ἐνικ. καὶ τὸ ἄ. καὶ γ'. πληθ. τῆς προστακτικῆς ἢ κοινῆ
γλώσσῃ δανειζεται ἐκ τῆς ὑποτακτικῆς ὡς λείπου, ἄς λεί-
πεται ἄς γραφῶσιν.

Ἡ εὐκτικὴ σχηματίζεται κοινῶς μετὰ τοῦ εἶθε νὰ ὡς εἶθε
νὰ ἐγράφην, εἶθε νὰ γραφῆ ἢ καὶ μόνον νὰ γραφῆ.

Τὸν ἐνεστώτα τῆς ἀπαρεμφάτου μεταχειρίζομεθα ἤδη περιφρα-
στικῶς, σχηματίζοντες δι' αὐτοῦ καὶ τοῦ θέλω τὸν ἐνεστώτα τῆς
ὀριστικῆς θέλω γράφεσθαι οὕτω, δὲ καὶ τὸν ἀόριστον, ἀποκόπτον-
τες τὸ ναι τοῦ πάθ. ἀορ. ἄ. θέλω γραφῆ ἀντὶ τοῦ θέλω
γραφῆναι.

Ὁ παρακείμενος τῆς μετοχῆς κοινῶς δὲν φυλάττει τὸν ἀναδι-
πλασιασμόν ὡς ὁ γραμμένος, ὁ βρεγμένος.

119. *Περιοπώμενα ἢ συνηρημένα* λέγονται τὰ ῥήματα ὅσα
ἔχουσι χαρακτῆρα α, ε, ο, καὶ αὐτὸ συναίρουσι μετὰ τῆς καταλή-
ξεως ὡς τιμάω—τιμῶ, ποιέω—ποιῶ, δηλόω—δηλῶ.

120. Ἐνεργητικὸν παράδειγμα

	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΓΑΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ
Ἐνεστώς.	(τιμάω, τιμῶ, (τιμάεις) τιμάς, (τιμάει) τιμά. (τιμάομεν) τιμῶμεν, (τιμάετον) τιμάτον, (τιμάετε) τιμάτε, (τιμᾶσθε) τιμᾶσθε.	(τιμῶ) τιμῶ, (τιμάς) τιμάς, (τιμά) τιμά. (τιμάομεν) τιμῶμεν, (τιμάτον) τιμάτον, (τιμάετε) τιμάτε, (τιμάωμεν) τιμῶμεν, (τιμάτε) τιμάτε, (τιμάσθε) τιμᾶσθε.	(τίμαε) τίμα, (τιμάτω) τιμάτω. (τιμάετον) τιμάτον, (τιμάετε) τιμάτων. (τιμάετε) τιμάτω, (τιμαίτωσαν) τιμαίτωσαν
Παρεστώς.	(ἐτιμάω) ἐτιμῶ, (ἐτιμάεις) ἐτιμάς, (ἐτιμάει) ἐτιμά. (ἐτιμάομεν) ἐτιμῶμεν, (ἐτιμάετον) ἐτιμάτον, (ἐτιμάετε) ἐτιμάτε, (ἐτιμάσθε) ἐτιμάσθε, (ἐτιμάωμεν) ἐτιμῶμεν, (ἐτιμάτε) ἐτιμάτε, (ἐτιμάσθε) ἐτιμάσθε.		
Μέλλον.	τιμάσω, τιμάσεις, τιμάσει. τιμάσομεν, τιμάσετον, τιμά- σεται. τιμάσω, εν, τιμάσετε, τιμά- σασθε.		
Ἄρ. ὄ.	ἐτιμάω, ἐτιμάς, ἐτιμάει. ἐτιμάομεν, ἐτιμάετον, ἐτι- μάεσθε. ἐτιμάωμεν, ἐτιμάετε ἐτι- μάσθε.	τιμάσω, τιμάσης, τιμάση. τιμάσομεν, τιμάσετον, τι- μάσθων. τιμάσωμεν, τιμάσετε, τι- μάσθε.	τίμασον, τιμάσατε, τιμάσθων, τιμάσθων. τιμάσατε. τιμάσατω- σαν.
Προσέτιμος.	τιμάω, τιμάεις, τιμάει. τιμάομεν, τιμάεσθαι, τιμάεσθε. τιμάωμεν, τιμάετε, τε τιμάσθε.	τιμάω, τιμάεις, τιμάει. τιμάομεν, τιμάεσθαι, τιμάεσθε. τιμάωμεν, τιμάετε, τιμά- εσθε.	τιμάω, τιμάεις, τιμάει. τιμάομεν, τιμάεσθαι, τιμάεσθε. τιμάωμεν, τιμάετε, τιμά- εσθε.
Ἐπερσώτ.	ἐτετιμάω, ἐτετιμάεις, ἐτε τιμάει. ἐτετιμάομεν, ἐτετιμάεσθαι, ἐτετιμάεσθε. ἐτετιμάωμεν, ἐτετιμάετε, ἐτετιμάεσθε.		

ΣΗΜ. Τὰ ῥήματα ταῦτα συναίρουσι τὸ ~~πρ~~ χερκτηριστικὸν ἀμετὰ τοῦ ~~πρ~~ ἢ εἰς α, ~~πρ~~ μετὰ τοῦ ο, οί, ού, ω, εἰς ω. ἐξαιρεῖται τὸ πεινάω, δαψάω, ζάω κτλ. ἅτινα συναίρουσι τὸ εἰς η. ~~πρ~~ πεινῆς, διψῆς, ζῆς, κτλ. ~~πρ~~ πεινάεις, διψάεις, ζάεις.

(α.) Συνήθη εἶνε εἰς τὴν λολούμενη γλῶσσαν τὰ ἀσυναίρετα. ὡς ἀγαπάω, ἀγαπάεις, ἀλλ' καὶ τὰ συνηθέμενα οἷον ἀγαπῶ, ἀγαπᾶς, ἀγαπᾷ.

(β.) Ὁ πρκτητικὸς λήγει κοινῶς εἰς-ουσι, -ουσαι, -ουσε, -ουσαμεν, -ουσατε, -ουσαν ὡς ἀγαπούσιν, ἀγαπούσαι, ἀγαπούσατε, ἀγαπούσαν, ἀγαπούσατε, ἀγαπούσαν.

τῶν περισπωμένων εἰς ἄω.

ΕΥΚΤΙΚΗ.	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ	ΜΕΤΟΧΗ.
(τιμάμι) τιμῶμι, (τιμάοι) τιμῶς, (τιμάοι) τιμῶ, (τιμάοιμεν) τιμῶμεν, (τιμάοιτον) τιμῶτην, (τιμάοιτην) τιμῶτην, (τιμάοιμεν) τιμῶμεν, (τιμάοιτε) τιμῶτε, (τιμάοιμεν) τιμῶμεν.	(τιμάειν) τιμᾶν.	ὁ (τιμάων) τιμῶν, ἡ (τιμάουσα) τιμῶσα, τὸ (τιμάου) τιμῶν.
τιμῆσαιμι, τιμῆσαις, τιμῆσαι. τιμῆσαιμεν, τιμῆσαιτον, τιμῆσαιτην. τιμῆσαιμεν, τιμῆσαιτε, τιμῆσαισιεν.	τιμῆσαιν.	ὁ τιμῆσων ἡ τιμῆσουσα, τὸ τιμῆσων.
τιμῆσαιμι, τιμῆσαις, τιμῆσαι. τιμῆσαιμεν, τιμῆσαιτον, τιμῆσαιτην. τιμῆσαιμεν, τιμῆσαιτε, τιμῆσαισιεν.	τιμῆσαι.	ὁ τιμῆσαις, ἡ τιμῆσαισα, τὸ τιμῆσαι.
τετιμῆσαιμι, τετιμῆσαις, τετιμῆσαι. τετιμῆσαιμεν, τετιμῆσαιτον, τετιμῆσαιτην. τετιμῆσαιμεν, τετιμῆσαιτε, τετιμῆσαισιεν.	τετιμῆσαιν.	ὁ τετιμῆσαις, ἡ τετιμῆσαισα, τὸ τετιμῆσαις.

Φρίσεις.

Πολλάκις γνώμην ἐξαπατώσιν ἰδέει·—μή σέ νικᾷ τὸ κέρδος·—πολλάκις νικᾷ καὶ κακὸν ἄνδρα ἀγαθόν·—ἡ σιώπα ἢ λέγε σιγῆ ἀμείνονα·—ἀνάγκη ἐστὶ πάντας ἀνθρώπους τελευτᾶν·—πρὶν μὲν πεινῆν πολλοὶ ἐσθίουσι, πρὶν δὲ πίνουσιν·—Περικλῆς ἤστραπτεν, ἐβρόντα, συνεκύκα τὴν Ἑλλάδα·—εἶθε ἅπαντες οἱ παῖδες τοῦς γονεῖς ἀγαπῶν·—πῶς ἂν τόλμῶσι τὸν φίλον βλάπτειν;

121. Παθητικὸν παρίδειγμα

Χρ.	ΟΡΙΣΤΙΚΗ.	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.
Ἐνεστώσ.	(τιμῶμαι) τιμῶμαι, (τιμᾶε) τιμᾶ, (τιμᾶσθε) τιμᾶται, (τιμώμεθα) τιμώμεθον, (τιμᾶσθον) τιμᾶσθον, (τιμώμεθα) τιμώμεθα, (τιμᾶσθε) τιμᾶσθε, (τιμᾶνται) τιμῶνται.	(τιμῶμαι) τιμῶμαι, (τιμᾶ) τιμᾶ, (τιμᾶται) τιμᾶται, (τιμώμεθον) τιμώμεθον, (τιμᾶσθον) τιμᾶσθον, (τιμώμεθα) τιμώμεθα, (τιμᾶσθε) τιμᾶσθε, (τιμῶνται) τιμῶνται.	(τιμῶ) τιμῶ, (τιμᾶσθω) τιμᾶσθω. (τιμᾶσθον) τιμᾶσθον, (τιμᾶσθων) τιμᾶσθων. (τιμᾶσθε) τιμᾶσθε, (τιμᾶσθωσαν) τιμᾶσθωσαν
Παροπτατικός.	(ἐτιμώμην) ἐτιμώμην, (ἐτιμᾶν) ἐτιμᾶν, (ἐτιμᾶτο) ἐτιμᾶτο. (ἐτιμώμεθον) ἐτιμώμεθον, (ἐτιμᾶσθον) ἐτιμᾶσθον, (ἐτιμᾶσθην) ἐτιμᾶσθην. (ἐτιμώμεθα) ἐτιμώμεθα, (ἐτιμᾶσθε) ἐτιμᾶσθε. (ἐτιμᾶντο) ἐτιμᾶντο.		
Μεσ. Μ. εἰ.	τιμηθήσομαι, τιμηθήσῃ, τιμηθήσεται. τιμηθήσόμεθον, τιμηθήσεσθον τιμηθήσόμεθα, τιμηθήσεσθε τιμηθήσονται.		
Μεσ. Ἀορ. εἰ.	ἐτιμῆθην, ἐτιμῆθης, ἐτιμῆθη ἐτιμῆθην, ἐτιμῆθητον, ἐτιμῆθηται. ἐτιμῆθην, ἐτιμῆθητε, ἐτιμῆθησαν.	τιμηθῶ, τιμηθῆς, τιμηθῆ. τιμηθῶμεν, τιμηθῆτον, τιμηθῆται. τιμηθῶμεν, τιμηθῆτε, τιμηθῶσι.	τιμηθήτω, τιμηθήτω. τιμηθήτον, τιμηθήται. τιμηθήτε, τιμηθήτωσαν.
Παρακλιτική.	τετιμῆμαι, τετιμῆμαι, -ηται, τετιμῆμεθον, τετιμῆσθον, τετιμῆσθον. τετιμῆμεθα, τετιμῆσθε, τετιμῆσθαι.	τετιμῆμένος, ὦ, ἦς, ἦ. τετιμῆμένω, ὦμεν, ἦτον, ἦτον. τετιμῆμένοι, ὦμεν, ἦτε, ὦσι.	τετιμῆσο, τετιμῆσθω, τετιμῆσθον, τετιμῆσθων τετιμῆσθε τετιμῆσθωσαν.
Ἐνεστώσ.	ἐτετιμῆμην, ἐτετιμῆσο ἐτετιμῆτο. ἐτετιμῆμεθον, ἐτετιμῆσθον, ἐτετιμῆσθην. ἐτετιμῆμεθα, ἐτετιμῆσθε ἐτετιμῆντο.		
Μεσ. Μ. εἰ.	τιμησομαι τιμησῃ, τιμησεται, τιμησόμεθα τιμησεσθον, τιμησεσθον. τιμησόμεθα, τιμησεσθε τιμησονται.		
Μεσ. Ἀορ. εἰ.	ἐτιμῆσάμην, ἐτιμῆσω, ἐτιμῆσατο. ἐτιμῆσάμεθον, ἐτιμῆσασθον, ἐτιμῆσάσθην. ἐτιμῆσάμεθα, ἐτιμῆσασθε, ἐτιμῆσαντο.	τιμῆσωμαι, τιμῆση, τιμῆσῃται. τιμῆσόμεθον τιμῆσασθον τιμῆσασθον. τιμῆσάμεθα, τιμῆσασθε, τιμῆσονται.	τιμῆσαι, τιμῆσάσθω, τιμῆσασθον τιμῆσάσθων τιμῆσασθε, τιμῆσάσθωσαν.

τῶν περισπωμένων εἰς ΑΩ.

ΕΥΚΤΙΚΗ.	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.	ΜΕΤΟΧΗ.
(τιμῶμεν) τιμῶμεν, (τιμῶοι) τιμῶοι, (τιμῶοιτο) τιμῶοιτο, (τιμῶόμεθον) τιμῶόμεθον, (τιμῶοισθον) τιμῶοισθον, (τιμῶοισθην) τιμῶοισθην, (τιμῶόμεθα) τιμῶόμεθα, (τιμῶοισθε) τιμῶοισθε, (τιμῶοιντο) τιμῶοιντο.	(τιμῶσθαι) τιμῶσθαι,	ὁ (τιμῶόμενος) τιμῶόμενος ἢ (τιμῶομένη) τιμῶομένη, τὸ (τιμῶόμενον) τιμῶόμενον
τιμηθῆσοίμεν, τιμηθῆσοιο, τιμηθῆσοιτο. τιμηθῆσοίμεθον, τιμηθῆσοισθον, τιμηθῆσοίμεθα, τιμηθῆσοισθε, τιμηθῆσοιντο.	τιμηθῆσθαι.	ὁ τιμηθῆσόμενος, ἢ τιμηθῆσομένη, τὸ τιμηθῆσόμενον.
τιμηθείην, τιμηθείης, τιμηθείη. τιμηθείημεν, τιμηθείητον, τιμηθείητην. τιμηθείημεν, τιμηθείητε, τιμηθείησαν.	τιμηθῆναι.	ὁ τιμηθείς, ἢ τιμηθείσα, τὸ τιμηθέν.
τετιμημένος, εἶην, εἶης, εἶη. τετιμημένω, εἶημεν, εἶητον, εἶητην. τετιμημένοι, εἶημεν, εἶητε, εἶησαν.	τετιμῆσθαι.	ὁ τετιμημένος, ἢ τετιμημένη, τὸ τετιμημένον
τιμησοίμεν, τιμησοιο, τιμησοιτο, τιμησοίμεθον, τιμησοισθον, τιμησοίμεθα, τιμησοισθε, τιμησοιντο.	τιμῆσθαι.	ὁ τιμησόμενος, ἢ τιμησομένη, τὸ τιμησόμενον.
τιμησάμεν, τιμῆσαι, τιμῆσαιτο τιμησάμεθον, τιμῆσαισθον, τιμησάμεθα, τιμῆσαισθε, τιμῆσαιντο.	τιμῆσασθε.	ὁ τιμησάμενος, ἢ τιμησαμένη, τὸ τιμησάμενον.

122. Παθητικὸν παράδειγμα

Χρ.	ΟΡΙΣΤΙΚΗ.	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.
Ἐνεστώσ.	(ποιῶ) ποιῶ (α), (ποιεῖς) ποιεῖς, (ποιεῖ) ποιεῖ. (ποιῶμεν) ποιῶμεν, (ποιεῖτον) ποιεῖτον, (ποιεέτον) ποιεῖτον. (ποιέσμεν) ποιῶμεν, (ποιεέτε) ποιεῖτε, (ποιέουσι) ποιῶσι.	(ποιῶ) ποιῶ, (ποιέας) ποιῆς, (ποιῆ) ποιῆ. (ποιῶμεν) ποιῶμεν, (ποιῆτον) ποιῆτον, (ποιῆτον) ποιῆτον. (ποιέωμεν) ποιῶμεν, (ποιήτε) ποιήτε, (ποιέωσι) ποιῶσι.	(ποιεε) ποιεῖ, (ποιεέτω) ποιεῖτω. (ποιεέτων) ποιεῖτων, (ποιεέτων) ποιεῖτων. (ποιεέτε) ποιεῖτε, (ποιεέτωσαν) ποιεῖ- τωσαν.
Ἐξαρκητικ.	(ἐποίηον) ἐποίηον, (ἐποιεες) ἐποιεῖς, (ἐποιεε) ἐποιεῖ. (ἐποιέομεν) ἐποιῶμεν, (ἐποιεέτων) ἐποιεῖτων, (ἐποιεέτην) ἐποιεῖτην. (ἐποιέομεν) ἐποιῶμεν, (ἐποιεέτε) ἐποιεῖτε, (ἐποίηον) ἐποίηον.		
Μέλλουσ.	ποιήσω, ποιήσεις, ποιήσει. ποιήσομεν, ποιήσετον, ποιή- σετον. ποιήσομεν, ποιήσετε, ποιή- σουσι.		
Ἀόρ. ἄ.	ἐποίησα, ἐποίησας, ἐποίησε. ἐποίησάμεν, ἐποίησατον, ἐποίησάτην. ἐποίησάμεν, ἐποίησατε, ἐποίησαν.	ποιήσω, ποιήσης, ποιήση. ποιήσωμεν, ποιήσητον, ποι- ήσητον. ποιήσωμεν, ποιήσετε, ποιή- σουσι.	ποιήσον, ποιήσατω, ποιήσατον, ποιήσα- των, ποιήσατε, ποιήσατω- σαν.
Παρακείμε.	πεποιήκα, πεποιήκας, πεποιήκαε. πεποιήκαμεν, πεποιήκατον, πεποιήκατον. πεποιήκαμεν, πεποιήκατε, πεποιήκασι.	πεποιήκω, πεποιήκης, πε- ποιήκη. πεποιήκαμεν, πεποιήκητον, πεποιήκητον. πεποιήκαμεν, πεποιήκητε, πεποιήκωσι.	πεποιήκα, πεποιήκέτω πεποιήκατον, πεποι- ήκων. πεποιήκατε, πεποιή- κέτωσαν.
Υπερσυντ.	ἐπεποιήκειν, ἐπεποιήκεις, ἐ- πεποιήκαε. ἐπεποιήκαμεν, ἐπεποιήκατον. ἐπεποιήκατην. ἐπεποιήκαμεν, ἐπεποιήκατε, ἐπεποιήκασαν.		

Φράσεις.

Ὁμοίως ἀμφοτέρων ἀκροῦσθαι δεῖ — ὅταν ἀδυνατῆς τῷ πλούτῳ χρῆ-
σθαι, τί διαφέρεις τοῦ πένητος; — εὖνους λόγος λύπην τίθει — τιμώμε-
νοι πάντες ἡδονταὶ βροτοί — οἱ ἄνθρωποι πολλὰ μηχανῶνται — γλώττη
πειρῶ κρατεῖν — Περικλῆς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἠγαπάτο καὶ ἐτιμᾶτο ἕως
πάντες γοηεῖς ὑπὸ τῶν τέκνων ἠγαπῶντο.

(α) Ἡ εἰς τὴν ἀσυνάρτητος δὲν εἶνε ἐνχρήσει εἰς τὴν λαλομένην γλῶσσαν, ἀλλὰ
τίθεται ἐνταῦθα πρὸς ἐξάσκησιν τῶν μαθητῶν εἰς τὴν ἐρῶμεν τῶν συνηρημένων.

των περισπωμένων εις ΕΩ.

ΕΥΚΤΙΚΗ.	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.	ΜΕΤΟΧΗ.
(ποιέομι) ποιόομι, (ποιέοις) ποιόοις, (ποιέοι) ποιόοι. (ποιέομεν) ποιόομεν, (ποιέοιτον) ποιόοιτον, (ποιέοιτήν) ποιόοιτήν. (ποιέοιμεν) ποιόοιμεν, (ποιέοιτε) ποιόοιτε, (ποιέοιεν) ποιόοιεν.	(ποιέειν) ποιέειν.	ὁ (ποιέων) ποιών, ἡ (ποιέουσα) ποιούσα, τὸ (ποιέον) ποιούν.
ποιήσομι, ποιήσοις, ποιήσοι. ποιήσομεν, ποιήσοιτον, ποιήσοιτήν. ποιήσοιμεν, ποιήσοιτε, ποιήσοιεν.	ποιήσειν.	ὁ ποιήτων, ἡ ποιήσουσα, τὸ ποιήτων.
ποιήσομαι, ποιήσοαις, ποιήσοαι. ποιήσομαι, ποιήσοαιτον, ποιήσοαιτήν. ποιήσομαι, ποιήσοαιτε, ποιήσοαιεν.	ποιήσοαι.	ὁ ποιήσας, ἡ ποιήσασα, τὸ ποιήσας.
πεποιήσομαι, πεποιήσοαις, πεποιήσοαι. πεποιήσομαι, πεποιήσοαιτον, πεποιήσοαιτήν. πεποιήσομαι, πεποιήσοαιτε, πεποιήσοαιεν.	πεποιήσονται.	ὁ πεποιήσας, ἡ πεποιήσασα, τὸ πεποιήσας.

ΣΗΜ. Εἰς τὰ ῥήματα ταῦτα τὸ χαρακτηριστικὸν ε̅ συναρεῖται· μετὰ τοῦ ε̅ εἰ εἰς εἰ, μετὰ δὲ τοῦ ο̅ εἰς οἰ, καὶ μετὰ τῶν ἀλλωφωνηθέντων καὶ διφθόγγων κατακίναται.

Φράσεις.

Ἄνθρωπος πονηρὸς δυστυχεῖ καὶ ἂν εὐτυχῇ — βίος κράτιστος, ἂν θυμὸν κρατῆς — σιγῆν μάλλον ἢ λαλεῖν πρέπει — ὅ,τι ἂν ποιῆτε, νομίζετε ὅραν θεόν — φίλος φῶλον συμπογῶν ἑαυτῷ ποιεῖ.

120. Ἑνεργητικὸν παράδειγμα

Χρ.	ΘΡΗΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΓΑΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ
Ἐνεστώ.	(ποιῶμαι) ποιῶμαι, (ποιῶ) ποιῶ, (ποιεῖται) ποιεῖται. (ποιῶμεθον) ποιῶμεθον, (ποιεῖσθον) ποιεῖσθον. (ποιεῖσθον) ποιεῖσθον. (ποιῶμεθα) ποιῶμεθα, (ποιεῖσθε) ποιεῖσθε, (ποιῶνται) ποιῶνται.	(ποιῶμαι) ποιῶμαι, (ποιῶ) ποιῶ, (ποιεῖται) ποιῖται. (ποιῶμεθον) ποιῶμεθον, (ποιεῖσθον) ποιῖσθον, (ποιεῖσθον) ποιῖσθον. (ποιῶμεθα) ποιῶμεθα, (ποιεῖσθε) ποιῖσθε, (ποιῶνται) ποιῶνται.	(ποιῶ) ποιῶ, (ποιεῖσθω) ποιεῖσθω. (ποιεῖσθον) ποιεῖσθον. (ποιεῖσθον) ποιεῖσθον. (ποιεῖσθε) ποιεῖσθε, (ποιεῖσθωσαν) ποιεῖσθωσαν.
Παρεχρηστικός.	(ἐποιῶμαι) ἐποιῶμαι, (ἐποιῶ) ἐποιῶ, (ἐποιεῖτο) ἐποιεῖτο. (ἐποιῶμεθον) ἐποιῶμεθον, (ἐποιεῖσθον) ἐποιεῖσθον, (ἐποιεῖσθον) ἐποιεῖσθον. (ἐποιῶμεθα) ἐποιῶμεθα, (ἐποιεῖσθε) ἐποιεῖσθε, (ἐποιῶντο) ἐποιῶντο. (α).		
Παθ. Μέθ. ἰ.	ποιηθήσομαι, ποιηθήσῃ, ποιηθήσεται. ποιηθήσομεθον, ποιηθήσεσθον, ποιηθήσεσθον. ποιηθήσομεθα, ποιηθήσεθε, ποιηθήσονται.		
Παθ. Ἄθ. ἰ.	ἐποιήθη, ἐποιήθης, ἐποιήθη, ἐποιήθημεν, ἐποιήθητε, ἐποιήθησαν. ἐποιήθημι, ἐποιήθητε, ἐποιήθησαν.	ποιήω, ποιήῃς, ποιήῃ, ποιήωμεν, ποιήητε, ποιήησαν. ποιήωμι, ποιήητε, ποιήησῃ.	ποιήθητι ποιήητω, ποιήητων, ποιήητων. ποιήητε, ποιήητωσαν.
Παρεχρηστικός.	πεποιήμαι, πεποιήσῃ, πεποιήσεται. πεποιήμεθον, πεποιήσεσθον, πεποιήσεσθον. πεποιήμεθα, πεποιήσεθε, πεποιήσονται.	πεποιήμενος, ὦ, ῆς, ῆ. πεποιήμενοι, ὦμεν, ἦτε, ἦσαν. πεποιήμενοι, ὦμεν, ἦτε, ὦσαι.	πεποιήσω, πεποιήσθω. πεποιήσθον, πεποιήσθον. πεποιήσαθε, πεποιήσθωσαν.
Ἰκέραιον.	ἐπεποιήμην, ἐπεποιήσω, ἐπεποιήσῃ. ἐπεποιήμεθον, ἐπεποιήσθον, ἐπεποιήσῃ. ἐπεποιήμεθα, ἐπεποιήσαθε, ἐπεποιήσονται.		
Μέθ. ἄθ. ἰ.	ποιήσῃμαι, ποιήσῃ, ποιήσῃσεται. ποιήσῃμεθον, ποιήσῃσθον, ποιήσῃσθον. ποιήσῃμεθα, ποιήσῃθε, ποιήσῃσονται.		
Μέθ. ἄθ. ἰ.	ἐποιήσῃμαι, ἐποιήσω, ἐποιήσῃσεται. ἐποιήσῃμεθον, ἐποιήσῃσθον, ἐποιήσῃσθον. ἐποιήσῃμεθα, ἐποιήσῃθε, ἐποιήσῃσονται.	ποιήσωμαι, ποιήσω, ποιήσῃσεται. ποιήσῃμεθον, ποιήσῃσθον, ποιήσῃσθον. ποιήσῃμεθα, ποιήσῃθε, ποιήσῃσονται.	ποιήσαι ποιήσῃσθω, ποιήσῃσθον ποιήσῃσθον, ποιήσῃθε ποιήσῃσθωσαν.

(α) Ὅσα εἶπονεν περὶ τοῦ παθητικοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ τοῦ τιμῶ, τὰ αὐτὰ

τῶν περισπωμένων εἰς ΕΩ΄.

ΕΠΙΓΡΑΦΗ.	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ	ΜΕΓΟΧΗ.
(ποιεῖμην) ποιοῖμην, (ποιεῖο) ποιοῖο, (ποιεῖτο) ποιοῖτο. (ποιεοίμεθον) ποιοίμεθον, (ποιεοίσθον) ποιοῖσθον, (ποιεοίσθην) ποιοῖσθην. (ποιεοίμεθα) ποιοίμεθα, (ποιεοίσθε) ποιοῖσθε, (ποιεοίντο) ποιοῖντο.	(ποιεῖσθε) ποιοῖσθαι.	ὁ (ποιεοίμενος) ποιοῖμενος, ἡ (ποιεομένη) ποιοῖμένη, τὸ (ποιεομένον) ποιοῖμένον.
ποιηθήσαιμι, ποιηθήσαιο, ποιηθήσαιο. ποιηθήσοίμεθον, ποιηθήσοισθον, ποιηθήσοισθην. ποιηθήσοίμεθα, ποιηθήσοισθε, ποιηθήσονται.	ποιηθήσασθαι.	ὁ ποιηθήσομενος, ἡ ποιηθήσομένη, τὸ ποιηθήσομένον.
ποιηθείην, ποιηθείης, ποιηθείη. ποιηθείημεν, ποιηθείητον, ποιη- θείητην. ποιηθείημεθα, ποιηθείητε, ποιη- θείησθε.	ποιηθείησθαι.	ὁ ποιηθείης, ἡ ποιηθείησα, τὸ ποιηθείης.
πεποιημένος εἶην, εἶχες, εἶη. πεποιημένω εἶημεν, εἶητον, εἶητην. πεποιημένοι εἶμεν, εἶητε, εἶησαν.	πεποιησθαι.	ὁ πεποιημένος, ἡ πεποιημένη, τὸ πεποιημένον.
ποιήσοίμην, ποιήσοιο, ποιή- σοιο. ποιήσοίμεθον, ποιήσοισθον, ποιήσοισθην. ποιήσοίμεθα, ποιήσοισθε, ποι- ήσονται.	ποιήσασθαι.	ὁ ποιήσοίμενος, ἡ ποιήσομένη, τὸ ποιήσομένον.
ποιήσασίμην, ποιήσασαιο, ποιή- σασαιο. ποιήσασίμεθον, ποιήσασισθον, ποιήσασισθην. ποιήσασίμεθα, ποιήσασισθε, ποι- ήσασονται.	ποιήσασασθαι.	ὁ ποιήσασίμενος, ἡ ποιήσασμένη, τὸ ποιήσασμένον.

λέγομεν καὶ περὶ τοῦ πάτω ὅς ζητιοῦμαι, ζητιέται, παρατ. ἐζητιοῦμην, ἐζητιέτο, ἐζητιέτο.

124. Ένεργητικόν παράδειγμα

ΧΡ.	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΓΑΚΤΙΚΗ.	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.
Ένεστος.	(δηλώω) δηλώ, (δηλώεις) δηλώεις, (δηλώει) δηλώει. (δηλώομεν) δηλούμεν, (δηλώετε) δηλούτε, (δηλώοσιν) δηλούσιν. (δηλώομαι) δηλούμαι, (δηλώεσθε) δηλούτε, (δηλώουσιν) δηλούσιν.	(δηλώω) δηλώ, (δηλώεις) δηλώεις, (δηλώει) δηλώει. (δηλώομεν) δηλώομεν, (δηλώετε) δηλώετε, (δηλώοσιν) δηλώοσιν. (δηλώομαι) δηλώομαι, (δηλώεσθε) δηλώεσθε, (δηλώουσιν) δηλώουσιν.	(δηλώε) δήλου, (δηλώετω) δηλούτω, (δηλώετον) δηλούτων, (δηλώετων) δηλούτων. (δηλώεσθε) δηλούτε, (δηλώεσθωσαν) δηλού- τωσαν.
Παρατατικός.	(ἐδήλων) ἐδήλουν, (ἐδήλωες) ἐδήλους, (ἐδήλωε) ἐδήλου. (ἐδηλόομεν) ἐδηλούμεν, (ἐδηλώετε) ἐδηλούτε, (ἐδηλώοσιν) ἐδηλούσιν. (ἐδηλόομαι) ἐδηλούμαι, (ἐδηλώεσθε) ἐδηλούτε, (ἐδήλων) ἐδήλουν.		
Μέλλων δ.	δηλώσω, δηλώσεις, δηλώσει, δηλώσομεν, δηλώσετε, δη- λώσεται. δηλώσομαι, δηλώσετε, δη- λώσουσι.		
Άόριστος δ.	ἐδήλωσα, ἐδήλωσας, ἐδήλωσε, ἐδήλωσαμεν, ἐδήλωσατον, ἐδη- λώσατην. ἐδήλωσαμεν, ἐδήλωσατε, ἐδη- λώσασι.	δηλώσω, δηλώσης, δηλώσῃ. δηλώσωμεν, δηλώσητον, δη- λώσητον. δηλώσωμεν, δηλώσητε, δη- λώσωσι.	δήλωσον, δηλώσάτω, δήλώσατον, δηλώσα- των. δήλωσατε, δηλώσα- σαν.
Πυυκτική.	δέδηλωκα, δέδηλωκας, δέδη- λωκα. δέδηλώκαμεν, δέδηλώκατον, δέδηλώκατον. δέδηλώκαμεν, δέδηλώκατε, δε- δήλωκασι.	δέδηλώκα, δέδηλώκας, δε- δηλώκα. δέδηλώκαμεν, δέδηλώκατον, δέδηλώκατον. δέδηλώκαμεν, δέδηλώκατε, δέδηλώκασι.	δέδηλωκα, δέδηλώκα- των. δέδηλώκατον, δέδηλω- κάτων. δέδηλώκατε, δέδηλω- κάτωσαν.
Υπερσυνή.	δέδελωκειν, έδεδηλώκεις, έδε- δήλωκει. έδεδηλώκειμεν, έδεδηλώκειτον έδεδηλώκειτην. έδεδηλώκειμεν, έδεδηλώκειτε, έδεδηλώκεισαν.		

Φράσεις.

Αἰδοῦ τὸν Θεόν.— τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα ποιῶν ἑταῖρον.— φιλοῦντες θιλοῦνται, μισθῶντε, μισθῶνται.— τὸν ἰσχυρὸν δεῖ πρᾶον εἶνε, ὅπως οἱ πλησίον αἰδῶνται μάλλον ἢ φοβῶνται.— οἱ Πέρσαι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐμισθῶντο καὶ κατεφρόνουντο.— οἱ πολῖται ἐφροῦντο, μὴ ἢ πόλις πολιορκῶτο.— αἰδεῖσθαι δεῖ φίλους.— λοιδορούμενος φέρε.

ΣΗΜ. Τὰ ο ο ή λαλουμένη γλώσσα κἀμνει εἰς ὦ νω οἶεν χρυσῶ χρυσῶν ὦ. ἤδη ὦμος ἤρχισαν νὰ μεταχειρίζωται καὶ τὴν ὦ κατὰ κληῖν οἶον (ἀξίω γω) ἀξίω, (ἀξίω-
νεις) ἀξίως κτλ.

των περισπωμένων εις ΟΩ.

ΕΥΚΤΙΚΗ.	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.	ΜΕΤΟΧΗ.
(δηλόομι) δηλοῖμι, (δηλόοις) δηλοῖς, (δηλόοι) δηλοῖ. (δηλόοιμεν) δηλοῖμεν, (δηλόοιτον) δηλοῖτον, (δηλοοίτην) δηλοῖτην, (δηλόοιμεν) δηλοῖμεν, (δηλόοιτε) δηλοῖτε, (δηλόοιεν) δηλοῖεν.	(δηλόεν) δηλοῦν.	ὁ (δηλόων) δηλών, ἡ (δηλόουσα) δηλοῦσα, τὸ (δηλόον) δηλοῦν.
δηλώσοιμι, δηλώσοις, δηλώσοι. δηλώσοιμεν, δηλώσοιτον, δη- λωσοίτην. δηλώσοιμεν, δηλώσοιτε, δηλώ- σοιεν.	δηλώσειν.	ὁ δηλώσων, ἡ δηλώσουσα, τὸ δηλώσον.
δηλώσαιμι, δηλώσαις, δηλώσαι. δηλώσαιμεν, δηλώσαιτον, δη- λωσαιτήν. δηλώσαιμεν, δηλώσαιτε, δη- λώσαιεν.	δηλώσαι	ὁ δηλώσας, ἡ δηλώπασα, τὰ δηλώσαν.
δεδηλώκοιμι, δεδηλώκοις, δε- δηλώκοι. δεδηλώκοιμεν, δεδηλώκοιτον, δεδηλωκοίτην. δεδηλώκοιμεν, δεδηλώκοιτε, δεδηλώκοιεν.	δεδηλωκέειν.	ὁ δεδηλωκώς, ἡ δεδηλωκυῖα, τὸ δεδηλωκός.

ΣΗΜ. Εἰς τὰ ῥήματα ταῦτα τὸ χαρακτηριστικὸν ο συναρτεῖται μετὰ τοῦ ε ἢ ο εἰς ου, μετὰ δὲ τοῦ η εἰς ω, καὶ μετὰ τῶν διφθόγγων καταπίνεται.

Φράσεις.

Αἱ φίλαι τὰ ἤθη ζητοῦσι συνεξομοιοῦν — ἐννείμα ἀμαυροὶ ὕβριν —
Ζηλοῦ, ὦ παῖ, τοὺς σώφρονας ἄνδρας — αἰπερί τι, σφοδραὶ ἀρέξεις τυφλοῦ-
σιν εἰς τὰ ἄλλα τὴν ψυχὴν — τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν σοφίαν ζητοῦμεν —
χρυσός ἐστιν ἡ δουλῶν θνητῶν φρένας — οἱ πολέμιοι τὸ στράτευμα ἡμῶν
ἰδούλουγ — οἱ γεανίαι τὴν σοφίαν ζηλοῦσιν.

ΣΥΡ	ΟΡΙΣΤΙΚΗ.	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ
Ενεστώς.	(δηλοῦμαι) δηλούμαι, (δπλή) δπλήτι, (δηλόεσσι) δηλούσσι. (δηλούμεθον) δηλούμεθον, (δπλήσεσθον) δπλήσεσθον, (δηλόεσθον) δηλόεσθον, (δηλούμεθα) δηλούμεθα, (δηλόεσθε) δηλόεσθε, (δηλούντα) δηλούντα.	(δπλώωμαι) δπλώωμαι, (δπλώω) δπλώω, (δπλώωται) δπλώωται. (δπλώομεθον) δπλώομεθον, (δπλώωσθον) δπλώωσθον, (δπλώοσθον) δπλώοσθον, (δπλώομεθα) δπλώομεθα, (δπλώοσθε) δπλώοσθε, (δπλώονται) δπλώονται.	(δπλόου) δπλόου. (δπλόεσθω) δπλόεσθω. (δπλόεσθον) δπλόεσθον (δπλόεσθων) δπλόεσθων (δπλόεσθε) δπλόεσθε, (δπλωεσθωσαν) δπλωεσθωσαν.
Παρασυνέσ.	(εδηλόμην) εδηλόμην, (εδπλώ) εδπλώ, (εδπλώετο) εδπλώετο. (εδπλώομεθον) εδπλώομεθον, (εδπλώσεσθον) εδπλώσεσθον, (εδπλώοσθον) εδπλώοσθον. (εδπλώομεθα) εδπλώομεθα, (εδπλώεσθε) εδπλώεσθε, (εδπλώοντο) εδπλώοντο.		
Πηλ. Μέλ. Α.	δηλωθήσομαι, δηλωθήσθε, δη- λωθήσεσσι. δηλωθήσεσθον, δηλωθήσεσθον, δηλωθήσεσθον. δηλωθήσθε, δηλωθήσθε, δηλωθήσονται.		
Παθ. όρ. α	δηλωθῆναι, εδηλωθῆσθε, εδπλωθῆ- σθαι, εδπλωθῆσθαι, εδπλωθῆσθαι, εδπλωθῆσθαι. δηλωθῆσθε, εδηλωθῆσθε, εδπ- λωθῆσθαι.	δηλωθῆσθαι, εδπλωθῆσθαι, εδπλωθῆ- σθαι, εδπλωθῆσθαι, εδπλωθῆσθαι, εδπλωθῆσθαι. δηλωθῆσθαι, εδπλωθῆσθαι, εδπ- λωθῆσθαι.	δηλωθῆσθαι, εδπλωθῆσθαι, δηλωθῆσθαι, εδπλωθῆσθαι, δηλωθῆσθαι, εδπλωθῆσθαι, δηλωθῆσθαι.
Παρασυνέσ.	εδεδηλώμην, εδεδηλώσασσι, εδεδή- λωται. εδεδηλώμεθον, εδεδηλώσασθον, εδ- εδηλώσασθον. εδεδηλώμεθα, εδεδηλώσασθε, εδ- εδηλώνται.	εδεδηλώομαι, εδεδηλώσασσι, εδεδή- λωται. εδεδηλώομεθον, εδεδηλώσασθον, εδ- εδηλώσασθον. εδεδηλώομεθα, εδεδηλώσασθε, εδ- εδηλώνται.	εδεδηλώωμαι, εδεδηλώσασσι, εδεδή- λωται. εδεδηλώομεθον, εδεδηλώσασθον, εδ- εδηλώσασθον. εδεδηλώομεθα, εδεδηλώσασθε, εδ- εδηλώνται.
Υπερθετική	εδεδηλώωμαι, εδεδηλώσασσι, εδεδή- λωται. εδεδηλώομεθον, εδεδηλώσασθον, εδεδηλώωσθον. εδεδηλώομεθα, εδεδηλώσασθε, εδ- εδηλώνται.		
Μεσ. όρ. α.	δηλώσομαι, δηλώσασσι, δηλώσε- σται. δηλώσομεθον, δηλώσοσθον, δη- λώσοσθον. δηλώσομεθα, δηλώσοσθε, δη- λώσονται.		
Μεσ. όρ. α.	δηλώσομαι, δηλώσομαι, δηλώ- σομαι. δηλώσομεθον, δηλώσοσθον, δηλώσοσθον. δηλώσομεθα, δηλώσοσθε, δη- λώσονται.	δηλώσομαι, δηλώσομαι, δηλώ- σομαι. δηλώσομεθον, δηλώσοσθον, δηλώσοσθον. δηλώσομεθα, δηλώσοσθε, δη- λώσονται.	δηλώσομαι, δηλώσομαι, δηλώ- σομαι, δηλώσοσθαι, δηλώσοσθαι, δηλώσοσθαι.

τῶν περισπομένων εἰς ΟΩ.

ΕΥΚΤΙΚΗ.	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.	ΜΕΤΟΧΗ.
(δηλοοίμην) δηλοοίμην, (δηλοοίο) δηλοοίο, (δηλοοίτο) δηλοοίτο. (δηλοοίμεθόν) δηλοοίμεθον, (δηλοοοισθον) δηλοοοισθον, (δηλοοοισθην) δηλοοοισθην. (δηλοοοίμεθα) δηλοοοίμεθα, (δηλοοοισθε) δηλοοοισθε, (δηλοοοίντο) δηλοοοίντο.	(δηλοοεσθαι) δηλοοεσθαι.	ὁ (δηλοοόμενος) δηλοοόμενος, ἡ (δηλοοομένη) δηλοοομένη, τὸ (δηλοοοιμενον) δηλοοοιμενον.
δηλωθησοίμην, δηλωθήσοιο, δηλωθήσοιτο. δηλωθησοίμεθον, δηλωθήσοισθον, δηλωθησοοισθην. δηλωθησοίμεθα, δηλωθήσοισθε, δηλωθήσονται.	δηλωθήσεσθαι.	ὁ δηλωθησόμενος, ἡ δηλωθησομένη, τὸ δηλωθησοιμενον.
δηλωθείην, δηλωθείης, δηλωθείη. δηλωθείμεν, δηλωθείητον, δηλωθείητην. δηλωθείημεν, δηλωθείητε, δηλωθείησαν.	δηλωθῆναι.	ὁ δηλωθείς, ἡ δηλωθείσα, τὸ δηλωθέν.
δεδηλωμένος εἶην, εἶης, εἶη. δεδηλωμένω εἶημεν, εἶητον, εἶητην. δεδηλωμένοι εἶμεν, εἶητε, εἶησαν.	δεδηλωῖσθαι.	ὁ δεδηλωμένος, ἡ δεδηλωμένη, τὸ δεδηλωμένον.
δηλωσοίμην, δηλωσοιο, δηλωσοίτο. δηλωσοίμεθον, δηλωσοοισθον, δηλωσοοισθην. δηλωσοίμεθα, δηλωσοοισθε, δηλωσοίντο.	δηλωσοεσθαι.	ὁ δηλωσόμενος, ἡ δηλωσομένη, τὸ δηλωσοιμενον.
δηλωσαίμην, δηλώσαιο, δσλώσαιτο. δηλωσαίμεθον, δηλώσαισθον, δηλώσαισθην. δηλωσαίμεθα, δηλώσαισθε, δηλώσαιντο.	δηλώσασθαι.	ὁ δηλωσάμενος, ἡ δηλωσαμένη, τὸ δηλωσάμενον.

Φράσεις.

Δουλούμεθα τῇ σαρκεὶ καὶ τοῖς πάθεσιν—ὕπὸ τῆς ἀνάγκης πάντα δουλοῦται ταχῶς—τοὺς μὲν φίλους ἐλευθερώμεν τοὺς δὲ ἐχθροὺς χειρώμεθα—μὴ γαυριοῦ σοφία—ὁ ὑπέρφων ταπεινοῖτο—τοῖς ἀγαθοῖς ἐναντιούμενοι ἄξιοι εἰσι ζημιοῦσθε οὐδὲν ἄνευ ἀσκήσεως κаторροῦται, δυνατὴ δὲ αὕτη πᾶν ἐκνικῆται.

12 ΚΑ'. Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν χρόνων.

126. Ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ ἐνεστώτος σχηματίζονται ὁ ἐνεστώς τῆς παθητικῆς καὶ ὁ παρατατικός τῆς ἐνεργητικῆς καὶ παθητικῆς φωνῆς ὡς λέω λυομαι, ἔλυον ἐλύθημι.

127. Ὁ ἐνεργητικὸς καὶ μέσος μέλλων καὶ ἀόριστος πρῶτος τῶν ἐχόντων χαρακτηρὰ φωνῆν ἢ ἄφωνον σχηματίζονται ἐκ τῆς πρωτοθέτου ρίζης προσλαμβάνονται εἰς αὐτὴν σ ὡς τιπτεω τίψω τίψωμαι ἔπειθα ἐπέειπα, λέω λέσω λέσομαι ἔλυσα ἐλυσάμην. Τῶν ἐχόντων ὁμοῦ χαρακτηρὰ τ, θ, φ, ἀποβάλλουσι τοῦτο πρὸ τοῦ σ ὡς πείθω πείσω ἐπεισάμην ἐπεισάμην.

128. Ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος καὶ ὑπερσυντελικὸς σχηματίζονται ἐκ τῆς πρωτοθέτου ρίζης ὡς ἐξῆς.

α. Ὄταν ὁ ἐνεστώς ἔχη χαρακτηρὰ π, β, φ, ὁ παρακείμενος ἔχει σ ὡς τίπτεω τέτυγα, τρέβω τέτριγα, γράφω γέγραφα.

β. Ὄταν ὁ ἐνεστώς ἔχη χαρακτηρὰ κ, γ, χ, ὁ παρακείμενος ἔχει χ ὡς λέγω λέλεχα, πλέκω πέπλεχα, τείχω τέτευχα.

γ. Ὄταν ὁ ἐνεστώς ἔχη χαρακτηρὰ τ, θ, φ, φωνῆν ἢ ὑγρόν, ὁ παρακείμενος ἔχει κ' ὡς μένω μεμνήκα, ἐρέω εἴρηκα, ἐρέλω ἠθέληκα, ἀνέω ἠέωκα πείθω πέπεικα, ἄνω ἦσα.

129. Ὁ παθητικὸς πρῶτος ἀόριστος καὶ μέλλων προσθέτει τὴν κατάληξιν ἀμέσως εἰς τὴν πρωτόθετον ρίζαν ὡς λέω, ἐλύθη, λυθήσομαι, τίπτεω ἐτύθη, τιφθήσομαι.

130. Ὁ παθητικὸς παρακείμενος καὶ ὑπερσυντελικὸς σχηματίζονται ἐκ τῆς πρωτοθέτου ρίζης ἂν προσθέσωμεν εἰς αὐτὴν τὴν κατάληξιν μου κίμην ὡς λέω λέλυμαι ἐλελύμην, τρέβω τέτριγμαι ἐτετρίμην.

131. Ὄταν ὁ χαρακτηρὸς τοῦ ῥήματος ἦνε π, β, φ, τρέπεται οὗτος εἰς τὸν παθητικὸν παρακείμενον ἢ ὑπερσυντελικὸν πρὸ τοῦ μ εἰς μ' ὅταν δὲ ἦνε κ, γ, χ, τότε πρὸ τοῦ μ τρέπεται εἰς γ' ὅταν δὲ ἦνε τ, θ, φ, τότε τρέπεται πρὸ τοῦ μ εἰς σ' ὡς εἴπω τέτριγμαι ἐτετρίμην, πέμπω πέπεμαι ἐπεπέμην, ἀλέγω ἠλείγμαι ἠλείμην, πλέκω πέπλεγμαι ἐπεπέγγην, βρέγω βέβρωγμαι ἐβεβρέγγην, ὀρέω ὀρώργμαι ὀρωρόγγην, κείθω κέπειμαι.

ΣΗΜ. Τὰ λήγοντα εἰς ου καὶ ου καὶ τινά φωνηεντόληκτα λαμβάνουσι πρὸ τῆς μαι καὶ μιν σ' ὡς κείθεω κέκίσεσμαι, ἠκούω ἠκούσμαι, τίλω τίτίλισμαι.

132. Οἱ δεύτεροι ἀόριστοι καὶ μέλλοντες σχηματίζονται ἐκ τῆς πρωτοθέτου ρίζης, ἂν θέσωμεν εἰς τὴν ρίζαν τοῦ μὲν ἐνεργητικοῦ τὴν κτᾶλξιν -ορ καὶ ω- ὡς τίπτω ἔτεπον τυπῶ, τοῦ δὲ παθητικοῦ τὴν -ην ὡς τίπτομαι ἐτέπη, τοῦ δὲ μέσου ἀόριστου τὴν -ορη- ὡς τίπτομαι ἐτυπόμη.

133. Τὰ ἔχοντα χαρακτῆρα λ, μ, ν, ρ, εἰς τὴν ἐνεργητικὴν καὶ μέσην φωνὴν σχηματίζουσι τὸν μέλλοντα δεύτερον περισπώμενον ὡς φαίνω φακῶ, σπείρω σπερῶ τὸν δὲ ἀόριστον χωρὶς σ, τρέποντες τῆς ρίζης τὸ α εἰς η, τὸ ε εἰς ει καὶ τὸ ι καὶ υ βραχέα εἰς ι καὶ η μακρά ὡς φαίνω ἔφηνα ἔφηνάμη, στέλλω ἔστειλα ἔστειλάμη, κρῖνω ἔκρινα ἔκρινάμη, πλύνω ἐπλύνα ἐπλύθη.

134. Τὰ ἔχοντα χαρακτῆρα λ, ν, ρ, καὶ ρίζαν μονοσύλλαβον τρέπουσι τῆς ρίζης τὸ ε καὶ ει εἰς α εἰς τὸν ἐνεργητικὸν καὶ παθητικὸν παρακείμενον καὶ εἰς τοὺς παθητικοὺς ἀόριστους καὶ μέλλοντας. ὡς στέλλω ἔσταλκα ἔσταλμαι ἐστάλθην ἐστάλην σταλήσομαι σταλήσομαι στείρω ἔσπαρκα ἔσπαρην σπαθήσομαι.

135. Τὰ εἰς -ειω, -ιω καὶ υῶ διασύλλαβα εἰς τὸν ἐνεργητικὸν καὶ παθητικὸν παρακείμενον καὶ εἰς τοὺς παθητικοὺς ἀόριστους καὶ μέλλοντας ἀποβάλλουσι τὸ υ ὡς τίνω τέτακα τέταμαι ἐτάθη ταθήσομαι, κρῖνω κέκρικα ἐκρίθη κριθήσομαι, πλύνω πέπλυκα ἐπλύθη πλυθήσομαι.

ΚΒ. Περὶ τονισμοῦ τῶν ῥημάτων.

136. Εἰς τὰ ῥήματα ὁ τόνος συνήθως εὐρίσκεται εἰς τὴν παραλήγουσαν· τονίζονται δὲ εἰς τὴν λήγουσαν.

α. Ὁ ἐνεργητικὸς ἐνεσιῶς τῶν συνηρημένων τῆς ὀριστικῆς καὶ ὑποτακτικῆς ὡς τιμῶ, ποιῶ, δηλῶ.

β. Οἱ ἐνεργητικοὶ δεύτεροι ἀόριστοι τῆς προστακτικῆς ἐλθε εἴρε, εἶπε, λαβέ, ἴδε (ἀλλὰ καὶ λάβε ἴδε).

γ. Ὁ ἐνεργητικὸς δεύτερος μέλλον τῆς ὀριστικῆς ὡς μενῶ, τενῶ.

δ. Ὁ ἐνεργητικὸς δεύτερος ἀόριστος καὶ μέλλον τῆς ἀπαρεμφάτου. ὡς λιπέιν, μενέειν ἐρεῖν.

ε. Ὁ ἐνεργητικὸς δεύτερος ἀόριστος καὶ παρακείμενος τῆς μετοχῆς ὡς τεπῶν, λιπῶν. γεγραφῶς, τετυχῶς.

ΚΓ. Κατάλογος τῶν εὐχρηστοτέρων ἀνωμάτων καὶ ἑλλειπῶν ῥημάτων.

Α.

137. Ἄγω (φέρω), παρατ. ἦγον, μέλ. ἄξω. παρακ. ἀγῆχα. ἀόρ. β' ἤγαγον.

Αἰρέω-ῶ (κυριεύω), παρατ. ἤρεον-ἤρον, μέλ. αἰρήσω, παρατ. ἤρηκα ἀόρ. β' εἴλον.

Αἰσθάνομαι παρατ. ἤσθανόμην, μέλ. αἰσθήσομαι, παρακ. ἤσθημαι, μέσ. ἀόρ. β'. ἤσθόμην. (Αἰσθ-ομοί)

Ἀκούω παρατ. ἤκουον μέλ. ἀκούσω, παρακ. ἀκήσασα, ἀόρ. ἀ. ἤκουσα.

Ἀμαρτάνω. παρατ. ἡμάρτακον, μέλ. ἁμαρτήσομαι παρακ. ἡμάρτηκα, ἀόρ. ἀ. ἡμάρτησα, ἀόρ. β'. ἡμαρτον.

Ἀνοίγω. παρατ. ἤνοιγην. μέλ. ἀνοίξω, παρακ. ἀνέωγα, ἀόρ. ἀ. ἤνοιξα, καὶ ἠνέωξα.

Ἄνορθῶ, παρατ. ἠνώρθουν, μέλ. ἀνορθώσω, παρακ. ἠνώρθωκα, ἀόρ. ἀ. ἠνώρθωσα.

Αὐξάνω, παρατ. πύξανον, μέλ. αὐξήσω, παρακ. πύξημαι παθ. ἀόρ. ἀ. πύξήθη.

B.

Βαίνω, παρατ. ἔβαινον. μεσ. μέλ. ἐθήσομαι, παρακ. βέβηκα, ἀόρ. β'. ἔβην ἔβης ἔβη ἔβημεν ἔβητον ἐβήτην, ἔβημεν ἔβητε ἔβησαν, μετοχ. βάς.

Βάλλω, παρατ. ἔβαλλον, μέλ. βαλῶ, παρακ. βέβληκα, ἀόρ. β'. ἔβαλον, παθ. παρακ. βέβλημαι, παθ. ἀόρ. ἀ. ἐβλήθη.

Βιόω-βιῶ, παρατ. ἐβίουν ἐβίουσι, μέλ. βιώσω, μέσ. μέλ. βιώσομαι, παρακ. βεδίωκα, ἀόρ. ἀ. ἐβίωσα, ἀόρ. β'. ἐβίουν.

Βλαστάνω, παρατ. ἐβλάστανον, μέλ. βλαστήσω, παρακ. βεβλάστηκα, ἀόρ. ἀ. ἐβλάστησα ἀόρ. β'. ἔβλαστον.

Βούλομαι (θέλω), βούλει βούλεται, μέλ. βουλήσομαι, παρακ. βεβούλημαι, παθ. ἀόρ. ἀ. ἐβουλήθη.

Γ.

Γί(γ)νομαι. παρατ. ἐγί(γ)νόμην, μέλ. γενήσομαι, παρακ. γεγένημαι, μέσ. ἀόρ. β'. ἐγενόμην, παθ. ἀόρ. ἀ. ἐγενήθη. παθ. μέλ. γενηθήσομαι.

Γι(γ)νώσκω (γνωρίζω), παρατ. ἐγίγνωσκον, μέσ. μέλ. ἀ. γνώσομαι. παρακ. ἔγνωκα καὶ ἔγνωσμαι, ἀόρ. β'. ἔγνω ἔγνωσ ἔγνω, ἔγνωμεν ἔγνωτον ἐγνώτην, ἔγνωμεν ἔγνωτε ἔγνωσαν.

Δ.

Δάκνω (δαγκάνω), παρατ. ἔδακνον. μέλ. δήξομαι. παρακ. δέδηχα. ἀόρ. β'. ἔδακνον, παθ. ἀ. ἐδήχθη.

Δεῖ (εἶνε χρεῖα) ἀπαρέμφ. δεῖν μετοχ. δεόν, παρατ. ἔδει, μέλ. δεήσει, ἀόρ. ἐδέησε.

Δεικνύω καὶ δαίκνυμι δαίκνυς δαίκνυσι, δαίκνυμεν δαίκνυτον δαίκνυτον, δαίκνυμεν δαίκνυται δαίκνυσι, παρατ. ἐδείκνυν ἐδείκνυς ἐδείκνυ, ἐδείκνυμεν ἐδείκνυτον ἐδείκνυτην, ἐδείκνυμεν ἐδείκνυται ἐδείκνυσαν. μέλ. δείξω, παρακ. δέδειχα, ἀόρ. ἀ. ἔδειξα, προσ. ἐνεστ. δείκνυ δεικνύτω, δεικνυτον δεικνύτων, δεικνυτε δεικνύτωσαν εὐκτ. δεικνύοιμι ὑποτ. δεικνύω ἀπαρ. δεικνύοι μετοχ. δεικνείς δεικνύσα δεικνύν. Παθ. δείκνυμαι δεικνυται δεικνύσαι, δεικνύμεθον δεικνυσθον δείκνυσθον δεικνύ-

μεθα δείκνυσθε δείκνυνται παρατ. ἐδεικνύμην, ἐδείκνυσο ἐδείκνυτο, ἐδεικνύμεθον ἐδείκνυσθον ἐδεικνύσθην, ἐδεικνύμεθα ἐδείκνυσθε ἐδείκνυντο μέσ. μέλ. δείξομαι παρακ. δέδειγμαι μέσ. ἀόρ. ἀ. ἐδειξάμην παθ. ἀόρ. ἀ. ἐδείχθην παθ. μέλ. ἀ. δειχθήσομαι προστ. ἐνεστ. δείκνυσο δεικνύσθω, δείκνυσθον δεικνύσθων, δείκνυσθε δεικνύσθωσαν εὐκτ. δεικνυοίμην ὑποτ. δεικνύωμαι ἀπαρ. δείκνυσθαι μετοχ. δεικνύμενος

Δέω (δένω) ὡς τὸ πλέω παρ. ἔδεον μέλ. ἀ. δήσω παρακ. δέδεκα ἀόρ. ἔδησα παθ. ἀόρ. ἀ. ἐδέθην παθ. μέλ. ἀ. δεθήσομαι.

Διδράσκω (δραπέτευω, φεύγω) παρτ. ἐδίδρασκον μέλ. δράσομαι παρακ. δέδρακα ἀόρ. ἀ. ἔδρασα ἀόρ. β'. ἔδραν ἔδρας ἔδρα, ἔδραμεν ἔδρατον ἐδράτην, ἔδραμεν ἔδρατε ἔδρασαν προστ. δρᾶθι εὐκτ. δράϊν ἀπαρ. δρᾶναι μετ. δράς.

Δίδω καὶ δίδωμι δίδως δίδωσι, δίδομεν, δίδοτον δίδοτον δίδομεν δίδοτε διδοῦσι παρατ. ἐδίδων ἐδίδως ἐδίδω, ἐδίδομεν ἐδίδοτον ἐδίδοτην, ἐδίδομεν ἐδίδοτε ἐδίδοσαν μέλ. δώσω παρακ. δέδωκα ἀόρ. ἀ. ἔδωκα ἀόρ. β'. ἔδων ἔδως ἔδω, ἔδομεν ἔδοτον ἐδότην, ἔδομεν ἔδοτε ἔδοσαν προστ. ἐνεστ. δίδου διδοῦτω, δίδοτον διδοῦτων, δίδοτε διδοῦτων ἀόρ. β'. δός δότω, δότων δότων, δότε δότωσαν εὐκτ. ἐνεστ. διδοῖν διδοίης διδοίη, διδοίημεν διδοίητον διδοίητην, διδοίημεν διδοίητε διδοίησαν ὑποτ. ἐνεστ. διδῶ διδῶς διδῶ, διδῶμεν διδῶτον διδῶτον, διδῶμεν διδῶτε διδῶσι ἀόρ. β'. δῶ δῶς δῶ, δῶμεν δῶτον δῶτον, δῶμεν δῶτε δῶσι ἀπαρ. ἐνεστ. διδῶναι ἀόρ. β'. δοῦναι μετοχ. ἐνεστ. διδοῦς, διδοῦσα, διδόν, ἀόρ. β'. δούς, δοῦσα, δόν. Παθ. δίδομαι δίδοσαι δίδοται παρατ. ἐδιδάμην ἐδίδοσο ἐδίδοτο μέλ. δόσομαι παρακ. δέδομμι μέσ. ἀόρ. β'. ἐδέμην ἔδοσο ἔδοτο παθ. ἀόρ. ἀ. ἐδόθην παθ. μέλ. δοθήσομαι προστ. ἐνεστ. δίδου διδόσθω μέσ. ἀόρ. β'. δοῦ δόσθω εὐκτ. ἐνεστ. δίδου διδόσθω μέσ. ἀόρ. β'. δοῖμην δοῖτο δοῖτο ὑποτ. ἐνεστ. διδῶμαι διδῶ διδῶται μέσ. ἀόρ. β'. δῶμαι, δῶ δῶται ἀπαρ. ἐνεστ. δίδοσθαι μέσ. ἀόρ. β'. δόσθαι μετοχ. ἐνεστ. διδόμενος μέσ. ἀόρ. β'. δόμενος.

Ε.

Ἐγείρω (σηκώνω) παρατ. ἤγειρον μέλ. β'. ἐγερῶ παρακ. ἐγήγερα καὶ ἐγήγορα ἀόρ. ἀ. ἤγειρα παθ. ἀόρ. ἀ. ἤγέρθην.

Εἶμι (ὑπάρχω) εἶς ἢ εἶ ἐστί, ἐσμέν ἐστὸν ἐστόν, ἐσμέν ἐστέ εἶσι, παρατ. ἦν ἦς ἢ ἢ ἦν, ἦμεν ἦτον ἦτην, ἦμεν ἦτε ἦσαν μέλ. ἔσομαι προστ. ἔσθι ἢ ἔσο ἔστω ἢ ἦτω, ἔστον ἔστων, ἔστε ἔσταισαν. εὐκτ. εἶην εἶης εἶη. εἶημεν εἶητον εἶητην, εἶημεν εἶτε εἶησαν ὑποτ. ὦ ἦς ἢ ὦμεν ἦτον ἦτον, ὦμεν ἦτε ὦσι ἀπαρ. εἶναι μετοχ. ὦν οὔσα ὄν.

Εἶμι (πορεύομαι) εἶς εἶσι, ἴμεν, ἴτον ἴτον, ἴμεν ἴτε ἴσσι προστ. ἴθι ἴτω, ἴτον ἴτων, ἴτε ἴτωσαν εὐκτ. ἴμι, ἴσι, ἴοι, ἴομεν ἴοτον ἴοτην,

ἴομεν ἴσσετε ἴοιεν ὑποτ. ἴω ἴησῖν, ἴωμεν ἴητον ἴητον, ἴημεν ἴητε ἴωσιν· ἀπαρ. ἴεναί μετοχ. ἴων ἴουσα ἴόν.

Ἐπίσταμαι (γνωρίζω) παρατ. ἤπιστάμην μέσ. μέλ. ἄ. ἐπισήσομαι·

Ἐπομαι (ἀκολουθῶ) παρατ. εἰπόμην μέλ. ἐψομαι μέσ. ἀόρ. ἅ. ἐπόμην.

Ἐργάζομαι παρακν. εἰργάζομην μέλ. ἐργάσομαι παρακ. εἰργασμαι παθ. ἀόρ. ἄ. εἰργάσθην.

Ἐρχομαι παρατ. ἤρχομην μέλ. ἐλεύσομαι (ποιητ καὶ μεταχ.) παρακ. ἐλήλυθα ἀόρ. ἅ. ἤλθον προστ. ἐλθέ.

Ἐσθίω (τρώγω) παρατ. ἤσθιον μέλ. φαγοῦμαι ἀόρ. ἅ. ἔφαγον.

Εὐρίσκω παρατ. εὐρίσκον μέλ. εὐρήσω παρακ. εὐρήκα καὶ εὐρημαι ἀόρ. ἅ. εὐρον. προστ. εὐρέ παθ. ἀόρ. ἄ. εὐρέθην.

Ἐχω παρατ. εἶχον μέλ. ἔξω παρακ. ἔσχικα ἀόρ. ἅ. ἔσχον· προστ. σγῆς σγέτω· εὐκτ. σχοίην σχοίης σχοίη. ὑποτ. σχωῶ σγῆς σγῆ· ἀπαρ. σχαίν· μετ. σχών· σχόντος.

Z.

Ζῶ ζῆ; ζῆ· προστ. ζῆθι καὶ ζῆ ζήτω· ἀπαρ. ζῆν παρατ. ἐζων ἐζης ἐξη μέλ. ζήσω παρακ. ἐξηκα ἀόρ. ἄ. ἐξησα (ἴδε καὶ βιώω).

H.

Ἡττάομαι ὄμαι (νικῶμαι) παρατ. ἠττάομην ὄμην μέλ. ἠττήσομαι πάρακ. ἠττημαι παθ. ἀόρ. ἄ. ἠττήθην.

Θ.

Θνήσκω (ἀποθνήσκω) παρατ. ἐθνήσκον μέσ. μέλ. ἅ. θανοῦμαι ἀόρ. ἅ. ἐθانون παρακ. τέθνηκα εὐκτ. τεθναίνω προστ. τέθναθι τεθνάτω, ἀπαρ. τεθνάνα; μετοχ. τεθνεώς· ὄτος, τεθνεῶσα· ὄσης, τεθνεός· ὄτος.

I.

Ἰσθίμι (σταίνω) ἴσθης ἴσθης, ἴσταμεν ἴστατον ἴστατον, ἴσταμεν, ἴστατε ἴστασι, παρατ. ἴσθην ἴσθης ἴσθη, ἴσταμεν ἴστατον ἴστάτην, ἴσταμεν ἴστατε ἴστασαν μέλ. στήσω παρακ. ἔστηκα ἀόρ. ἅ. ἔσθην ἔσθης ἔσθη, ἔσθιμεν ἔσθητον ἔσθήτην, ἔσθιμεν ἔσθητε ἔσθησαν· προσταχτ. ἐνεστ. ἴστα ἴστάτω, ἴστατον ἴστάτων, ἴστατε ἴστάτως, ἀόρ. ἅ. στήθι, στήτω, στήτον, στήτων, στήτες στήτως· ἀπαρ. ἐνεστ. ἴσταίνω ἴσταίης ἴσταίη, ἴσταίημεν ἴσταίητον ἴσταίήτην. ἴσταίημεν ἴσταίητε ἴσταίην, ἀόρ. ἅ. σταίην σταίης σταίη, σταίημεν σταίητον σταίήτην, σταίημεν σταίητε σταίηεν ὑποτ. ἴστω ἴσθης ἴσθη, ἴστωμεν ἴσθητον ἴσθητον ἴστωμεν ἴσθητε ἴσθωσιν, ἀόρ. ἅ. στῶ σθης σθῆ, στῶμεν σθῆτον σθῆτον, στῶμεν σθῆτε σθῶσιν ἀπαρ. ἐνεστ. ἴσταναι ἀόρ. ἅ. στήναι· μετοχ. ἐνεστ. ἴστας ἴστασα ἴσταν, ἀόρ. ἅ. στας στάσασ· ἴσταν. Παθ. ἴσταμαι ἴστασαι ἴσταται παρατ. ἴστάμην ἴστασα ἴστατο μέσ. μέλ. ἄ. ἐτήσομαι παρακ. ἔσταμαι μέσ ἀόρ. ἄ. ἐστησά-

μην, παθ. ἀόρ. α. ἐστάθην, παθ. μέλ. α. σταθήσομαι· προστ. ἐνεστ. ἵστασο ἱστάσθω· εὐκτ. ἱσταίμην ἱσταίτο ἱσταίτο ὑποτακ. ἱστώμαι ἱστῆ ἱστῆται· ἀπαρ' ἵστασθαι· μετ. ἱστάμενος.

Κ.

Καίω, παρατ. ἔκαιον, μέλ. α. κύσω, παρακ. κέκαικα, ἀόρ. α. ἔκαυσα, παθ. ἀόρ. α. ἐκαύθην καὶ β'. ἐκάην.

Καλέω ὤ, παρατ. ἐκάλεον-ουν, μέλ. καλέσω, παρακ. κέκληκα, ἀόρ. α. ἐκάλεσα, παθ. παρακ. κέκλημαι, παθ. μέλ. κληθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐκλήθην.

Κάμνω (προσπαθῶ, κοπιᾶζω), παρατ. ἔκαμνον, μέσ. μέλ. β'. κημοῦμαι, παρακ. κέκηκα, ἀόρ. β'. ἔκαμον.

Κεῖμαι κείσαι· κείσαι, κείμεθον κείσθον κείσθον, κείμεθα κείσθε κείνται, παρατ. ἐκείμην ἐκείσο ἐκείτο· ἐκείμεθον ἐκείσθον ἐκείσθην, ἐκείμεθα ἐκείσθε ἐκείντο, μέλ. κείσομαι· προστ. κείσο κείσθω κείσθον κείσθων, κείσθε κείσθωσαν· εὐκτ. κείοιμην ὑποτακ. κέωμαι· ἀπαρ. κείσθαι· μετοφ. κείμενος.

Κλαίω παρατ. ἔκλαιον, μέλ. κλάτω καὶ κλάσομαι, παρακ. κέκλυσαμαι, ἀόρ. α. ἔκλυσα, παθ. ἀόρ. ἐκλαύθην, παθ. μέλ. κλαυθήσομαι.

Κτείνω (φονεύω), παρατ. ἔκτεινον, μέλ. β'. κτενῶ, παρακ. ἔκτακα καὶ ἔκτονα, ἀόρ. α. ἔκτεινα, ἀόρ. β'. ἔτανον.

Λ.

Λαμβάνω. παρατ. ἐλάμβανον, μέσ. μέλ. α. λήψομαι, παρακ. εἴληφα καὶ εἴλημαι, ἀόρ. β'. ἔλαβον, παθ. ἀόρ. α. ἐλήφθην.

Λαυθάνω (εἶμαι ἄγνωστος), παρατ. ἐλάυθανον, μέλ. λήσω καὶ λήσομαι, παρακ. λέληθα καὶ λέλυσμαι, ἀόρ. β'. ἔλαθον.

Λέγω, παρατ. ἔλεγον, μέλ. α. λέξω, μέλ. β'. ἐρῶ, ἀόρ. ἔλεξα, ἀόρ. β'. εἶπον· προστ. εἰπέ, παρακ. λέλεγα καὶ εἶρηκα, ὑπερσ. εἶρηκειν, παθ. ἀόρ. α. ἐλέχθην καὶ ἐρρόθην, παθ. παρακ. λέλεγμαι καὶ εἶρημαι.

Μ.

Μαυθάνω, παρατ. ἐμάυθανον, μέσ. μέλ. α. μαθήσομαι, παρακ. μεμάθηκα, ἀόρ. α. ἔμαθα, ἀόρ. β'. ἔμαθον.

Μέλει (με μέλει ἀπρόσ. μέλ. μελήσει, ἀόρ. ἐμέλησε, παρακ. μεμέληκε.

Μέλλω, παρατ. ἔμελλον καὶ ἤμελλον, μέλ. μελήσω, ἀόρ. ἐμέλλησα καὶ ἠμέλλησα.

Μένω παρατ. ἔμενον, μέλ. β'. μενῶ, παρακ. μεμένηκα, ἀόρ. α. ἔμεινα.

Μίγνυμι καὶ μίγνυμι (ἀνκακτώνω), παρατ. ἐμίγνυον, μέλ. α. μίξω, παρακ. μέμιχα καὶ μέμιγμα, ἀόρ. α. ἔμιξα, παθ. ἀόρ. α. ἐμίχθην, παθ. ἀόρ. β'. ἐμίχην, μέσ. ἀόρ. α. ἐμιζάμην.

Μιμνήσκω (ἐνθυμούμαι) παρατ. ἐμιμνησκόμην, μέλ. μνησθήσομαι, ἀόρ. ἔμνησα, παθ. ἀόρ. α. ἐμνήσθην, παρακ. ἀντί· ἐνεστ. μέμνημαι.

Ν.

Νέρω (δικανέλω), μέλ. νερώ, ἀόρ. α. ἐνέριχα, παρακ. νενέριχα καὶ νενέριμαι, παθ. ἀόρ. α. ἐνεμήθην.

Θ.

ὄομαι καὶ οἴμι (νομίζω), οὔει οὔεται, παρατ. ὄομην καὶ οἴμην
 ἦου ἦετο, μέλ. οἴησομαι, παθ. ἄορ. ἄ. οἴηθην.

ὀλισθαίνω (γλιστρῶ), παρατ. ὀλίσθαινον, μέλ. ἄ. ὀλίσθήσω, ἄορ.
 ἄ. ὀλίσθησα, ἄορ. β'. ὀλίσθον.

ὀμνύω (ὀρκίζομαι), παρατ. ὀμνυον, μέλ. ἄ. ὀμόσω καὶ ὀμοῦμαι,
 παρακ. ὀμώμοκα, ἄορ. ἄ. ὀμοσα

ὄρω-ῶ (βλέτω), παρατ. ἐώραον-ων, μέλ. ὄψομαι, παρακ. ἐώρα-
 κα β'. εἶδον, προστ. ἴδε καὶ ἰδέ, μετ. ἰδών.

Π.

πίσχω, παρατ. ἐπασχον, μέλ. πείσομαι ἢ πήσομαι, παρακ. πέ-
 πονθα, ἄορ. β'. ἐπαθον.

πίνω, παρατ. ἐπινον, μέλ. πίομαι καὶ πιοῦμαι, παρακ. πέπωκα
 καὶ πέπομαι, ἄορ. β'. ἐπιον, παθ. ἄορ. ἄ. ἐπήθην.

πίπτω παρατ. ἐπιπτον- μέλ. πέσω καὶ πεσοῦμαι, παρακ. πέπτω-
 κα, ἄορ. ἄ. ἐπεσα, ἄορ. β'. ἐπεσον.

πλέω πλείεις-εις πλείει εἶ, παρατ. ἐπλεον ἐπλεες-εις ἐπλεε-ει,
 μέλ. ἄ. πλεύσω, παρακ. πέπλευκα, ἄορ. ἄ. ἐπλευσα.

πλήττω (κτυπῶ) παρατ. ἐπληττον, μέλ. πλήξω, παρακ. πόπληγα καὶ
 πέπληγμα, ἄορ. ἄ. ἐπληξα, παθ. ἄορ. β'. ἐπληγην καὶ συνθ. ἐξεπλάγην.

πυνθάνομαι (ἐρωτῶ) παρατ. ἐπυνθανόμην, μέλ. πεύσομαι, παρακ.
 πέπυσμαι, μέσ. ἄορ. β'. ἐπυθόμην.

Ρ.

ρέω (ὡς τὸ πλέω), παρατ. ἔρρεον, μέλ. ρεύσω καὶ ρεύσομαι, παρακ.
 ἐρρήκα, ἄορ. ἄ. ἐρρευσα, παθ. ἄορ. β'. ἐρρύην.

ρήγνυμι καὶ ῥηγνύω (σπῶ), παρατ. ἐρρήγνυν, μέλ. ἄ. ῥήξω, παρακ.
 ἐρραγα καὶ ἔρωγα, ἄορ. α. ἐρρηξα, παθ. ἄορ. β'. ἐρράγην.

Σ.

σθεννώω καὶ σθένυμι (σβύνω), παρατ. ἐσθέννυν, μέλ. ἄ. σθέσω
 καὶ σθήσομαι, παρακ. ἐσθηκα κα ἐσθεσμαι, ἄορ. ἄ. ἐσθεσα, ἄορ. β'.
 ἐσθην, παθ. ἄορ. ἄ. ἐσθέσθην.

στρέφω, παρατ. ἐστρεφον, μέλ. στρέψω καὶ στραφήσομαι, παρακ.
 ἐστρημαι, ἄορ. ἄ. ἐστρεψα, παθ. ἄορ. β'. ἐστράφην.

σφάλλω, παρατ. ἐσφαλλον, μέλ. σφαλῶ καὶ σφαλήσομαι, παρακ.
 ἐσφαμαι, ἄορ. β'. ἐσφαλον, παθ. ἄορ. β'. ἐσφάλην.

Τ.

τέμνω (κόπτω), παρατ. ἔτεμον, μέλ. β'. τεμῶ, παρακ. τέτμηκα
 καὶ τέτμημι, ἄορ. β'. ἔταμον καὶ ἔτεμον, παθ. ἄορ. ἄ. ἐτμήθην,
 μέσ. ἄορ. β'. ἐτεμόμην.

τίθημι (θέτω) τίθησ τίθησι, τίθεμεν τίθετον τίθετον, τίθεμεν τίθετε
 τιθεῖσι, παρατ. ἐτίθην ἐτίθησ ἐτίθη, ἐτίθεμεν ἐτίθετον ἐτιθέτην, ἐτίθε-

μεν ἐτίτε ἐτίθεσαν μέλ. α. θήσω παρακ. τέθεικα ἀόρ. β'. ἔθην ἔθης ἔθην, ἔθεμεν ἔθετον ἔθέτην, ἔθεμεν ἔθετε ἔθεσαν* προστ. ἐνεστ. τίθει τιθέτω ἀόρ. β'. θεῖς θέτω εὐκτ. ἐνεστ. τιθειῖν τιθειῖς τιθειῖν ἀόρ. β'. θεῖν θεῖης θεῖν ὑποτ. ἐνεστ. τιθῶ τιθῆς τιθῆ ἀόρ. β'. θῶ θῆς θῆ ἀπαρ. ἐνεστ. τιθέναι ἀόρ. β'. θεῖναι μετ ἐνεστ. τιθειῖς τιθειῖσα τιθῆν ἀόρ. β'. θεῖς θεῖσα θέν. Παθ. τίθεμαι τίθεσαι τίθεται παρατ. ἐτιθέμην ἐτίθεσο ἐτίθετο* μέλ. θήσομαι παρακ. τίθειμαι μέσ. ἀόρ. β'. ἐθέμην ἔθεσο ἔθετο* προστ. ἐνεστ. τίθεσο τιθέσθω μέσ. ἀόρ. β'. τοῦ θέσθω εὐκτ. ἐνεστ. τιθειῖμεν τιθειῖτο τιθειῖτο μέσ. ἀόρ. β'. θεῖμην θεῖο θεῖτο ὑποτ. ἐνεστ. τιθῶμαι τιθῆ τιθῆται μέσ. ἀόρ. β'. θεῖμαι θεῖο θεῖται ἀπαρ. ἐνεστ, τίθεσθαι μέσ. ἀόρ. β' θέσθαι μετοχ. ἐνεστ, τιθέμενος τιθεμένη τιθέμενον μέσ. ἀόρ. β'. θέμενος θεμένη θέμενον.

Τίκτω (γεννώ) παρατ. ἔτικτον μέλ. τέξομαι ἀόρ. α. ἔτεξα ἀόρ. β'. ἔτεκον παρατ. τέτοκα μέσ. ἀόρ. β', ἐτεκόμην.

Τρέφω παρατ. ἔτρεφον μέλ. θρέψω παρακ. τέθραμμαι ἀόρ. α. ἔθρεψα παθ. ἀόρ. β'. ἐτράφην.

Τρέχω παρατ. ἔτρεχον μέλ. δραμοῦμαι παρακ. δεδράμηκα ἀόρ. β'. ἔδραμον.

Τρώγω παρατ. ἔτρωγον μέλ. φαγοῦμαι ἀόρ. β'. ἔφαγον.

Τυγχάνω (τυχαίνω) παρατ. ἐτύγχανον μέλ. τεύξομαι ἀόρ. β'. ἔτυχον παρακ. τετύχηκα.

Κ.

ὑπισχνέομαι·οῦμαι (ὑπόσχομαι·βάρβαρ) παρατ. ὑπισχνέομην αὐμην παρακ. ὑπέσχημαι μέσ. ἀόρ. β'. ὑπεσχόμην.

Φ.

Φαίνομαι παρατ. ἐφαινόμην μέλ. φανοῦμαι παρακ. πέφηνα καὶ πέφασμαι ἀόρ. β'. ἐφάνην.

Φέρω παρατ. ἔφερον μέλ. οἶσω παρακ. ἐνήνοχα ἀόρ. β'. ἤνεγκον παθ. ἀόρ. α. ἠνέχθην παθ. μέλ. α. ἐνεχθήσομαι.

Φεύγω παρατ. ἔφευγον μέλ. φεύξομαι καὶ φευξοῦμαι παρακ. πέφευγα ἀόρ. β'. ἔφυγον.

Φημί (λέγω) φῆς φησί, φαμέν φατὸν φατὸν, φαμέν φατὲ φασί, παρατ. ἔφην ἔφης ἔφη ἔφαμεν ἔφατον ἐφάτην, ἔφαμεν ἔφατε ἔφασαν, μέλ. φήσω ἀόρ. ἔφησα, προστ. ἐνεστ. φάθι φάτω, φάτον φάτων, φάτε φάτωςαν· εὐκτ. φαίην φαίης φαίη ὑποτακ. φῶ φῆς φῆ, φῶμεν φῆτον φῆτον, φῶμεν φῆτε φῶσι· ἀπαρ. φάναι μετοχ. φῶς φῶσα φάν.

Φθείρω παρατ. ἐφθείρον μέλ. φθαρῆσομαι παρακ. ἐφθαρεκα καὶ ἔφθαρμαι παθ. ἀόρ. β'. ἐφθάρην.

Χ.

Χαίρω παρατ. ἔχαιρον μέλ. χαρήσω παρακ. κεχάρηκα καὶ κεχάρημαι ἀόρ. α. ἐχάρησα παθ. ἀόρ. β'. ἐχάρην.

Χάσκω μέλ. χανοῦμαι ἀόρ. β'. ἔχανον παρακ. κέχηνα μετοχ. κέχηνός.

14 ΚΔ'. Περὶ προθέσεων.

138. Προθέσεις λέγονται αἱ λέξεις, αἱ ὁποῖαι προσδιορίζουσι τὴν μεταξὺ δύο ἀντικειμένων σχέσιν ὡς οὗτος ἐκ πόλεως — ὁ δὲ διὰ τοῦ δάσους ποταμὸς ἔρχεται.

139. Αἱ κυρίαί προθέσεις εἶνε δεκαοκτώ, τῶν ὁποίων ἕξ εἶνε μονοσύλλαβοι, ἐν, εἰς, ἐκ, ἢ, ἐξ, σύν, πρὸς, πρό, καὶ δώδεκα δισύλλαβοι ἀνά, κατά, διά, μετὰ, παρά, ἀντί, ἐπί, περί, ἀμφί, ἀπό, ὑπό, ὑπέρ.

140. Προθέσεις θεωροῦνται καὶ τὰ ἐπιρρήματα ἄχρι, μέχρι, ἀνευ, πλήρ, χωρὶς, ἔνεκα, ὡς γῆ, μά' ἔτι δὲ καὶ τὰ παραγόμενα ἐξ ἄλλων προθέσεων ἄνω, κάτω, ὑψῶς, ἔνδορ, ὑπερθερ κτλ.

Φράσεις.

Κακῆς ἀπ' ἀρχῆς γίνεται τέλος κακόν· Τῷ Κύρῳ τὴν ἀρχὴν ὠρίζε πρὸς ἔω μὲν ἢ Ἐρυθρὰ θάλασσα, πρὸς ἑσπέραν δὲ Κύπρος καὶ Αἴγυπτος πρὸς μεσημβρίαν δὲ Αἰθιοπία· αὐτὸς δὲ τὸν ἀμφὶ τὸν χειμῶνα χρόνον διῆγεν ἐν Βαβυλωνί, ἑπτὰ μῆνας· τὸν δὲ ἀμφὶ τὸ ἔαρ τρεῖς μῆνας ἐν Σούσοις· τὴν δὲ ἀκμὴν τοῦ θέρους, δύο μῆνας ἐν Ἐκβατάνοις.

ΚΕ'. Περὶ ἐπιρρημάτων.

141. Ἐπιρρήματα λέγονται αἱ λέξεις, διὰ τῶν ὁποίων προσδιορίζομεν πολλαχῶς καὶ ποικιλοτρόπως τὰ ῥήματα, τὰ ἐπίθετα καὶ ἄλλα ἐπιρρήματα κατὰ χρόνον, τόπον, τρόπον, κτλ. ὡς γράφω ἐνταῦθα. Ἄνω ταχύν, πᾶν ταχέως· διὸ καὶ εἶνε.

α. Χρονικά· ὡς σήμερον, αὔριον, χθές, νῦν, τότε, πρῶτ, ὀψέ, πάλαι, ἄρτι, αἶψ, πρὶν, εἶτα κτλ.

β. Τοπικά· ὡς ἄνω, κάτω, ἔνδορ, ἔξω, γαμαί, δεῦρο κτλ.

γ. Τροπικά· ὡς εὖ, καλῶς, πανδημεί, ἡουχῆ, ἐλλήγιστί κτλ.

δ. Ποσότητος ὡς ἅταξ, δὶς, τρίς, τετράκις, πο. λ. λάκις κτλ.

ε. Τεκτικά· ὡς δεῦτερον, τρίτον, τέταρτον κτλ.

ς. Πιραθητικά· ὡς μᾶλλον, μάλιστα, καλλιῶς, κάλλιστα κτλ.

ζ. Βεβαιωτικά· ὡς καί, δή.

η. Ἀρνητικά· ὡς οὐ, οὔτε οὐδέ, οὐδαμῶς.

θ. Ἀπαγορευτικά· ὡς μή, μήτε, μηδέ, μηδαμῶς.

ι. Διοικητικά· ὡς ἕως, τάχα.

κ. Ἐπιτακτικά· ὡς ἄνω, ἄγαρ, πᾶν κτλ.

λ. Ἐξηγητικά· ὡς ἦτοι, ἦγον, οἶον, δη. λογέει κτλ.

μ. Ἐξαιρετικά· ὡς πλήρ, ἐκτός, χωρὶς.

ν. Ἀθροιστικά· ὡς ὁμοῦ, συ. λ. ἡβδην, ἀθρόως, ἅμα.

ξ. Ὁμοτικά· ὡς γῆ, μά.

ς. Δεικτικά· ὡς εἶδού, ἴδε κτλ.

ζ. Ἐνδεικτικά· ὡς ὄφελον, εἶθε.

Φράσεις.

Ἔως ἂν οὐζῆται τὸ σκάφος, τότε χρὴ καὶ ναύτην καὶ κυβερνήτην προθύμους εἶνε — ὁπότεν στρατοπεδεύονται οἱ βρέβχοι βασιλεῖς

τᾶφρον περιβάλλονται εὐπετῶς διὰ τὴν πολυχειρίαν· — Σωκράτης πολλάκις ἐπαιζεν ἄμικσπουδάων· — οἱ κρατιῶται ἐνταῦθα τὴν νύκτα πᾶσαν ἐγρηγόρουν· — καὶ κακὸς πολλάκις τιμῆς καὶ δόξης ἔλαχεν.

§ 5 ΚΣΤ'. Περὶ συνδέσμων.

142. Σύνδεσμοι λέγονται αἱ λέξεις, αἱ ὁποῖαι χρησιμεύουσι πρὸς σύνδεσμον τῶν λόγων καὶ τῶν μερῶν αὐτῶν· ὡς ἐγὼ καὶ σὺ ἐπολεμήσαμεν· — πο.λεμεῖ ἵνα δοξασθῇ εἶνε δὲ οἱ ἐξῆς.

α'. Συμπλεκτικοί· ὡς *τέ, καί, οὔτε, μήτε.*

β'. Διαζευκτικοί· ὡς *ἢ, ἢτοι,*

γ'. Ὑποθετικοί· ὡς *εἰ, ἐάν. ἄν ἢ.*

δ'. Ἀντιθετικοί· ὡς *μέν, δέ, ἀλλά, ὅμως.*

ε'. Ἐναντιωματικοί· ὡς *καίτοι, καίπερ.*

ς'. Ἀντιλογικοί· ὡς *διότι, γάρ.*

ζ'. Εἰδικοί· ὡς *οἶον, ὡς, ὅτι.*

η'. Τελικοί· ὡς *ἵνα, ὅπως,*

θ'. Συλλογιτικοί· ὡς *ἄρα, δή. οὐν, οὐκοῦν, τοιῶν, ὥστε.*

ι'. Ἀπορηματικοί· ὡς *ἄρα, μῶν, μὴ κτλ.*

ια'. Ἐλαττωτικοί· ὡς *γούν, γέ.*

ιβ'. Δυνητικοί· ὡς *ἄν.*

Φράσεις.

Κόνων ἐκ τῆς Ἀσίας ἀφικόμενος εἰς Ἀθήνας πολὺ τοῦ τείχους ὤρθωσε τὰ τε αὐτοῦ πληρώματα παρέχων καὶ τέκτοσι καὶ λιθολόγοις μισθὸν δίδους, καὶ ἄλλο εἶ τι ἀναγκαῖον δαπανῶν· ἦν μέντοι τοῦ τείχους, 8 καὶ αὐτοὶ Ἀθηναῖοι καὶ Βοιωτοὶ καὶ ἄλλαι πόλεις ἐθελούσαι συνετείχισαν.

ΚΖ'. Περὶ ἐπιφωνημάτων.

143. Ἐπιφωνήματα λέγονται αἱ λέξεις, διὰ τῶν ὁποίων ἐκφράζομεν μεγάλην λύπην, θαυμασμόν κτλ. εἶνε δὲ αἱ ἐξῆς.

α'. Κλητικὸν ᾧ.

β'. Σχετλιαστικά· ὡς *λού, οθαί, αἶ, οἶ, οἶμοι, φεῦ, ἰὼ κτλ.*

γ'. Ἐκπληκτικά· ὡς *ᾶ*

δ'. Θειαστικά· ὡς *εὐγε, εὐοῖ, εὐάν.*

ε'. Γελαστικά· ὡς *ᾶ, ᾶά.*

ς'. Προτρεπτικά· ὡς *ἄγε, δεῦτε.*

ζ'. Ἀποτρεπτικά· ὡς *ἄπαγε.*

Φράσεις.

Σκέψασθε, ᾧ πολιτῆσι δσὴν πρόνοιαν περὶ εὐγροσύνης ἐποιήσατο ὁ Σόλων ἐκεῖνος δ παλαιὸς νομοθέτης καὶ ὁ Δράκων καὶ οἱ κατὰ τοὺς χρόνους ἐκεῖνους νομοθέται· — ᾧ οἷα κεφαλὴ καὶ ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει· — ᾧ Ζεῦ βασιλεῦ· τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν δσον ἀπέραντον, οὐδέποτ' ἡμέρα γενήσεται.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΟΝ.

ΚΗ'. Περὶ παραγωγῆς λέξεων.

144. Ἐτυμολογικὸν λέγεται τὸ μέρος τῆς γραμματικῆς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐξετάζει περὶ τῆς ἀρχῆς τῶν λέξεων.

145. Πρωτότυποι λέξεις λέγονται, ὅσας μετεχειρίσθησαν τὸ πρῶτον οἱ ἄνθρωποι πρὸς ἔκφρασιν ἰδέας τινός· ὡσποῦς, μῦς, χεῖρ.

146. Παράγωγοι λέγονται αἱ λέξεις, ὅσαι γίνονται ἐκ πρωτοτύπων ἢ ἄλλων λέξεων ὡς ἡγεμονία ἐκ τοῦ ἡγεμῶν.

ΚΘ'. Οὐσιαστικὰ ἐξ οὐσιαστικῶν παραγόμενα.

147. Οὐσιαστικὰ ἐξ οὐσιαστικῶν παραγόμενα εἶνε τὰ ὑποκοριστικά, μεγεθυντικά, ἐθνικά, πατρωνυμικά, περιεκτικά, τεμενικά κτλ.

148. Τὰ ὑποκοριστικά σημαίνουσι σμίκρυναι προσώπου ἢ πράγματος, τὸ ὁποῖον φανερώνει ἡ ρίζα· καὶ τὰ μὲν ἀρσενικά καταλήγουσιν εἰς-ισκος· ὡς νεαρίσκος, ἀνθρωπίσκος· τὰ δὲ θηλυκὰ εἰς -ισκη, -ις -υλλίς, καὶ -ίχη ὡς ἀκαρτα ἀκαρθυλλίς, θεράπαινα, θεραπευίς, παιδὸς παιδίση, πόλις πολίχη· τὰ δὲ οὐδέτερα εἰς-ιον ὡς παιδίον, ἰχθύδιον, ἱππάριον, νηούδιον, εἰδύλιον, ζωῦφιον, κορφοῖον (α).

149. Τὰ μεγεθυντικά σημαίνουσι σκωπτικῶς αὐξῆσιν τοῦ ὑπὸ τῆς ρίζης δηλουμένου καὶ καταλήγουσιν εἰς -ων ἢ -ιας ὡς χεῖλων γάστρων, μετωπίας, κωφίας (ε).

150. Τὰ ἐθνικά σημαίνουσι τὸ πόθεν εἶνέ τις, καὶ ἔχουσι διαφοροὺς καταλήξεις ὡς Κόρινθος, Κορίνθιος, Κορινθία Ἀθῆναι Ἀθναῖος Ἀθηναία, Μίλητος Μιλήσιος, Μηλισία, Ἀμαθοῦς Ἀμαθούσιος Ἀμαθουσία, Σπάρτη Σπαρτιάτης Σπαρτιάτις, Κύλικος Κυζικηνὸς Κυζικηνή, Ἀσία Ἀσιαρὸς Ἀσιανή, Δῆλος Δήλιος Δηλιάς, Μέγαρα Μεγαρεὺς Μεγαρίς, Σικελία Σικελιώτης.

151. Τὰ πατρωνυμικά σημαίνουσιν υἱόν, θυγατέρα, ἀπόγονόν τινός καὶ ἔχουσι καταλήξεις-αδης-ιδης-ιάδης· τὰ δὲ θηλυκὰ -ας, -ις, ηῖς, ὡς Αἰνεῖας Αἰνεῖάδης Αἰνεῖας, Κρόνος Κρονίδης, Δημήτριος Δημητριάδης Δημητριάς, Κωνσταντῖνος Κωνσταντινίδης Κωνσταντινίς, Θεσεὺς Θεσεῖδης Θεσηῖς.

152. Τὰ περιεκτικά σημαίνουσι τόπον περιέχοντα πολλὰ πρόσωπα ἢ πράγματα ὡς δάφνη δαφνῶν, ἄμπελος ἄμπελων, ῥόδον ῥοδοῖα.

153. Τὰ τεμενικά σημαίνουσι τόπον καθιερωμένον εἰς θεὸν ἢ ἥρωα καὶ καταλήγουσιν εἰς-ιον ὡς Ἡρακλῆς Ἡρακλειον, Θεσεὺς Θεσεῖον, Ἡρα Ἡραιον, Ἀφροδίτη Ἀφροδίσιον.

(α) Κοινῶς δὲ λέγομεν παιδάκι ψυχίτσα κτλ.

(ε) Κοινῶς χιλιάρης, κοιλιάρης μετωπίας κτλ.

κτλ.

454. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ τινὰ σημαίνοντα τέκνα ζώων καὶ λήγου-
σιν εἰς-ιδεύς· ὡς *λύκος λυκιδεύς, λέων λεοτιδεύς.*

Α'. Οὐσιαστικά ἐξ ἐπιθέτων παραγόμενα. 17

155. Οὐσιαστικά παράγονται ἐξ ἐπιθέτων καὶ σημαίνουσιν ἀφη-
ρημένως τὴν ποιότητα· κατσλήγουσι δὲ εἰς-ια, -εια -οια, -της γεν.
-τητος καὶ -συνη· ὡς *σοφὸς σοφία, ἀκριτος ἀκρισία, ἀμαθὴς ἀμά-
θεια, εὖροϋς εὖροια, ταχὺς ταχύτης, σώφρων σωφροσύνη.*

ΣΗΜ. Τὰ λήγοντα εἰς οσύνη, ἐὰν προηγῆται φωνὴν βραχύ, γράφονται
μὲ ῶ· ὡς ἅγιος ἀγιωσύνη.

ΑΑ'. Οὐσιαστικά ἐκ ῥημάτων παραγόμενα.

159. Τὰ οὐσιαστικά τὰ παραγόμενα ἐκ ῥημάτων σημαίνουσι·

α. Τὸν ἐργαζόμενον ἢ τὸν μετερχόμενον τὴν ἐνέργειαν τοῦ ῥήμα-
τος· ὡς *μανθάνω μαθητὴς μαθήτρια, αὐλέω αὐλητὴς αὐλήτρια,
καὶ αὐλητρίς, βασιλεύω βασιλεὺς βασιλισσα καὶ βασιλις. σώζω
σωτὴρ σώτειρα. ῥέω ῥήτωρ, αὐτοκράτωρ αὐτοκράτειρα.*

β. Τὰ πράγματος σημαντικά, ὡς *βάλλω βολή, φέρω φόρος,
πίνω πότος, οἰύρομαι οἰυρμός, ὀρέγω ὄργυιά.*

γ. Τὰ σημαίνοντα τὴν ἐνέργειαν ἢ πράξιν· ὡς *πράττω πρᾶξις,
ἐπιστάω ἐπιστάσις καὶ ἐπιστάσις, συνθέω σύνθεσις καὶ συνθεσία.*

δ. Τὰ σημαίνοντα τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐνεργείας ὡς *πράττω πρᾶγμα.*

ΑΒ'. Παραγωγή ἐπιθέτων.

157. Ἐπίθετα παραγόμενα ἐξ οὐσιασικῶν ἢ ἐπιθέτων εἶνε τὰ ἐξῆς·

α. Τὰ σημαίνοντα τὸν ἀνήκοντα ἢ ἀρμόζοντα εἰς τὸ δηλούμενον
ὑπὸ τῆς ρίζης· ὡς *οὐρανὸς οὐράνιος, πατὴρ πάτριος καὶ πατρώος.*

β. Τὰ σημαίνοντα τὴν ὕλην ἐκ τῆς ὁποίας ἐγενέτι· ὡς *χρυσὸς
χρῦσεος-οῦς, ξύλον ξύλινος.*

γ. Τὰ σημαίνοντα τὸν χρόνον ἢ τὴν ἀφθονίαν τοῦ φανερωμένου
ὑπὸ τῆς ρίζης· ὡς *ἑσπέρα ἑσπερινός, ὄρος ὄρειός.*

δ. Τὰ σημαίνοντα τὸν ἀνήκοντα ἢ ἐπιτήδειον εἰς τὸν φανερω-
νόμενον ὑπὸ τῆς ρίζης· ὡς *βασιλεὺς βασιλικός, θῆλυ θηλυκός.*

ε. Τὰ σημαίνοντα τὸν ἐπιτήδειον νὰ ἐνεργήσῃ ἢ νὰ πάθῃ τὸ ὑπὸ
τῆς ρίζης φανερωνόμενον· ὡς *ὄφελος ὠφέλιμος, ποτὸν πότιμος.*

ς. Τὰ σημαίνοντα τὸν ἔχοντα κλίσιν εἰς τὸ ὑπὸ τῆς ρίζης φανε-
ρωνόμενον· ὡς *ἀπάτη ἀπατηλός, ἀμαρτία ἀμαρτωλός.*

ζ. Τὰ σημαίνοντα τὸν ἐργαζόμενον εἰς ἑαυτόν ἢ εἰς ἄλλον. ὅπερ
φανερώνει ἢ ρίζα· ὡς *κόσος κοσμεός, μάχθος μοχθηρός.*

η. Τὰ σημαίνοντα πλησμονὴν τοῦ δηλουμένου ὑπὸ τῆς ρίζης· ὡς
ψάρα ψωραλέος, βώμη βωμαλέος, χάρις χαριεῖς.

θ. Τὰ σημαίνοντα τὸν παθόντα ἢ δυνάμενον νὰ πάθῃ· ὡς *ἀκούω
ἀκουστός· ὡς καὶ τὰ σημαίνοντα τὸν χρεωσούμενον νὰ πάθῃ ἀκουσέος.*

ι. Τὰ σημαίνοντα τὸν πράττοντα τὸ ὑπὸ τῆς ρίζης δηλούμενον
ὡς *ροῶ ῥοήμιωρ.*

178 ΛΓ'. Παραγωγή ρημάτων.

158. Τὰ ρήματα τὰ παραγόμενα ἐξ ὀνομάτων καταλήγουσι.

α. Εἰς *αω*, *-εω*, *-ευω* καὶ σημαίνουν: ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἔχει τὸ ὑπὸ τοῦ ὀνόματος σημαίνόμενον ἢ εἶνε τοιοῦτον· ὡς *κόμη κομᾶω*, *κοινῶς κοινῶρέω*, *πόμπτος πομπτεύω*.

β. Εἰς *-οω* ἢ *-ιζω* καὶ σημαίνουν: ὅτι τὸ ὑποκείμενον κάμνει τὸ σημαίνόμενον ὑπὸ τοῦ ὀνόματος· ὡς *περὸν περῶω*, *ἀγρὸς ἀγρίζω*.

159. Τὰ ρήματα τὰ παραγόμενα ἐξ ἄλλων ρημάτων ἔχουσι τὰς ἀκολούθους καταλήξεις.

α. *σειώ* *σειάω*, καὶ σημαίνουν: τὸν ἔχοντα ἐπιθυμίαν τοῦ δηλουμένου ὑπὸ τῆς ῥίζης· ὡς *γελασειώ* *κλαυσιάω*.

β. *ζω* καὶ σημαίνουν: ὅτι συχνὰ κάμνουσιν τὸ δηλούμενον ὑπὸ τῆς ῥίζης· ὡς *στενάζω*, *βριτάζω*.

ΛΔ'. Παραγωγή ἐπιρρημάτων.

160. Πολλὰ ἐπιρρήματα σημαίνοντα τρόπον παράγοντα ἐξ ὀνομάτων καὶ ρημάτων καὶ καταλήγουσιν εἰς *ως*, *-δον*, *-δην*, *-ι*, *-σι*, *ξ*, *-σι*· ὡς *καλῶς*, *κυρηγόν*, *σποράδην*, *ὀνομασί*, *αὐτολεξεί*, *ὀδάξ*.

ΛΕ'. Περὶ συνθέσεως λέξεων.

161. *Σύνθεσις* λέξεων λέγεται ἡ ἔνωσις δύο ἢ περισσοτέρων ἄλλων λέξεων εἰς σχηματισμὸν νέας λέξεως· ὡς *νομοθέτης* (νόμον—θέτων).

162. Ὄταν τὸ πρῶτον συνθετικὸν ἦνε ὄνομα, ἢ κατάληξις τῆς γενικῆς του εἰς τὴν σύνθεσιν τρέπεται εἰς *ο*, τὸ ὅποιον ἀποβάλλεται πρὸ φωνήεντος· ὡς *δικογράφος* (δίκη—γράφω), *παιδονόμος* (παιδὸς—νόμος), *νομάρχη* (νομὸς—ἄρχω).

ΣΗΜ. α. Γὰ λήγον: α εἰς *ις*, *αυς*, *ους*, *υς*, *ν*, σχηματίζουσι τὸ σύνθετον ἐκ τῆς ὀνομαστικῆς ὡς *πολιάρχῳ*, *εὐθύδικος*, *βουκόλος*.

ΣΗΜ. β. Τὰ σύνθετα ἀπὸ τοῦ γένε *γῆ* τρίπουσι τὸ α εἰς τὴν σύνθεσιν εἰς *ω*· ὡς *γεωγράφος*, *γεωμέτρης*· καὶ τὰ λεγόμενα ἄττικα νεωκῶρες, λεωφόρος.

163. Ὄταν τὸ πρῶτον συνθετικὸν εἶνε ῥῆμα, ἐὰν τὸ σύνθετον γίνεταί ἀπὸ τὸν ἐνεστώτα, τρέπεται τὸ *ω* εἰς *ε*, ἐὰν δὲ ἀπὸ τὸν μέλλοντα, τότε τρέπεται τὸ *ω* εἰς *ι*· ὡς *φερέπορος* (φέρω—πόνος), *λυσίμαχος* (λύσω—μάχη).

164. Ὄταν τὸ πρῶτον συνθετικὸν εἶνε ἐπιρρημα ἢ πρόθεσις, τότε εἰς αὐτὸ δὲν γίνεται καμμία μεταβολὴ καὶ ἡ τοιαύτη σύνθεσις λέγεται *παράθεσις*· ὡς *πυρέχω*, *ἀναβαίω*, *υπερβολή*, *εὐταχτος*.

165. Ὄταν τὸ δεύτερον συνθετικὸν ἀρχίζῃ ἀπὸ τῶν φωνηέντων *α*, *ε*, *ο*, τὸ *α* καὶ *ε* τρέπεται εἰς *η*, ἐνίοτε καὶ τὸ *ο* εἰς *ω*· ὡς *στρατηγός* (στρατὸς—ἄγω), *δυσήλατος* (δύς—ἐλάτνω), *ἀνάμαλος* (ἀ—μαλός), *ἐξώλης* (ἐξ—δλλυμι), *τριώβολον* (τρὶς—δβολός).

166. Ἡ λέξις ὄνομα, ὅταν ἦνε δεύτερον συνθετικὸν, τρέπει τὸ πρῶτον *ο* εἰς *ω* καὶ τὸ δεύτερον εἰς *υ*· ὡς *συνώνυμος*, *εὐώνυμος*.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ.

ΑΣΤ'. Περὶ Προτάσεως.

167. *Σύνταξις* λέγεται ἡ κατὰ κανόνας καὶ ὀρθή πλοκή τῶν λέξεων εἰς κατασκευὴν λόγου.

168. *Συντακτικὸν* δὲ λέγεται τὸ μέρος τῆς Γραμματικῆς, τὸ ὁποῖον διδάσκει τοὺς κανόνας, κατὰ τοὺς ὁποίους γίνεται ἡ πλοκή αὐτῆ τῶν λέξεων.

169. Ὁ μικρότατος τῶν λόγων εἶνε ἡ λεγομένη ἀπλή πρότασις· αὕτη δὲ συνίσταται ἐκ τριῶν μερῶν ὑποκειμένου, κατηγορουμένου καὶ συνδετικοῦ· ὡς ὁ ἀνήρ ἐστι πλούσιος, ὁ ἀνθρώπος ἐστι θνητός· τὸ ἀνήρ καὶ ἀνθρώπος εἶνε τὰ ὑποκείμενα, τὸ πλούσιος καὶ θνητός εἶνε τὰ κατηγορούμενα, καὶ τὸ ἐστι συνδετικόν.

ΣΗΜ. Τὸ ὑποκείμενον σημαίνει τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα περὶ τοῦ ὁποῖου γίνεται ὁ λόγος· τὸ κατηγορούμενον σημαίνει τὴν ιδιότητα ἢ ὑπαρξίν τοῦ ὑποκειμένου, καὶ τὸ συνδετικὸν ἀποδίδει εἰς τὸ ὑποκείμενον τὴν ιδιότητα ἢ ὑπαρξίν.

170. Ὑποκείμενον τῆς προτάσεως τίθεται κυρίως τὸ οὐσιαστικόν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπίθετον καὶ πᾶν μέρος τοῦ λόγου λαμβάνον ἔννοιαν οὐσιαστικῆς· ὡς οἶκός ἐστιν εὐάερος—ὁ ἀληθής ἐστι ἐπαίρετός—ἐγὼ εἶμι ὕγιής·—τὸ πράττειν ἐστὶ δύσκολον.

171. Κατηγορούμενον τῆς προτάσεως τίθεται κυρίως τὸ ἐπίθετον, ἀλλὰ καὶ πᾶν ἄλλο μέρος τοῦ λόγου λαμβάνον ἐπιθετικὴν ἔννοιαν ὡς ὁ ἀνθρώπος ἐστι ζῷον.

172. Τὸ ὑποκείμενον συμφωνεῖ μετὰ τοῦ κατηγορουμένου κατὰ γένος ἀριθμὸν καὶ πτώσιν· ὡς ὁ Φίλιππος οὐκ ἦν δίκαιος—αἱ γυναῖκες εἰσὶν εὐαίσθητοι—τὰ παιδιά εἰσὶ ζωντά.

173. Τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ μετὰ τοῦ ὑποκειμένου κατ' ἀριθμὸν καὶ πρόσωπον· ὡς ἐγὼ εἶμι ἀθλίω—ὑμεῖς ἐστέ γέλοι·—Σωκράτης ἦν φιλόσοφος.

ΣΗΜ. Ἐνίοτε πληθυντικὸν ὑποκείμενον συντάσσεται μετὰ ἐνικῆς ῥήματος ὡς τὰ παιδιά παίζει· ἢ ἐνικὸν ὑποκείμενον μετὰ πληθυντικοῦ ῥήματος· ὡς ὁ λαὸς εἶπαν.

174. Πολλάκις τὸ κατηγορούμενον συγχωνεύεται μετὰ τοῦ συνδετικοῦ εἰς μίαν λέξιν, καὶ οὕτω σχηματίζεται τὸ λεγόμενον κατηγορηματικὸν ῥῆμα· ὡς οἱ Ἑ.ἑ.ἰητες φιλοσοφοῦσιν—Σωκράτης σωφρονεῖ.

175. Τὸ ὑποκείμενον τίθεται πάντοτε κατ' ὀνομαστικὴν, καὶ εἰς αὐτὸ ἐστὶ τὸ ἀπαρέμφατον ἐπὶ ταυτοπροσωπίας· ὡς βούλομαι ποιῆν (ἐγὼ).

176. Ὑποκείμενον τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου εἶνε αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι, αἱ ὁποῖαι παραλείπονται ὅταν δὲν ᾖνε χρεῖα

ἐμφάσεως ἢ δικστολῆς, ὡς πορεύσομαι εὐθὺς πρὸς τὰ βασιλῆα, καὶ ἦν μὲν ἀρθροῦται (ὁ βασιλεύς) — ἄγωμεν — τίμα τοὺς γονεῖς.

177. Τὸ ὑποκείμενον τοῦ τρίτου προσώπου τῶν ῥημάτων παραλείπεται.

α. Ὄταν ἐξυπακούηται ἐν τῶν ἀνωτέρω ὡς ὅταν τις ἐξίη τῆς οἰκίας ζητείτω τί μέλλει πράττειν, καὶ ὅταν εἰσέλθῃ ζητείτω πάλιν τί ἔπραξεν.

β. Ὄταν δύναται νὰ ἐννοηθῇ τὸ τινές, ἄνθρωποι ὡς ἐν ταύτῃ τῇ ἐπαύλει ἄλλα μὲν λέγουσι, ἄλλα δὲ πράττουσι.

γ. Ἐπὶ πράξεως γενομένης ὑπ' ἀδρός ἔχοντος τοῦτο ὡς ἴδιον ἔργον ὡς ἐκήρυξεν (ὁ κήρυξ), ἐσάλπικξεν (ὁ σάλπιγκτής).

178. Ὄταν πολλὰ ὑπάρχωσι τὰ ὑποκείμενα τὸ ῥῆμα τίθεται συννήθως εἰς πληθυντικὸν ἀριθμὸν ὡς Σωκράτης, Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης εἰσὶ σοφοί.

179. Τὸ κατηγορούμενον παραλείπεται ὅταν εὐκόλως ἐννοηται ἐκ τῶν προηγουμένων ὡς ἐγὼ μὲν ἰατρός εἰμι, σὺ δὲ οὐκ εἶ (ἰατρός).

180. Καὶ τὸ συνδεδεικὸν ἔτι παραλείπεται, ὅταν εὐκόλως ἐννοηται ὡς Ἐ. ἰ. ἢ ἐγὼ (εἰμ.), καὶ δεύτερον ὅταν παραλαμβάνηται ἢ τὸ ἴδιον ἢ κατ' ἀναλογίαν ἐκ τῶν προηγουμένων ὡς αἱ γυναῖκες αἱ μὲν χρησταί εἰσι, αἱ δὲ κακαί.

ΑΖ. Περὶ προσδιορισμῶν τῆς προτάσεως.

181. Προσδιορισμοὶ τῆς προτάσεως λέγονται αἱ λέξεις, τὰς ὁποίας προσθέτομεν εἰς τὴν ἀπλὴν πρότασιν διὰ νὰ τὴν πλετύνωμεν ὀλίγον· οὗτοι προσδιορίζουσι τὸ ὑποκείμενον ὡς Ἀριστείδης ὁ δίκαιος ἦν Ἀθηναῖος ἢ τὸ κατηγορούμενον ὡς οὗτός ἐστιν ἀγαθὸς γεωργός ἢ καὶ αὐτὸ τὸ ῥῆμα ὡς ἐρθῶς ἔλεξας ἢ τέλος προσδιορίζουσι ἄλλον προσδιορισμὸν καὶ οὗτος πάλιν ἄλλον Ἀλέξανδρος ὁ Φιλιππίου υἱοῦ Ἀμύντου βασιλέως τῆς Μακεδονίας ἦν μέγας ἡγεμών.

182. Οἱ προσδιορισμοί, ἐν εἶνε οὐσιαστικά, ἐπίθετα, ἀντωνυμῖαι, μετοχαί, λέγονται ὀνομαστικοὶ προσδιορισμοὶ καὶ προσδιορίζουσι, τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον.

α. Κατὰ τὸ αὐτὸ μὲ αὐτὰ γένος, ἀριθμὸν, πτώσιν, καὶ λέγονται κατ' ἐπεξήγησιν προσδιορισμοί ὡς Σωκράτης ὁ σοφὸς ἦν Ἀθηναῖος.

β. Δι' ὀλοκλήρου παρενθετικῆς προτάσεως ὡς ἀνελεύθερος πᾶς ὅστις εἰς δόξαν βλέπει.

γ. Διὰ π. λαγίων, πτώσεων, καὶ πρὸς τοῦτο τίθεται γενική, δοτική, αἰτιατική καὶ τότε λέγομεν ὅτι συντάσσεται μετὰ γενικῆς, δοτικῆς, αἰτιατικῆς ὡς ἄγρος Περικλέους μαθητῆς Σωκράτους πηγή καλοκαγαθίας εὐγενέστατοι τῶν ἀνθρώπων ἀστυγείτορες Ἀθηναῖοι πορηροὶ τοὺς τρόπους.

183. Ἐάν δὲ οἱ προσδιορισμοὶ εἶνε ἐπιρρήματα λέγονται ἐπιρρηματικά, καὶ προσδιορίζουσι τὰ ῥήματα ὡς γράφει καλῶς, ὀρθῶς.

ΛΗ'. Ἀντικείμενα τῆς προτάσεως.

184. Ἀντικείμενα λέγονται αἱ λέξεις, αἱ ὁποῖαι δέχονται τὴν ἐνέργειαν τοῦ ῥήματος· τίθενται δὲ κατὰ γενικὴν, δοτικὴν αἰτιατικὴν καὶ διὰ τοῦτο λέγομεν συντόμως ὅτι συντάσσεται τὸ ῥῆμα μετὰ μιᾶς τῶν τριῶν αὐτῶν πτώσεων ὡς κίττω οἶκος, ἀμυγάνων ἐρίης, οἱ ἰδιῶται ἄγουσι δῶρα τοῖς βασιλεῦσιν.

185. Μετὰ γενικῆς συντάσσονται τὰ ἐνεργητικὰ ὅσα σημαίνουν ἀρχήν, παῦσιν, ἀπαλλαγὴν, ἀντάλλαγμα ἐπιτυχίαν, ἀποτυχίαν, πλήρωσιν, κένωσιν, μνήμην, λήθην, φειδῶ, ἀφειδίαν καὶ τὰ τοιαῦτα· γαστρὸς ἄρχει· ἄλλων δεσπόζει· ἀπαλλάττεσθαι τοῦ ζῆν· τιμᾶται δραχμῆς τυχεῖν καλῆς παιδείας· ἀτυχεῖν τῶν δικαίων· γέμει κακῶν· τῆς σωφροσύνης ἐπιλαθέσθαι τῆς ἀρχῆς μνημονεύομεν ψυχῆς ἀφειδήσαρτες· φείσασθέ μου ὑπερορᾶ τῶν παρεστῶτων κτλ.

186. Μετὰ δοτικῆς συντάσσονται τὰ σημαίνοντα ἐναντιότητα, συμφωνίαν, ὑπακοήν, προσέγγισιν, περιποίησιν, ἔριδα κτλ ὡς σὺ μὲν ἀπειλεῖς ἐμοὶ τὸν θάνατον, σοὶ δὲ ἡ γούσι· τὰ ἔργα συμφωνεῖ τοῖς λόγοις· πειθαρχεῖν πατρὶ καὶ μητρὶ· ὅμοιος ὁμοίῳ ἀεὶ πελάζει· βοηθεῖν τινὶ· ἐρίζειν τῷ γείτονι.

187. Μετὰ αἰτιατικῆς συντάσσονται τὰ σημαίνοντα ἀμιγῆ καὶ καθαρὰν τὴν ἐνέργειαν καὶ τότε τὸ ἀντικείμενον σημαίνει ἐκείνο, εἰς τὸ ὁποῖον μεταβαίνει τοῦ ὑποκειμένου ἡ ἐνέργεια· ὡς ῥίπτε τὸ πρόσωπον· δόξαν δέωκε· ἔχθραν διάλυε· οἱ δοῦλοι τοὺς δεσπύτας θεραπεύουσιν.

188. Πολλὰ ἐνεργητικὰ ῥήματα συντάσσονται μετὰ δύο πτώσεων· α. μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς· ζεύγη καὶ ὑποζύγια αἴτον γεμίσαρτες· β. μετὰ αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς· τὰ ἀγαθὰ διδόναι τοῖς δικαίοις· δῶρα φέρων τῷ θεῷ· γ. μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς τὰ ἄλλα ἐπαίδευσας τὴν γυναῖκα· δ. μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς· μεταδιδόναι τοῦ βάρους τοῖς γέλοις.

189. Τὰ παθητικὰ ῥήματα δέχονται τὸ αἴτιον τοῦ πάθους κατὰ γενικὴν μετὰ τῆς ὑπό, παρά, πρός, ἐκ, ἢ κατὰ δοτικὴν ἀπρόθετον· ὡς πατεῖσθαι ὑπὸ τοῦ γέροντος· παρ' ἡμῖν οὐδὲν ἀδικήσῃ· πρός ἀνδρὸς ἠδικημένη· τοῦτο δὲ μοι ἐκ θεοῦ δέδοται· πολλοὶ θεραπεῖται τοῖς ἰατροῖς εὐρηται.

190. Τὰ οὐδέτερα ῥήματα ἀπολύτως ἐκφερόμενά δὲν δέχονται ἀντικείμενον· ὡς ζῶ· σχετικῶς δὲ τιθέμενα λαμβάνουσιν τινα πτώσιν· ὡς γέμομεν ἐλπίδων.

191. Τὸ ῥῆμα εἰμὶ δέχεται πλὴν τῷ ὑποκειμένου καὶ δοτικῆν,

ἡ ὁποία σημαίνει τὸ πρόσωπον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀρμόζει ἡ ὑπαρξίς· ὡς ἔστι μοι *χρήματα*.

ΣΗΜ. Ἡ ὀνομαστικὴ μόνον ὡς ὑποκείμενον τίθεται εἰς τὸν λόγον, ἡ δὲ κλητικὴ θεωρεῖται ὡς ἀποτελοῦσα ἰδιαίτεράν πρότασιν· ὡς ἡμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ βέλτεστα βουλεύεσθε.

ΛΘ'. Περὶ ἐπιρρημάτων καὶ περὶ προθέσεων.

192. Τὰ ἐπιρρήματα προσθέτονται εἰς τὰ ῥήματα, ἐπίθετα, ἢ εἰς ἄλλα ἐπιρρήματα καὶ προσδιορίζουσιν αὐτῶν τὸν χρόνον, τόπον, τρόπον, ποιότητα κτλ. ὡς *πειρῶ καλῶς ποιεῖν*·—*πάνυ κακῶς*·—*λίαν τεργηέντως*.

193. Αἱ προθέσεις φανερώουσιν, ὡς εἶπομεν· τὴν μεταξὺ δύο ἀντικειμένων σχέσιν· αὐτὴ δὲ ἡ σχέσις εἶνε τόπος, τρόπος, χρόνος, αἰτία κτλ.

Τῶν κυρίων προθέσεων συντάσσονται.

1). Μετὰ γενικῆς ἢ πρό, ἀπό, ἐξ, ἀντί· ὡς *πρὸ ποδῶν*· *πρὸ ἡμέρας*· ἀπὸ σκοποῦ· *ἐκ Μεγάρων*· *ἐλθ.λυθεν ἀντί τοῦ ὕδατος ὄξος*.

2). Μετὰ δοτικῆς ἢ ἐν καὶ σύν· ὡς *ἐν οἴκῳ ἐν ὄρεσιν*· *ἐν γέλοις*· *ἐν δήμῳ*· ἢ *ἐν Μεγάλῃ μάχῃ*· *σὺν ἀνδράσι*· *σὺν νόμῳ*· *σὺν θεῷ*.

3). Μετὰ αἰτιατικῆς ἢ εἰς καὶ ἢ ἀνά· ὡς *στρατεία εἰς Ἀθήνας εἰς γρέαρ ἐμβάλλειν ἀνά τὰ ὄρη*· *ἀνά πᾶσαν ἡμέραν*· *ἀνά δύο*.

4). Μετὰ γενικῆς καὶ αἰτιατικῆς ἢ διὰ, κατὰ, μετὰ, ὑπὲρ· ὡς *διὰ τῶν τειχῶν*· *διὰ τὴν ἄμετρον ἔξιν κατ' ἐμοῦ μάρτυρας παρέσχετο*· *κατὰ τὸν πρότερον πόλεμον*· *αὐτὸ καθ' ἑαυτό*· *κατὰ δύο ἐλάμβανε*· *κατὰ ἐξήκοτα ἔτη μετ' ἐκείνοι ἐπορευόμενῃ*· *μετὰ Πεισιόστρατον Ἰππαρχος καὶ Ἰππίας ἤρξαν*· *ὑπὲρ τῶν δικαίων*· *ὑπὲρ σοῦ ἀποκρίνομαι*· *ὑπὲρ γῆς* (—ὑπεράνω τῆς γῆς).

5). Μετὰ γενικῆς δοτικῆς καὶ αἰτιατικῆς ἢ ἀμφί, περὶ, παρά, πρὸς, ἐπί, ὑπὸ· ὡς *τὰ ἀμφί Ὀρέστον*· *ἀμφὶ νόστῳ τῷ βασιλείῳ*· *ἀμφὶ τοὺς δυοκλίους*· *περὶ π.κ.λ.λοῦ ποιοῦμαι*· *περὶ τῇ χειρὶ γρυσσοῦν γέρει δακτύλιον*· *περὶ τὴν γῆν*· *οἱ περὶ τὸν Ἀρχίδαμον*· ἕτερος *παρ' ἐτέρου δεχόμενος*· *παρ' ἡμῶν ἐστράφη*· *παρὰ τὸν ποταμόν*· *παρὰ τέσσαρας ψήφους*· *παρὰ γούσιν*· *πρὸς πατρός*· *πρὸς τούτους*· *πρὸς ἄρκτον*· *πρὸς τοὺς φίλους*· *πρὸς αὐτὸν ἤδει*· *ἐφ' ἕππων ὤχετο*· *ἐπὶ Θησέως*· *ἐπὶ τῇ θαλάσῃ*· *ἐπὶ τούτῳ*· *ἐπὶ δέκα ἔτη*· *ἐπὶ τὰς τέχνας ὄραν*· *ἐπὶ Πέρσας ἐλάυνεν*· *ὑπὸ μάλης*· *ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει κείται*· *ὑπὸ νόμοις καὶ πατρὶ ἔστω*· *ὑπὸ τὴν σκιάν ἐκαθέζοτο*· *ἵφ' ἑαυτοῦ ἐποιοῦτο*.

149. Αἱ κύριαί προθέσεις συνθέτονται ἔτι καὶ μετὰ ῥημάτων καὶ ἄλλων λέξεων, διατηροῦσαι συνήθως τὴν ἀρχικὴν τῶν σημασιῶν· ὡς *ἀντιλέγειν*, *ἀπέρχεσθαι*, *ἀπομαρθάνειν*, *ἐκβάλλειν*, *ἐνοικεῖν συγγράφειν*, *ἐμβάλλειν*, *ἀναχωρεῖν*, *διαφέρειν* κτλ

Μ'. Περὶ συνδέσεως τῶν προτάσεων.

195. Αἱ προτάσεις συνδέονται πρὸς ἀλλήλας διὰ τῶν καλουμένων συνδέσμων ἢ διὰ τῶν ἐπιρρημάτων, οἱ δὲ λόγοι ἐκ τῶν συνδέσμων λαμβάνουσι καὶ τὸ ὄνομα· εἶνε δὲ

α. Συμπλεκτικοί· ὡς *Λαέρτου παῖς καὶ σύ· καὶ περὶ παιδαγωγῶν καὶ περὶ μουσείων· αἱ Μυκῆναι ἢ Σπάρτη τε· αὐτὸς τε· οὐκ ἡμέλει, τοὺς τε ἀμελοῦντας οὐκ ἐπήρει· καὶ ἤδη τε ἦν ἀμφὶ ἀγορὰν πλήθουσαν, καὶ πλησίον ἦν ὁ σταθμός· οὔτε ἄνδρες, οὔτε γυναῖκες.*

β. Διαζευκτικοί ὡς ἡ λέγει τι σιγῆς κρεῖττον ἢ σιγῆν ἔχει· παρὰ τῆς Ἐκάτης ἔξεστι τοῦτο πυθέσθαι, εἴτε τὸ πλουτεῖν εἴτε τὸ πειρῆν βέλτιον.

γ. Ἀντιθετικοί ὡς τὰ μὲν ἄλλα ἐπιεικῆς, ἄφρωνος δέ· οὐκ αὐτῷ ἄλλα σοί.

δ. Ἐναντιωματικοί· ὡς καίτοι ἔχω γέ αὐτῶν καὶ τέκνα καὶ γυναῖκας ἐν Τράλλεσι φρουρούμενα, ἄλλ' οὐδὲ τούτων στερήσονται.

ε. Αἰτιολογικοί· ὡς σοὶ δὲ τοῦτο οὐκ ἔστι· ἐπεὶ τυφλὸς τὰ ὄνια καὶ τὸν τοῦν καὶ τὰ ὄμματα εἶ.

ς'. Εἰδικοί· ὡς ἰδεῖν ἐπεθύμεις, οὐκ ἤκουεν αὐτὸν καλὸν κάγαθόν εἰαι.

ζ'. Τελικοί· ὡς ἔχομεν ὅπως φέρομεν.

η. Ὑποθετικοί ὡς εἰ τάδ' ἔχει κατὰ τοῦν, τοῦτ, ἂν ἐπαρκοῖ.

θ. Ἀναφορικοί· ὡς κῶμαι, ἐν αἷς ἐσκήρου, Παρυσάτιδος ἦσαν.

ι. Χρονικοί· ὁ λόγος πρόσθεν, ὅτ' ἐγὼ ἔρη πλουτεῖν, ἐγέλασαν.

ΜΑ'. Περὶ ἀπαρεμφάτων.

196. Πολλάκις τὸ ῥῆμα τῆς παρεμφατικῆς προτάσεως οἱ ἀρχαῖοι κεφέρουσι κατ' ἀπαρέμφατον καὶ τότε τὸ ὑποκείμενον αὐτοῦ εἶνε κίτικτῆ ὡς οἱ στρατιῶται ἐν ἐλλείψει μεγάλης ὄντες ἤρχοντο τὸν Κῦρον εὐτυχῆσαι.

197. Ἐὰν ὅμως τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου εἶνε καὶ ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτᾶται, παραλείπεται, τὸ δὲ κατηγορούμενόν του τίθεται ὁμοιοπτῶτως μὲ τὸ ὑποκείμενον τῆς κυρίας προτάσεως· ὡς Κροῖσος ἐνόμισεν πάντων εἶναι ὀλιβιώτατος.

198. Τὸ ἀπαρέμφατον λαμβάνεται ἀντὶ ὀνόματος μετὰ ἢ ἀνευ ἄρθρου· ὡς φιλεῖν ἀκαιρῶς ἴσον ἐστὶ τῷ μισεῖν· ἐρίζειν καὶ φιλονεικεῖν πάντη ἄτοπον· κρείττον τεθρῆναι καλῶς ἢ ζῆν αἰσχροῦς.

199. Τὰ λεκτικά, δοξαστικά, δηλωτικά, γνωστικά καὶ ἐλπίδος ἢ φόβου σημερινὰ ῥήματα συντάσσονται μετ' ἀπαρεμφάτου, τὸ ὅποιον λέγεται εἰδικόν, καὶ ἐξηγεῖται δι' ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι· ὡς ὁ Κροῖσος ἐλέγετο εἶναι (= ὅτι ἦτο) εὐδαιμονέστατος τῶν ἀνθρώπων.

200. Τὰ τροαίρετικά, δεικτικά, παρακλευματικά, προτρεπτικά, αποτρεπτικά, συντάσσονται μετ' ἀπαρεμφάτου, τὸ ὁποῖον λέγεται τε.λικόν καὶ ἐξηγεῖται δι' ὑποτακτικῆς καὶ τοῦ γὰ' ὡς ἐπεθύμει ἰδεῖν (=ἵνα ἴδῃ) τὸν Κῦρον.

ΜΒ'. Περὶ ἀπροσώπων ῥημάτων

201. Ῥήματά τινα ὡς τὸ προσήκει, πρέπει, δεῖ, χρή, εὐρίσκονται μόνον εἰς τὸ τρίτον πρόσωπον καὶ ἔχουσιν ὑποκείμενον ἀπαρέμφατον ὡς τὸ π.ληθος δεῖ θεραπεύειν τὸν ἐν δημοκρατίᾳ πολιτευόμενον, τὸν δ' ἐν μοναρχίᾳ κατοικοῦντι τὸν βασιλέα προσήκει θαυμάζειν. Τὰ τοιαῦτα ῥήματα λέγονται ἀπρόσωπα. Οὗτω συντάσσονται ἐνίοτε καὶ τὸ ἔστιν, ἔνεστιν, ἔξεστι, δοκεῖ, λέγεται, πέπρωται, ἐνδέχεται κτ.λ.

Περὶ μετοχῆς.

202. Ἡ μετοχὴ τίθεται εἰς τὸν λόγον ὡς ὑποκείμενον· κατηγορούμενον, προσδιορισμὸς καὶ ἀντικείμενον· τιθεμένη δὲ ὡς προσδιορισμὸς συμφωνεῖ μετὰ τοῦ προσδιοριζομένου κατὰ γένος ἀριθμὸν καὶ πτώσιν.

203. Πολλάκις τίθεται ἡ γενικὴ τῆς μετοχῆς εἰς τὸν λόγον χωρὶς νὰ ἀναφέρηται εἰς τὸ ὑποκείμενον ἢ τὸ κατηγορούμενον ἢ τὸ ἀντικείμενον τῆς κυρίας προτάσεως, καὶ τότε λέγεται γενικὴ ἀπόλυτος· ὡς θεοῦ θέλωτος ἀφίξιμάμεθα· σεισημοῦ γεγομένου ὁ στρατὸς διελύθη.

ΤΕΛΟΣ.

Πενταρίθμον γαζαγμα ἑὼν ἄδοξορων χρῆσου
ὑμνήσωμεν ἄσματος ἐν